

Ministerie van Economische Zaken

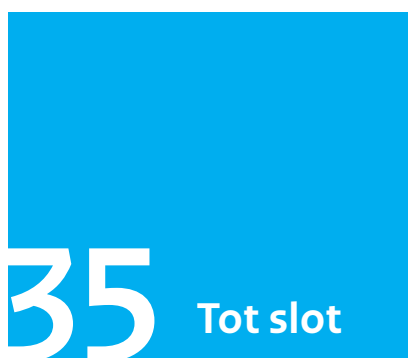
Goed geregeld

*Een verantwoorde vermindering
van regeldruk 2012-2017*

Goed geregeld

*Een verantwoorde vermindering
van regeldruk 2012-2017*

Inhoud

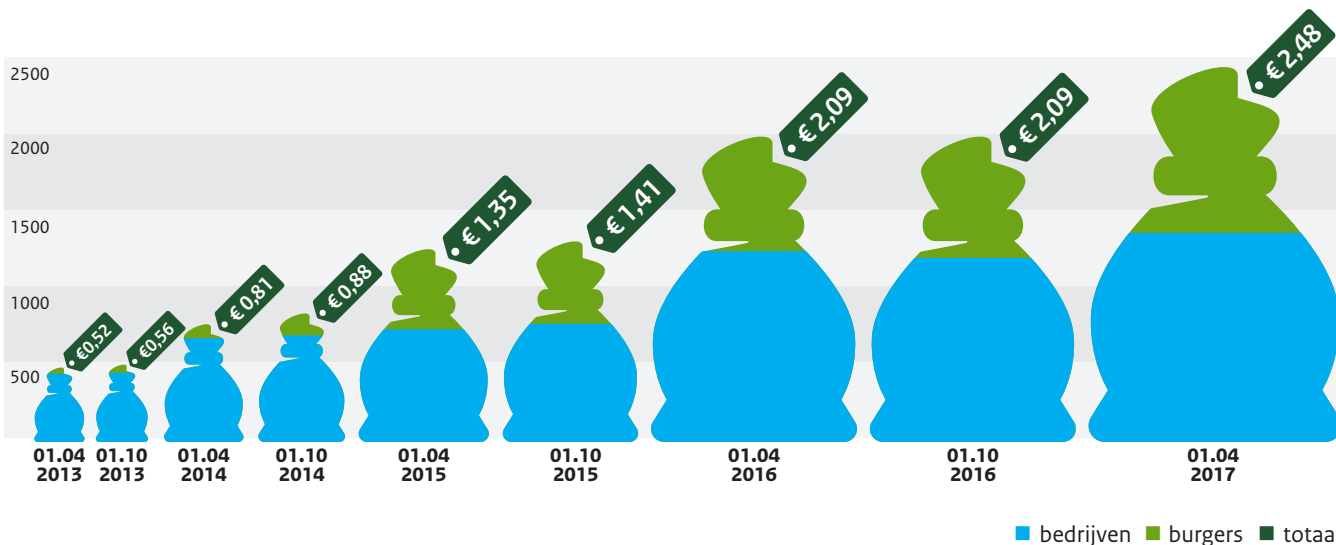

Minder regeldruk in Nederland

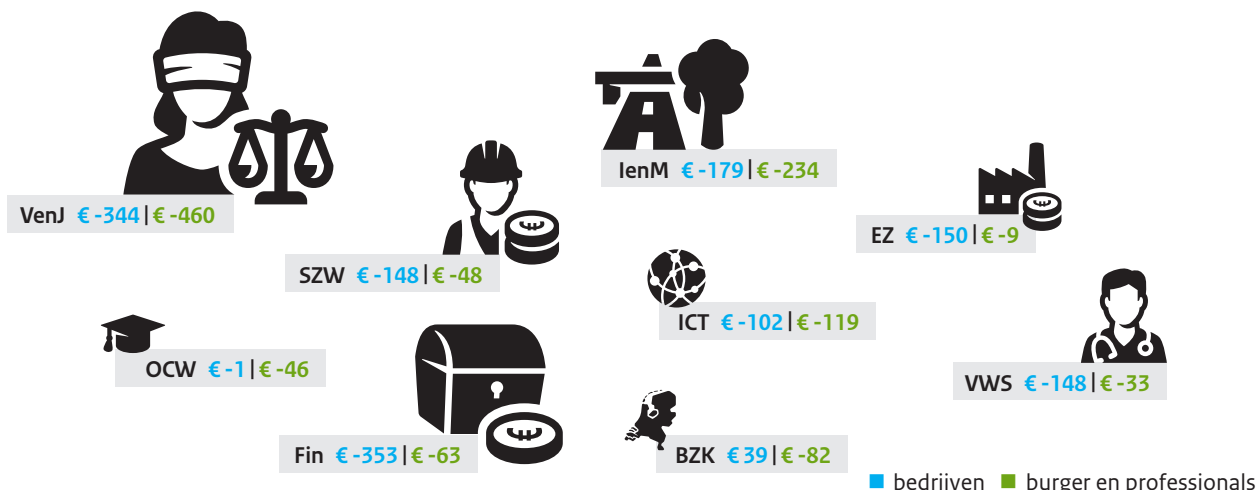
ZES ACTIELIJNEN

VIER JAAR REGELDRIJKVERMINDERING

VOOR BEDRIJVEN, BURGERS EN PROFESSIONALS

1

Inleiding

De afgelopen ruim vier jaar heeft het kabinet hard gewerkt aan betere wet- en regelgeving en het verminderen van regeldruk. Een lagere regeldruk zorgt voor meer ruimte voor innovatie en maatschappelijk initiatief, draagt bij aan het werkplezier van professionals en ondernemers en heeft een gunstig effect op het Nederlandse ondernemings- en vestigingsklimaat.

Kabinet, toezichthouders, bedrijfsleven, instellingen, professionals, inspecties en mede-overheden hebben de afgelopen tijd intensief samengewerkt om belemmeringen in wet- en regelgeving te inventariseren en gezamenlijk op te lossen. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat de aanpak van regeldruk vooral succesvol is als de doelgroepen in het beleid centraal worden gesteld en vanuit hun beleving wordt gewerkt aan oplossingen. Op die manier worden juist die elementen aangepakt die in de praktijk voor de meeste overlast zorgen.

Het kabinet heeft langs zes actielijnen gewerkt aan minder regeldruk:

1. Minder regeldruk door het verbeteren van de wetgevingskwaliteit;
2. Structurele verlaging van de regeldruk voor bedrijven, burgers en professionals met € 2,5 miljard in de periode 2012- 2017;
3. Merkbare regeldrukvermindering met de maatwerkaanpak;
4. Slimmer, beter en efficiënter toezicht;
5. Minder regeldruk door samenwerking met gemeenten en Europa;
6. Betere (digitale) dienstverlening.

Het kabinet kijkt na vier jaar positief op het regeldruk-programma terug. Zo is het kabinet verheugd te kunnen mededelen dat de regeerakkoorddoelstelling om de regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals met € 2,5 miljard euro te verminderen vrijwel volledig is behaald. Er is per 1 april 2017 voor € 2,48 miljard aan regeldrukverminderende maatregelen gerealiseerd. Dat is een stijging van € 390 miljoen ten opzichte van een

half jaar geleden toen de stand nog € 2,09 miljard was. Ook hebben we met de maatwerkaanpak in diverse (top) sectoren een stevige impuls gegeven aan regeldrukvermindering die voor doelgroepen merkbaar is. Branches, bedrijven en instellingen geven aan tevreden te zijn met de gekozen publiek-private aanpak en zouden deze in de toekomst graag willen voortzetten. Ook de totstandkoming van digitale hulpmiddelen, zoals regelhulpen en ondernemersplein.nl, hebben bijgedragen aan een groter gemak voor ondernemers en een vermindering van de ervaren regeldruk.

Tegelijkertijd realiseert het kabinet zich dat er nog verdere stappen te zetten zijn. Zo geven ondernemers aan dat maatregelen die in kwantitatieve zin weliswaar bijdragen aan regeldrukvermindering in de praktijk niet altijd voelbaar zijn. Andere aspecten van wet- en regelgeving, zoals de uitvoerbaarheid, het gepercipieerd nut en de toekomstbestendigheid, zijn eveneens belangrijke aspecten die bepalen of regels wel of niet als onnodige last worden ervaren. Ook zijn er verdere stappen te zetten in het verbeteren van de dienstverlening aan burgers en ondernemers. De kwaliteit van het contact met de overheid heeft namelijk een belangrijke impact op de gevoelde regeldruk.

Het is de overtuiging van het kabinet dat het (nog) meer centraal stellen van de burger, ondernemer en professional verder zal bijdragen aan een merkbaar regeldrukbeleid en de kwaliteit van de overheidsdienstverlening ten goede zal komen. Hier zou het beleid in de toekomst nog nadrukkelijker op kunnen worden toegespitst. Uit de verschillende voorbeelden in deze rapportage zal blijken dat hier de afgelopen tijd ook al goede stappen in zijn gezet.

In deze brief rapporteert het kabinet voor de laatste keer over de voortgang van het regeldrukprogramma "Goed geregeld". Een aantal resultaten in deze brief:

- Er is deze kabinetsperiode voor € 2,48 miljard aan regeldrukverminderende maatregelen gerealiseerd. Hiermee is ruim 99% van de doelstelling behaald;

- Binnen de maatwerkpakketten chemie, zorg, gastvrijheid en banken is gewerkt aan oplossingen die bijdragen aan een vermindering van de ervaren regeldruk door ondernemers, instellingen en professionals. Voorbeelden zijn het schrappen van indicatiecodes voor recepten in de zorg en het ondersteunen van innovatieve financiële producten en diensten met de Innovatiehub in de maatwerkpakketten banken;
- Per 1 januari 2017 is e-facturering binnen de rijksoverheid een feit. Ondernemers besparen tijd en geld door in het vervolg hun facturen op elektronische wijze naar de overheid te versturen. Ook is er een vijftal nieuwe regelhulpen opgeleverd, waaronder de regelhulp 'Eerlijk werken'. Ondernemers kunnen met deze regelhulp gemakkelijk en snel vinden aan welke regels zij moeten voldoen bij de inzet van medewerkers.
- In Europa is verder gewerkt aan de uitwerking van de onder het Nederlandse EU-voorzitterschap aangenomen Raadsconclusies op de terreinen innovatie- en toekomstbestendige regelgeving, aandacht voor het mkb en kwantificering en regeldrukreductiedoelstellingen. Daarnaast is inmiddels het startsein gegeven voor een pilot met impact assessments door de Raad. Ook voor deze doorbraak heeft Nederland zich tijdens haar voorzitterschap hard gemaakt.

2

Minder regeldruk door betere wetgevingskwaliteit

Om te komen tot betere wet- en regelgeving en onnodige regeldruk te voorkomen, zet het kabinet in op meer transparantie over de afwegingen en effecten van nieuwe regelgeving, meer betrokkenheid van doelgroepen bij de totstandkoming van regelgeving en betere toetsing. In de afgelopen periode zijn hier verdere stappen in gezet.

Zo heeft het kabinet de transparantie van het wetgevingsproces verder verbeterd door middel van de openbare digitale wetgevingskalender (<https://wetgevingskalender.overheid.nl/>). Hier is informatie te vinden over de totstandkoming en inwerkingtreding van nationale wetgeving. Ook wordt het instrument internetconsultatie (www.internetconsultatie.nl) vaker toegepast. Het aantal internetconsultaties is in deze kabinetsperiode flink gestegen van 49 in 2012 tot 198 in 2016. Daarnaast heeft het kabinet recentelijk een brief over de transparantie van het wetgevingsproces aan uw Kamer gestuurd¹. Hierin heeft de minister van Veiligheid en Justitie onder meer een aantal maatregelen aangekondigd om de praktijk van internetconsultatie verder te verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn gerichtere communicatie aan doelgroepen over internetconsultaties en het streven om voortaan op structurelere wijze rapportages en andere brondocumenten over de uitvoerbaarheid van wetsvoorstellen actief openbaar te maken op de voor iedereen toegankelijke digitale wetgevingskalender.

Terugkijkend op deze actielijn kunnen we stellen dat in deze kabinetsperiode met name goede stappen zijn gezet in het transparanter maken van het wetgevingsproces en het beter betrekken van doelgroepen. Verdere stappen zijn te zetten in het beter afwegen van alternatieven en het eerder en adequater in kaart brengen van regeldrukeffecten. Het beter toepassen van het Intergraal Afwegingskader (IAK) en de Bedrijfseffectentoets (BET) kan daarbij helpen.

Om hierin een verbeterslag te realiseren, heeft het kabinet in de vorige rapportage al maatregelen aangekondigd. Het kabinet verwacht dat ook de oprichting van het nieuwe regeldruktoetsingscollege per 1 juni 2017 hieraan een positieve bijdrage zal leveren.

Nieuw regeldruktoetsingscollege

Het nieuwe adviescollege dat de regeldruktoetsing als opvolger van Actal zal uitvoeren, krijgt de naam Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) en zal onder een tijdelijk mandaat tot 1 juni 2021 gaan werken. Na drie jaar zal het adviescollege worden geëvalueerd en wordt binnen de regels van de Kaderwet adviescolleges een verlenging van het mandaat gezien. Het instellingsbesluit waarin de rol van het nieuwe toetsingscollege nader is uitgewerkt, is op 23 maart jl. aan uw Kamer voorgehouden en vervolgens met uw Kamer besproken. Naar aanleiding de op 20 april aangenomen moties wordt het instellingsbesluit aangepast. U bent hierover per separate brief op 12 mei 2017 nader geïnformeerd.

Reactie Actal-advies 'Regeldruk als gevolg van transparantie-eisen'

Op 22 februari jl. heeft Actal een advies uitgebracht over regeldruk die het gevolg is van wettelijke transparantieverplichtingen, zoals etiketten en bijsluiters. In dit advies bepleit Actal een zorgvuldigere afweging van het nut, de noodzaak en de regeldrukkosten van dergelijke verplichtingen². Uit een onderzoek naar 14 wettelijke transparantieverplichtingen voor verzekeraars, pensioenuitvoerders, levensmiddelenproducenten en de medische sector komt naar voren dat de omvang van de ervaren regeldruk vooral wordt bepaald door de inhoudelijke invulling van de desbetreffende transparantieverplichting. Het gaat hierbij om aspecten, zoals de frequentie, de timing en de mate waarin men voor informatie afhankelijk is van derden. Met name een verplichting om doelgroepen

¹ Kamerstukken 2016–2017, 33 009, nr. 39 en Kamerstukken 2016–2017, 33 009, G

² Actal-advies, 21 februari 2017, Regeldruk als gevolg van wettelijke transparantieverplichtingen.

rechtstreeks per brief of een andere vorm van hard copy te informeren zorgt voor relatief veel ervaren regeldruk. De onderzoekers constateren dat in sommige gevallen transparantieplichtingen opgelegd zijn, terwijl bedrijven deze informatie ook uit zichzelf zouden hebben gegeven.

Het kabinet deelt met Actal de opvatting dat nut, noodzaak en de regeldrukkosten van dergelijke wettelijke verplichtingen zorgvuldig moeten worden afgewogen en zal daarom in het vervolg extra rekening houden met de volgende aspecten:

- Bij het opstellen van transparantieplichtingen zal het kabinet informatie die reeds binnen de primaire processen van een organisatie beschikbaar is, leidend laten zijn;
- Bij het uitwerken van de transparantieplichting kiest het kabinet voor de laagst mogelijke frequentie om het gewenste doel van de verplichting te realiseren;
- Bij het opstellen van een transparantieplichting houdt het kabinet extra rekening met de praktische uitvoerbaarheid van de verplichting;
- Het kabinet zal zoveel als mogelijk (jaarlijkse) wijzigingen in de verplichting voorkomen.

Daarnaast verwacht het kabinet dat een betere toepassing van het IAK en de BET zal bijdragen aan een betere afweging van nieuwe transparantieplichtingen. Ook de komst van het nieuwe regeldruktoetsingscollege kan helpen bij het voorkomen van onnodige regeldruk, door departementen eerder in het wetgevingsproces over nut en noodzaak van transparantie-eisen te adviseren.

3

Vermindering van regeldruk € 2,5 miljard in periode 2012-2017

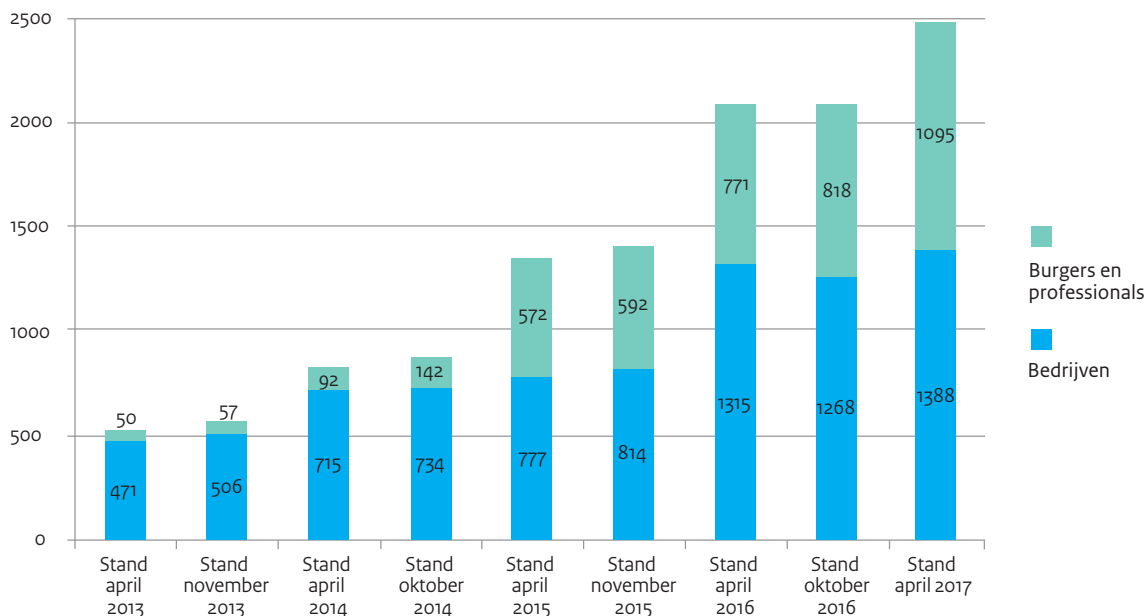
Het regeerakkoord schetst de ambitie om in de periode 2012-2017 de regeldruk met € 2,5 miljard voor bedrijven, burgers en professionals te verminderen.

Per 1 april 2017 is € 2,48 miljard van de in kaart gebrachte maatregelen daadwerkelijk gerealiseerd (€ 1,39 miljard voor bedrijven en 1,09 miljard voor burgers en professionals). Dit is een toename van ongeveer € 390 miljoen ten opzichte van de najaarsrapportage een half jaar geleden. Deze grote toename is te danken aan de inwerkingtreding en realisatie van een groot aantal maatregelen, waaronder de invoering van de Berichtenbox voor burgers, de impuls e-factoreren en de wijziging van het Activiteitenbesluit voor bestaande gasturbines en gasmotoren. Ook blijkt de reductie als gevolg van het Nationaal Parkeerregister hoger uit te vallen dan oorspronkelijk was ingeschat.

In bijlage I zijn alle onderliggende maatregelen per departement in beeld gebracht met de daarbij ingeschatte regeldrukeffecten. De ontwikkeling van de realisatie over de jaren heen is in onderstaande figuur weergegeven.

De ervaring na opeenvolgende kwantitatieve doelstellingen van verschillende kabinetten heeft ons geleerd dat het steeds moeilijker is geworden om nieuwe regeldrukverminderende maatregelen te vinden, zonder daarbij afbreuk te doen aan de borging van publieke belangen. Het kabinet is daarom positief dat het ondanks deze lastige uitgangspositie erin is geslaagd een dermate hoge realisatie van € 2,48 miljard te verwezenlijken.

Figuur 1: ontwikkeling realisatie doelstelling € 2,5 miljard minder regeldruk

“Ondernemers kunnen nu aanzienlijk besparen op accountantskosten”

Kleine en middelgrote bedrijven besparen jaarlijks ruim 300 miljoen euro op administratieve lasten door de vereenvoudiging van het jaarrekeningenrecht die op

1 november 2015 is ingegaan. “Ondernemingen kunnen door deze vereenvoudiging inderdaad aanzienlijk besparen”, zegt Ingrid Verweij, accountant-administratieconsulent bij Van Braak Accountants. “Een aantal ondernemers heeft bijvoorbeeld geen accountantsverklaring meer nodig door verhoging van de grensbedragen tussen ‘kleine’ en ‘middelgrote’ ondernemingen. Zij kunnen volstaan met een zogenoemde samenstelverklaring. Deze ondernemers besparen ongeveer de helft op de jaarlijkse accountantskosten. Voor de onderbouwing van zijn oordeel over de jaarrekening moet een accountant namelijk uitgebreide werkzaamheden verrichten. Daarnaast gelden er lichtere eisen voor de vastlegging van een aantal interne procedures en functiescheidingen.”

Het bedrag was nog hoger uitgekomen als het kabinet het afgelopen half jaar niet ook te maken had gehad met enkele maatregelen die zijn komen te vervallen of zijn uitgesteld. Voorbeelden zijn de digitale zorgpolis (uitstel: € 45 miljoen), de wijziging van de woningwet in verband met het verstrekken en aanbrengen van energielabels (vervallen: € 14 miljoen) en de modernisering en vereenvoudiging van de bouwregelgeving (uitstel: € 18 miljoen). Daarnaast moest de eerder ingeschatte reductie van € 100 miljoen als gevolg van de digitale vrachtbrieff aanzienlijk worden bijgesteld. Door opgelopen vertraging in het internationale invoeren van de digitale vrachtbrieff, valt de te behalen reductie nu

grotendeels buiten deze kabinetsperiode. Ook de toepassing van digitale vrachtbrieven op nationaal niveau ligt tot nu toe op een lager niveau dan oorspronkelijk verwacht. In kwalitatieve zin heeft het gebruik van de digitale vrachtbrieff tot nu toe € 1,7 miljoen regeldrukreductie opgeleverd. Het kabinet zet nu in op acceptatie van het gebruik door alle EU-lidstaten, evenals op een gestructureerde aanpak voor het gebruik van digitale vrachtdocumenten in alle transportmodaliteiten, door de topsector logistiek.

Online hulpmiddel formuleert privacy-verklaring op maat

Steeds meer, vaak kleinere bedrijven, ontwikkelen diensten en producten waarbij rekening moet worden gehouden met privacy van consumenten. Bedrijven moeten in dat geval vermelden welke gegevens zij opslaan en hoe zij daarmee omgaan. Het ministerie van Economische Zaken heeft in samenwerking met ECP een online hulpmiddel beschikbaar gesteld dat na het beantwoorden van acht eenvoudige vragen een privacy-verklaring op maat samenstelt. Deze verklaring geeft helder en beknopt aan wat het bedrijf met gegevens van consumenten wil doen. Consumenten kunnen dan makkelijker zien hoe het bedrijf met hun gegevens omgaat en zo zelf beter kiezen welke diensten en producten ze af willen nemen. Een eerste inventarisatie van de mogelijk verminderde regeldruk laat zien dat het gebruik van deze privacytool een lastenver-

minderding van ruim 10 miljoen euro voor ondernemers kan betekenen. De tool is in 2016 11.300 maal gebruikt.

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft meegekeken bij de totstandkoming van de tool. De tool is getest door het MKB en wordt beschikbaar gesteld op de site www.veiliginternetten.nl/privacyverklaring.

Eenmalige kosten en Europese nalevingskosten

Zoals toegezegd door de minister van Economische Zaken naar aanleiding van de motie Mulder c.s. van 16 april 2015³, brengt het kabinet vanaf 2016 ook de eenmalige kosten en de Europese nalevingskosten in kaart. In deze brief rapporteren we over de eenmalige kosten en Europese nalevingskosten als gevolg van wet- en regelgeving die in de periode van 1 januari 2016 tot 1 april 2017 in werking is getreden.

De totale hoogte van de eenmalige kosten in de genoemde periode bedraagt € 519 miljoen. Dit komt neer op een toename van iets meer dan € 40 miljoen ten opzichte van een half jaar geleden. Deze toename wordt voornamelijk veroorzaakt door een tweetal regelingen, namelijk het 'Implementatiebesluit richtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen' (€ 9,6 miljoen) en het 'Besluit in verband met de veranderende samenstelling van gas in Nederland' (€ 30 miljoen).

De Europese nalevingskosten zijn niet veranderd ten opzichte van de stand die in de najaarsrapportage van 2016 is gemeld (€ 56,9 miljoen). Dat komt doordat er sinds het uitkomen van de najaarsrapportage slechts een beperkt aantal maatregelen met verwaarloosbare Europese nalevingskosten zijn ingegaan.

Een volledig overzicht van de eenmalige kosten en Europese nalevingskosten is tevens te vinden in bijlage 1.

³ Kamerstukken 2014-2015, 32637, nr. 177

4

Merkbare regeldrukvermindering met de maatwerkaanpak

Om een extra impuls te geven aan merkbare regeldrukvermindering in specifieke regeldichte (top)sectoren, zet het kabinet in op de maatwerkaanpak. Binnen de maatwerkaanpak inventariseert de overheid samen met bedrijven, burgers en professionals knelpunten om deze vervolgens gezamenlijk op te lossen.

In bijlage 2 is een overzicht van de voortgang van alle maatwerkaanpakken te vinden. Hieronder lichten we er een aantal uit.

In de maatwerkaanpak regeldruk **chemie** werken departementen, vergunningverleners, toezichthouders,

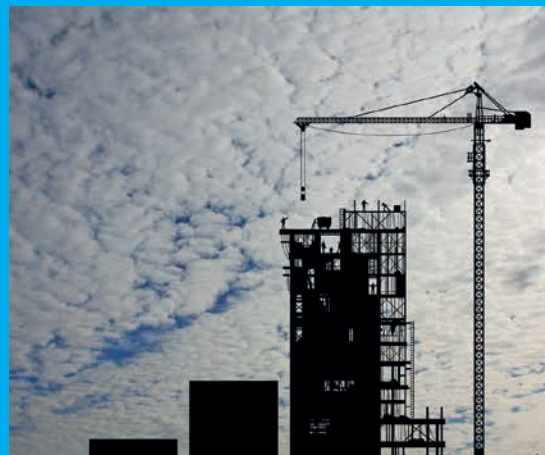
bedrijven en brancheorganisaties samen aan betere regelgeving en een slimmere uitvoering van wet- en regelgeving. Een belangrijke mijlpaal in de maatwerkaanpak chemie was het lanceren van het Chemieloket in december 2015. Bij het Chemieloket kunnen ondernemers terecht met concrete casuïstiek rond regels die de innovatie belemmeren en voor knelpunten op het terrein van regeldruk. Sinds de lancering zijn er 39 signalen binnengekomen, waarvan er inmiddels 17 zijn opgelost (zie voorbeeld op de volgende pagina)

Minder regels en meer gezond verstand bij gebiedsontwikkeling

Initiatiefnemers van bouwprojecten moeten hun plannen afstemmen op soms meer dan 100 beleidsnota's over het gebied waarin zij willen bouwen. Deze regeldruk zet een rem op de start van nieuwe bouwprojecten. Sinds 2012 heeft een landelijk expertteam vanuit de Maatwerkaanpak regeldichte domeinen meer dan 30 gemeenten geholpen om deze regeldruk te verminderen. Kern van de aanpak is 'andersom werken', vertelt projectleider John-Paul Zigenhorn van de gemeente Hoorn: "We kijken in de eerste plaats naar de waarde van het initiatief voor de stad en pas daarna naar de beperkingen. Een bestemmingsplan kun je niet negeren, maar je kunt ver komen als je samen met de initiatiefnemers kijkt naar wat er wel mogelijk is. Zo hebben we dat vanaf ons eerste project gedaan, de plaatsing van een strand-paviljoen op de dijk nabij het historisch stadscentrum. De vergunningaanvraag was aanvankelijk in strijd met vrijwel alle afspraken die in dit gebied gelden. Juist die complexiteit maakte het strandpaviljoen voor ons de ideale case om ervaring op te doen met vereenvoudiging van procedures voor omgevingsvergunningen."

Gemeenten krijgen ondersteuning van het actieteam ontslakken onder voorzitterschap Friso de Zeeuw, praktijkhoogleraar Gebiedsontwikkeling TU Delft en projectleider Jos Feijtel. Ontslakken is onderdeel van de maatwerkaanpak bouw en valt onder verantwoordelijkheid van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Economische Zaken.

<http://ontslakkengemeente.nl/>

“Windmolenwieken van 57 meter, waar blijven die dan?”

Belemmerende regelgeving zorgde ervoor dat recyclebare kunststof, waaronder windmolenwieken, op stortplaatsen terecht kwam. Onnodig, zo bleek nadat Cora Burger en Alla Swets beiden CEO van Demacq Recycling International, een beroep hadden gedaan op het Chemieloket. “Het Chemieloket heeft ons uitstekend geholpen door ons in contact te brengen met mensen binnen de overheid met kennis van zaken en die ons verder konden helpen. Nu kunnen we de kringloop sluiten, en deze kunststof die ook wordt gebruikt in auto’s en schepen volledig hergebruiken. Dit materiaal mocht gestort worden, hoewel het in de natuur niet wordt afgebroken en er goede mogelijkheden zijn voor recycling die bovendien de CO₂-uitstoot verminderen.”

In 2017 zal het Chemieloket de focus leggen op innovatie en circulaire economie. Om belemmeringen op dit terrein op te halen, werkt het Chemieloket aan een betere

bekendheid. Zo zal het Chemieloket op verzoek voortaan op locatie aanwezig zijn, onder andere bij ondernemersvereniging Deltalinqs in Rotterdam.

Ervaringen Chemieloket chemische industrie

Ook VNCI-directeur Colette Alma is tevreden over dit aanspreekpunt voor bedrijven die last hebben van regeldruk. “Sinds ruim een jaar kunnen onze leden terecht bij het Chemieloket. Hier kunnen chemiebedrijven belemmerende regelgeving eenvoudig, rechtstreeks en vertrouwelijk melden. De drempel om zaken te melden is daardoor laag. Het VNCI vindt dit een goede ontwikkeling. In het afgelopen jaar hebben veel ondernemers de weg naar het loket weten te vinden. Het voorziet duidelijk in een behoefte.”

Een ander belangrijk aandachtspunt binnen de maatwerkpaak chemie is het werken aan minder regeldruk met behulp van ICT. Een voorbeeld hiervan is het digitaliseren van de processen rondom de vergunningverlening voor BRZO-bedrijven. BRZO-bedrijven zijn bedrijven die onder het ‘Besluit risico’s zware ongevallen’ vallen. De beste kansen om de vergunningverlening aan BRZO bedrijven te digitaliseren liggen bij een vroegtijdige voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet. In samenwerking met de provincie Zuid-Holland, de milieudienst Rijnmond en het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt een pilot voorbereid om voor BRZO-bedrijven te komen tot een digitale, integrale en altijd actuele vergunning. BRZO-ondernemingen hebben zo

inzicht in alle voor hen geldende voorwaarden en kunnen hun bedrijfsvoeringssysteem met minder regeldruk inrichten op de gestelde voorwaarden in de vergunning.

Ook binnen de maatwerkpaak **gastvrijheidseconomie** zijn er weer stappen gezet om de regeldruk voor ondernemers te verminderen. Eén van de knelpunten ging over het aanpakken van onnodige regels en toezicht bij de beheersing van legionella. In het kader van de Toezichttafel Legionella lopen er verschillende acties die tot doel hebben knelpunten rondom legionella weg te nemen. Zo heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) onlangs subsidie verleend om per medio februari 2017 een instrument in te zetten dat het

voor aannemers en architecten mogelijk maakt om al bij de ontwerpfase van gebouwen rekening te houden met legionellagevoelige punten. Hiermee wordt het gemakkelijker om legionella te voorkomen en te beheersen.

Daarnaast is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bezig met de doorontwikkeling van het individuele toezichtconvenant naar een meer generieke oplossing, het zogenaamde lichte toezichtsregime. Onder een licht toezichtregime verstaan we de situatie waarbij er bij een organisatie die aan de nalevingseisen van de ILT voldoet geen (actief) toezicht meer wordt verricht. Uiteraard behoudt de ILT het recht om op ieder moment te besluiten om door middel van een 'reality check' te toetsen of de indeling in een licht toezichtregime nog steeds gerechtvaardigd is. Tenslotte heeft de ILT een regelhulp ontwikkeld die ondernemers helpt om aan de legionellawet- en regelgeving te voldoen (<https://regelhulpenvoorbedrijven.nl/legionella>).

Op het terrein van de maatwerkaanpak **winkelambacht** is er met name voortgang geboekt bij het oplossen van knelpunten op het terrein van bedrijfshulpverlening (BHV). Volgens de sector worden er in het kader van BHV onnodige kosten gemaakt door onduidelijke regelgeving. Als reactie hierop hebben de brancheorganisaties die lid zijn van de coalitie winkelambacht (ANKO, VBW, NSV, KNS en NBOV) het initiatief genomen om een digitale BHV applicatie te laten ontwikkelen. Deze applicatie geeft invulling aan de eis uit de Arboret om maatregelen te treffen op het gebied van bedrijfshulpverlening. Omdat de inhoud per sector op maat wordt ontworpen, kunnen werkgevers op een eenvoudige en adequate wijze passende bedrijfshulpverlening organiseren en beleggen bij hun werknemers. Hierdoor worden onnodige kosten voorkomen. Betrokken ondernemers hebben inmiddels positief op het initiatief gereageerd.

“Met een BHV-cursus via de smartphone bereiken we veel meer medewerkers”

“Het was voor veel ondernemers in het MKB niet duidelijk wat ze moesten doen om bedrijfshulpverlening te regelen,” zegt Patrick Janssen, directeur van Hoepelman Kappers en MijnKapper.today. “De bestaande commerciële BHV-trajecten legden de lat veel te hoog. Ik heb zelf ook dat soort cursussen gevolgd: één dag EHBO, één dag brandpreventie, en elk jaar weer. Dat was een kostbare zaak voor ons bedrijf. Toen we waren gegroeid tot 18 vestigingen en 150 medewerkers, ben ik het gaan uitzoeken. Het bleek veel eenvoudiger te zijn om aan de wettelijke eisen te voldoen. We hebben dit besproken met onze brancheorganisatie ANKO, die daarop in overleg is gegaan met het ministerie van Sociale Zaken en Welzijn en de toezichthouder Inspectie SZW. De ANKO was al bezig om de regeldruk voor kappers rond de BHV in kaart te brengen. Binnenkort is de oplossing beschikbaar: een BHV-app voor training van alle medewerkers. Ze krijgen daarmee precies de instructie die nodig is voor bedrijfshulpverlening in een kapsalon. Onze medewerkers werken tenslotte niet in een fabriek en hoeven ook geen ambulancebroeder te worden. Via de app doorlopen medewerkers binnen twee tot drie uur de BHV-cursus op hun smartphone. Dat kan in de pauzes op het werk of thuis op de bank. Deze benadering past helemaal bij de jonge generatie die in onze sector werkt. Nu bereiken we veel meer medewerkers met de BHV-cursus. Dat is natuurlijk een goede zaak en het bespaart bovendien jaarlijks veel geld en tijd.”

Enmalige aanlevering en betere data over de Jeugdzorg

Jeugdinstanties moeten zich over hun productie verantwoorden in het jaardocument maatschappelijke verantwoording (JMV). Zij leveren daarvoor gegevens aan bij het CIBG. Een belangrijk deel van deze gegevens moeten zij ook aanleveren aan het CBS in het kader van de zogenoemde Beleidsinformatie. Vanaf het verslagjaar 2016 kunnen de instanties kiezen voor doorlevering van deze gegevens door het CBS aan het CIBG. Volgens Nicolet Epker, directeur van Jeugdzorg Nederland, besparen instanties hierdoor veel tijd. “Zij kunnen het CBS met een enkel vinkje toestemming geven voor doorlevering aan het CIBG. Blijkbaar vinden de instanties dit een goed idee, want 90 tot 95% kiest hiervoor. De instanties ontvangen na aanlevering aan het CBS spiegelinformatie voor vergelijking met het voorgaande jaar. Dat helpt organisaties om nauwkeuriger te rapor-

teren. In de productieoverantwoording over 2016 is goed zichtbaar dat dit leidt tot betere data over de Jeugdzorg in Nederland.”

Belangrijk speerpunt van het kabinet is het verminderen van de ervaren regeldruk voor professionals in de **zorg**. Zo vergroten we het werkplezier van de zorgprofessional en kan de zorgprofessional doen waar hij primair voor gekozen heeft: zorgen voor de patiënt.

Sinds de zomer van 2015 zijn voor de huisartsen in het kader van ‘Het Roer Gaat Om’ verschillende formulieren, herhaalverwijzingen en dubbele machtigingen afgeschaft. Ook werkt het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) momenteel samen met tandartsen, apothekers, wijkverpleegkundigen en paramedici aan de implementatie van oplossingen. Zo hoeven wijkverpleegkundigen bijvoorbeeld niet meer standaard de risicosignalering in te vullen, is er nu een uniform aanvraagformulier voor verbandmiddelen voor paramedici en hoeven tandartsen straks geen papieren formulieren meer in te vullen bij declaraties voor patiënten in de langdurige zorg.

Ook heeft het ministerie van VWS de aanpak van regeldruk in de geestelijke gezondheidszorg geïntensiveerd. Zo is de werkwijze rondom verwijzingen tussen de basis en specialistische GGZ vereenvoudigd en wordt bijvoorbeeld een aantal patiëntreizen vanuit meerdere zorgdomeinen onderzocht. In de overgang tussen verschillende domeinen, zoals de Wet langdurige zorg, de Zorgverzekeringswet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, wordt door betrokken partijen vaak regeldruk ervaren. In een patiëntenreis wordt vanuit het zorgtraject dat de patiënt doorloopt, onderzocht welke knelpunten verschillende betrokken partijen ervaren en hoe deze kunnen worden opgelost.

In de medische specialistische zorg zetten we in op het oppakken van concrete knelpunten op de werkvloer en het doorvoeren van structurele verbeteringen in het stelsel, zoals Registratie aan de bron. In dit laatste traject wordt zorginformatie eenduidig en eenmalig geregistreerd. Op deze manier is die informatie voor meerdere doeleinden te hergebruiken. Ook biedt het ministerie van VWS in de Innovatieplaats Cure ruimte voor innovatieve werkwijzen, bijvoorbeeld de mogelijkheid voor apothekers om farmaceutische dossiers nu digitaal te bewaren in plaats van hardcopy.

Over de aanpak van regeldrukvermindering in de langdurige zorg en in de maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp heeft het ministerie van VWS uw Kamer op 30 maart jl. nader geïnformeerd⁴.

Eind 2016 is de staatssecretaris van Economische Zaken een nieuwe ronde maatwerkeraanpak **agrofood** gestart waarbij 52 knelpunten zijn aangedragen door ondernemers uit de agrofood via de verschillende brancheorganisaties. In februari 2017 zijn er twee bijeenkomsten geweest met deze organisaties om de knelpunten te selecteren en te clusteren voor opname op de actielijst. De actielijst is een lijst met knelpunten waarvan de verwachting is dat die binnen afzienbare tijd kunnen worden opgelost in samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven. Tevens is de staatssecretaris voornemens om in dit verband binnenkort een digitaal agroloket te openen

⁴ Kamerstukken 2016-2017, 29515 nrs. 399 en 400.

waar ondernemers belemmeringen voor innovatie en voorstellen voor regeldrukvermindering kunnen melden. Dit loket zal opengesteld worden binnen de website van Ruimte in Regels (RiR), waar bijvoorbeeld ook het Chemieloket te vinden is. In samenspraak met indiener, branche-organisaties en experts zal voor de ingediende knelpunten naar een oplossing worden gezocht. Momenteel wordt er gewerkt aan een zorgvuldige inrichting van het loket.

Tenslotte is binnen de maatwerkaanpak **banken** de lancering van de InnovationHub medio vorig jaar een belangrijke mijlpaal geweest. De InnovationHub van De Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) is er voor marktpartijen die vernieuwende financiële diensten of producten op de markt willen brengen en vragen hebben over de regulering. Het doel van de hub is om innovatie in de financiële sector te accommoderen.

Eerste peer-to-peer verzekeringsapp mede mogelijk door Innovation Hub

Verzekeraar Vivat introduceerde in november 2016 via dochtermerk Reaal de eerste peer-to-peer verzekerings app met de naam POT. De app faciliteert groepen van maximaal 50 personen om moeilijk verzekerbare risico's onderling af te dekken, vergelijkbaar met de zogenoemde broodfondsen. De innovatie is mede mogelijk gemaakt door de Innovation Hub van DNB en AFM.

Madelon Simons, hoofd digitale innovatie van Vivat: "Met POT kunnen klanten een verzekering regelen zonder tussenkomst van een verzekeraar. De gebruikers regelen alles zelf. Er zijn vele groepen gebruikers denkbaar, zoals een vereniging van eigenaren, kitesurfclub, popband of winkeliersvereniging die Automatische Externe Defibrillators (AED's) in de openbare ruimte wil verzekeren. Groepen kunnen op deze manier risico's verzekeren die de meeste verzekeraars niet aandurven. Vivat verdient met POT geen geld. Wij hebben POT op de markt gebracht om inzicht te krijgen in de behoeften die spelen in de

markt en ervaring op te doen met de ontwikkeling van nieuwe verzekeringsproducten. De bankdiensten worden verzorgd via Bunq bank. "

Hoewel klantenpanels het idee sympathiek vonden, bestond onduidelijkheid over de uitleg van de regulering voor banken en verzekeraars door AFM en DNB. Dit dreigde de ontwikkeling van POT te frustreren: "We zochten contact met de Innovation Hub van DNB en AFM, omdat we met een paar flinke show stoppers zaten. Ze begrepen ons direct en gaven advies over hoe POT voldoende waarborgen aan verzekerden kan bieden. Daardoor groeide ook binnen Vivat het vertrouwen dat we dit konden aangaan. We werken nu verder aan de ontwikkeling van POT en houden DNB en AFM via de Innovation Hub op de hoogte."

De Innovation Hub draagt bij aan beter toezicht op maat en vermindert de regeldruk voor ondernemingen die innoveren in de financiële sector. De activiteit is onderdeel van de maatwerkaanpak banken.

De InnovationHub biedt nieuwe ondernemers en bestaande marktpartijen de mogelijkheid om vraagstukken rechtstreeks te bespreken met de toezichthouder. De AFM en DNB hebben aangegeven dat vanaf het moment van lancering van de InnovationHub al meer dan 100 partijen de weg naar de InnovationHub hebben weten te vinden. Dit aantal laat zien dat er een enorme behoefte is aan een centraal aanspreekpunt en vraagbaak voor innovatieve toetreders. Het kabinet kijkt dan ook zeer positief naar de InnovationHub en de verdere ontwikkeling ervan. Gezien de behoefte vanuit het veld hecht het kabinet eraan dat in de toekomst ook andere toezichthouders bij de InnovationHub kunnen worden aangesloten, waaronder de Autoriteit Consument & Markt en de Autoriteit Persoonsgegevens.

Evaluatie programma maatwerk aanpak regeldruk bedrijven

Om na afloop van de kabinetsperiode inzichtelijk te kunnen maken op welke manier de maatwerk aanpak heeft bijgedragen aan merkbare regeldrukvermindering, is de zogenaamde MerkbaarheidsScan ontwikkeld. Deze MerkbaarheidsScan wordt momenteel uitgevoerd in de trajecten zorg, logistiek, en agro. De MerkbaarheidsScan is een kwalitatieve evaluatiemethodiek die de doelgroep van het beleid centraal stelt.

Hoewel de scans nog niet zijn afgerond, zijn de eerste resultaten veelbelovend. Zo blijkt uit de voorlopige resultaten van de merkbaarheidsscan logistiek blijkt dat de inzet van de maatwerk aanpak leidt tot minder ervaren regeldruk. De betrokken partijen zijn over het algemeen positief, omdat de maatwerk aanpak er toe heeft geleid dat uitvoeringsorganisaties en bedrijfsleven structureel met elkaar aan tafel zitten om knelpunten bespreekbaar te maken en samen op zoek te gaan naar oplossingen. Veel oplossingen voor knelpunten zijn gevonden in voorlichting via campagnes, alerts en apps. Bedrijven geven aan dat ze hierdoor ook werkelijk minder regeldruk

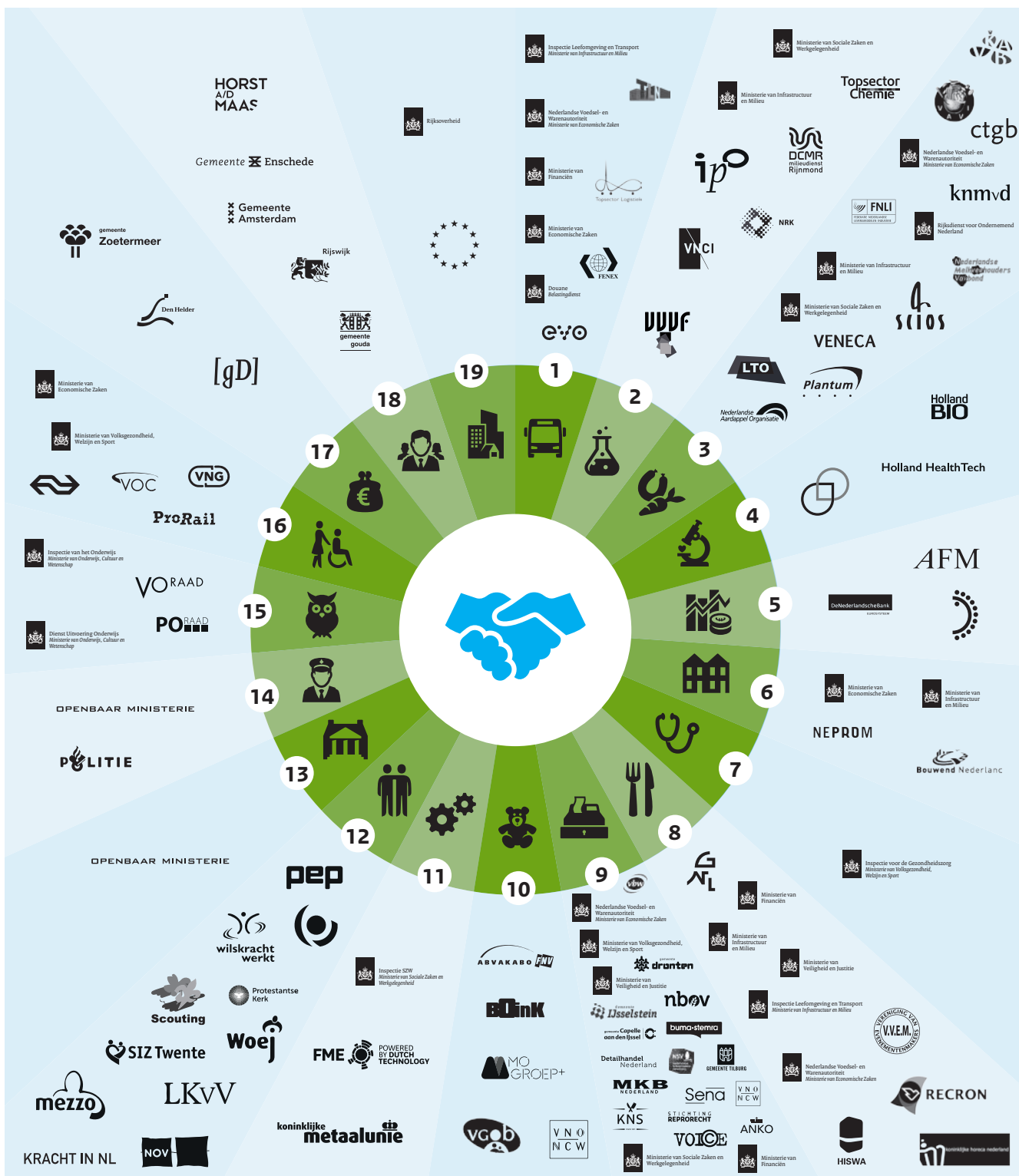
ervaren. Een voorbeeld van een actie in de maatwerk aanpak logistiek waarover bedrijven met name positief zijn, is de aanpak van knelpunten bij de fytosanitaire en veterinaire importen door de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA). Bedrijven geven aan dat de NVWA duidelijk meer oog heeft voor problemen van bedrijven en niet alleen via sancties maar ook door middel van overleg en samenwerking aan een betere naleving door bedrijven wil werken. Ook geeft het bedrijfsleven aan dat zij de NVWA beter kan bereiken bij probleemsituaties. De samenwerking tussen de NVWA en het bedrijfsleven is zo goed bevallen dat betrokken partijen dit overleg een permanent karakter willen geven.

De aanpak van de NVWA bij de import van fytosanitaire en veterinaire importen is een voorbeeld van de actielijn slimmer, beter en efficiënter toezicht die binnen de maatwerk aanpak logistiek vorm heeft gekregen.

Ook uit de voorlopige resultaten van de merkbaarheids-scan die in de zorg bij huisartsen is uitgevoerd, komt naar voren dat met de maatregelen die naar aanleiding van 'Het Roer Gaat Om' zijn genomen, de ervaren regeldruk voor huisartsen daadwerkelijk is verminderd. Uw Kamer wordt over dit onderzoek voor de zomer per separate brief door de minister van VWS nader geïnformeerd.

Voor de zomer wordt ook de merkbaarheids-scan in de agrosector opgeleverd en zullen ook de definitieve resultaten van het onderzoek naar de maatwerk aanpak logistiek en zorg gereed zijn. De voorlopige resultaten zijn in ieder geval positief en laten zien dat de manier van werken in de maatwerk aanpak door stakeholders gewaardeerd wordt en een positief effect op het verminderen van de ervaren regeldruk.

Programma Maatwerkaanpak

MAATWERKAANPAKKEN EN DEPARTEMENTEN

1 Logistiek – IenM	8 Gastvrijheidseconomie – EZ	15 Onderwijs – OCW
2 Chemie – EZ	9 Winkelambacht – EZ	16 Openbaar vervoer voor mensen met een beperking – IenM, BZK, VWS
3 Agrofood – EZ	10 Kinderopvang – SZW	17 Procesoptimalisatie WMO – BZK
4 Lifesciences & Health – VWS	11 Metaal – IenM en SZW	18 Prettig contact met de overheid – BZK
5 Banken – FIN	12 Vrijwilligers – BZK en VWS	19 Agenda stad en Europese Agenda Stad
6 Bouw – BZK/WenR	13 Strafrechtketen – VenJ	
7 Zorg – VWS	14 Politie – VenJ	

Deze pagina geeft een samenvattend overzicht van de organisaties die hebben bijgedragen aan de Maatwerkaanpak.

5

Regeldrukvermindering bij gemeenten en in Europa

Niet alleen nationale wet- en regelgeving heeft invloed op de gevoelde regeldruk door burgers, bedrijven en instellingen. Ook gemeenten en de Europese Commissie kunnen met betere wet- en regelgeving en dienstverlening een belangrijke bijdrage leveren aan merkbare regeldrukvermindering.

Gemeenten

Het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) ondersteunt gemeenten bij het verminderen van regeldruk op verschillende onderdelen. Zo hebben gemeenten het afgelopen jaar met behulp van de methode klantreizen van het Kenniscentrum Dienstverlening van KING de ervaren regeldruk in kaart gebracht en hier diverse verbeteracties voor uitgevoerd. Een klantreis is de reis die een ondernemer langs organisaties en diensten aflegt als hij een bepaalde gebeurtenis meemaakt, zoals het starten van een bedrijf. Het doel van de methode klantreizen is om deze reis zo gemakkelijk en efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Voorbeelden van uitgevoerde verbeteracties naar aanleiding van deze methode zijn het inrichten van persoonlijk accountmanagement, het stellen van gerichte vragen aan de ondernemer in plaats van het gebruik van generieke formulieren en het benaderen van de ondernemer eerder in zijn klantreis.

Daarnaast hebben 52 gemeenten met behulp van de ondernemerspeiling de stand van hun lokale economie en waardering van de dienstverlening in kaart gebracht. Dit aantal is sterk groeiende, omdat er op dit moment nog eens 42 andere gemeenten met de ondernemerspeiling aan de slag zijn. KING faciliteert de duiding van resultaten en de uitwisseling van good practices, bijvoorbeeld in de vorm van leerkringen. In de provincie Drenthe hebben de gemeenten samen de ondernemerspeiling uitgevoerd om de dienstverlening aan ondernemers provinciebreed te verbeteren. Hoogeveen sprong er wat resultaten betreft op hun regeldruk aanpak positief uit.

Hoogeveen geeft vergunning of antwoord binnen een week

Ondernemers die bij de gemeente Hoogeveen een vergunning aanvragen, ontvangen binnen een week de gevraagde vergunning of een duidelijk antwoord over de verdere behandeling. Ondernemers hebben grote waardering voor deze aanpak, blijkt uit de Ondernemerspeiling van het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING).

Aanleiding voor de zeer snelle vergunningprocedure in Hoogeveen was de malaise in de bouwsector. "In 2013 zocht de gemeente naar mogelijkheden om de bouwsector te stimuleren, want de werkloosheid was toen behoorlijk hoog", zegt projectleider Gert Bolkestein. "Binnen vier weken maakten we een plan en kreeg de wethouder het akkoord van de gemeenteraad.

Sindsdien werken we intensief samen met ondernemers. In principe werken we overal aan mee, tenzij het absoluut niet kan."

De Ondernemerspeiling meet de tevredenheid van ondernemers over gemeentelijke dienstverlening, lasten- en regeldruk, en vestigingsmogelijkheden.

Deze standaard voor onderzoek is ontwikkeld door KING en het ministerie van Economische Zaken samen met gemeenten, belangenorganisaties en adviesbureaus. De uitkomsten van de Ondernemerspeiling worden gepubliceerd op de website www.waarstaatjegemeente.nl.

Tenslotte is KING eind 2016 met een quickscan gestart naar de werkende elementen voor regeldrukaanpak onder 10 gemeenten die bekend staan om hun succesvolle vermindering van regeldruk. Belangrijke elementen die uit dit onderzoek naar voren zijn gekomen zijn bijvoorbeeld het belang van bestuurlijk commitment en een goede organisatorische inbedding voor de aanpak van regeldruk, het introduceren van experimenteer-ruimte (zie ook het voorbeeld hieronder van Rotterdam),

het werken met flitsvergunningen om zo burgers en ondernemers tijd te besparen en een sterke focus op het verbeteren van dienstverlening. Verder blijkt uit de quickscan dat succesvolle gemeenten investeren in contact met ondernemers en daarop met hun aanpak inspelen. De resultaten van dit onderzoek zijn te vinden op <http://www.kinggemeenten.nl/> en zullen onder gemeenten worden verspreid om zo de regel-drukaanpak ook bij andere gemeenten te versterken.

Ruim baan voor foodtrucks in Rotterdam

Sydney gaf Rotterdam de inspiratie om te gaan experimenteren met foodtrucks in de stad. Heleen Lobbe, coördinator van het juridisch team van de gemeente: "Foodtrucks waren tot voor kort in Rotterdam alleen toegelaten bij evenementen en op vaste standplaatsen. Op verzoek van ondernemers experimenteren we nu op twaalf locaties met foodtrucks in wisselende samenstellingen. Uit ervaringen in Australië en de VS blijkt drie tot vijf foodtrucks per locatie een goed aantal; kleinschalig en met voldoende variatie. We willen op deze plekken de stad levendigheid geven." Het initiatief is

mogelijk door het experimenteerartikel dat Rotterdam in 2015 als eerste gemeente in de APV heeft opgenomen. Lobbe: "We hebben in Rotterdam ruime ervaring met het verminderen van regeldruk voor ondernemers. Voortschrijdend inzicht heeft ons geleerd dat experimenteren een heel goede manier is om weerstanden weg te nemen en ruimte te maken voor iets nieuws. We hebben ook ervaren dat experimenten meer kans van slagen hebben als je uitgaat van het initiatief van ondernemers. Zij moeten het willen. Vervolgens bekijken we samen de mogelijkheden."

Europa

Het Slowaaks voorzitterschap van de Europese Unie heeft in de tweede helft van 2016 verder gewerkt aan de thema's die onderdeel uitmaakten van de Raadsconclusies die onder Nederlands voorzitterschap vorig jaar zijn aangenomen: 'toekomstbestendige- en innovatievriendelijke regelgeving', 'kwantificering van regeldrukvermindering en regeldrukreductiedoelstellingen' en 'aandacht voor het

mkb' waren hierbij de belangrijkste thema's. In het kader van de implementatie van het Interinstitutioneel Akkoord Beter Wetgeven heeft Nederland tijdens haar voorzitterschap ook gewerkt aan het onderwerp 'het gebruik van impact assessments in de Raad'. Op al deze thema's zijn de afgelopen tijd nieuwe stappen gezet.

Zo heeft de Commissie een nieuwe website gelanceerd die bedoeld is om de transparantie van het Europese wetgevingsproces te verbeteren. Op deze website (http://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_en) kan de totstandkoming van wet- en regelgeving vergelijkbaar met de Nederlandse wetgevingskalender van start tot eind worden gevolgd. Hierdoor wordt het voor stakeholders, inclusief het mkb, gemakkelijker om op voorgenomen Europese regelgeving te reageren. Rondom het thema toekomstbestendige en innovatievriendelijke wet- en regelgeving is het Maltees voorzitterschap met een inventarisatie en uitwisseling van goede voorbeelden van lidstaten en Europese Commissie gestart. Malta streeft ernaar om in juni 2017 een rapport te kunnen opleveren met de resultaten van deze uitwisseling. Op het terrein van doelstellingen ter vermindering van de regeldruk heeft REGWATCH-Europe in overleg met de Commissie het initiatief genomen om een haalbaarheidsstudie te laten uitvoeren. REGWATCH-Europe is een samenwerkingsverband van de verschillende onafhankelijke toetsings- en adviesorganen op het gebied van regeldruk in Europa, waar onder andere ook Actal lid van is. Naar verwachting zullen de resultaten van deze studie voor de zomer van 2017 gereed zijn. Nederland hoopt dat de Commissie op basis hiervan stappen zet in de richting van implementatie van doelstellingen ter vermindering van regeldruk.

Op 13 april 2016 is het Interinstitutioneel Akkoord Beter Wetgeven (IIA) in werking getreden. In dit IIA heeft de Raad zich gecommitteerd om impact assessments te gaan maken van substantiële amendementen die het zelf voorstelt in een wetgevend proces. Inmiddels heeft het EU Raadssecretariaat een voorstel gedaan om een proef te starten van 2 jaar om impact assessments uit te laten voeren door de Raad. Nederland is verheugd dat de Raad dit voorstel onlangs heeft aangenomen, zodat naar verwachting nog dit jaar kan worden gestart met een proef om ervaring op te doen.

Tenslotte heeft de Commissie eind vorig jaar vrijwel alle aanbevelingen van het REFIT-platform in haar werkprogramma 2017 opgenomen. Inmiddels heeft de Commissie ook aangekondigd welke acties ze in gang wil zetten om de geconstateerde knelpunten in Europese wet- en regelgeving op te lossen. Nederland is tot nu toe positief over de voortgang en impact van het REFIT-platform. De gedane aanbevelingen zijn door de Commissie ter hand genomen en redelijk snel van verbetervoorstellen voorzien. Nederland zal actief in het REFIT-platform blijven participeren en de voortgang samen met andere lidstaten nauwlettend blijven volgen.

Het kabinet is positief over de impuls die het thema 'EU-Betere Regelgeving' deze kabinetsperiode met het aantreden van verantwoordelijk Commissaris Frans Timmermans heeft gekregen. Er zijn belangrijke verbeteringen aangebracht in het wetgevingsproces, waaronder de omvorming van de Impact Assessment Board in een Regulatory Scrutiny Board (RSB) die deels ook uit onafhankelijke leden bestaat. Nederland hoopt dat de RSB in de toekomst volledig extern en onafhankelijk zal opereren, zodat Europese voorgenomen wet- en regelgeving op externe en onafhankelijke wijze getoetst kan worden. Ook heeft de Europese Commissie het belang van toekomstbestendige en innovatievriendelijke regelgeving snel onderkend en onderdeel gemaakt van haar interne afwegingskaders. Nederland steunt dit, omdat ruimte voor innovatie een belangrijke voorwaarde is voor het toekomstig verdienvermogen van de Europese Unie. Op het terrein van kwantificering van regeldruk-effecten zou de Commissie wat Nederland betreft concretere stappen kunnen zetten. Zoals ook uit het onlangs verschenen REFIT-scorebord naar voren komt, slaagt de Commissie er nog onvoldoende in om zicht te bieden op wat de verschillende REFIT-acties die de Commissie in gang heeft gezet, daadwerkelijk opleveren. Ook als het gaat om regeldrukreductiedoelstellingen ziet Nederland graag dat de Commissie snel actie onderneemt. De genoemde haalbaarheidsstudie van REGWATCH zal hieraan hopelijk als katalysator bijdragen. Tenslotte is voor Nederland met name van belang dat de Commissie resultaten boekt met het daadwerkelijk verminderen van regeldruk voor burgers en ondernemers. De oprichting van het REFIT-platform ziet het kabinet als een belangrijke stap in de goede richting en Nederland blijft de komende tijd dan ook graag met de Commissie samenwerken om deze gedeelde ambitie te verwezenlijken.

6

Betere (digitale) dienstverlening

Digitalisering zorgt ervoor dat bedrijven sneller kunnen beschikken over voor hen relevante overheidsinformatie en minder tijd en geld kwijt zijn aan het voldoen aan wet- en regelgeving. De overheid heeft in de afgelopen jaren in een hoog tempo de belangrijkste veel voorkomende informatiestromen met bedrijven gedigitaliseerd. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de overheid in de niet-massale processen en voor minder digivaardigen ruimte blijft bieden voor direct contact. Digitalisering is immers geen doel op zich, maar moet bijdragen aan een betere dienstverlening aan ondernemers en een efficiëntere overheid.

Er zijn tijdens de kabinetsperiode digitale voorzieningen en ICT-standaarden ontwikkeld en opgeschaald, die een samenhangende ‘digitale overheid voor bedrijven’ vormen: een informatieportaal (ondernemersplein.nl), een stelsel van inlogvoorzieningen (eHerkenning), een Berichtenbox voor bedrijven en standaarden voor informatie-uitwisseling zoals Standard Business Reporting en e-factureren. Met deze voorzieningen, die deel uitmaken van de overheidsbrede Generieke Digitale Infrastructuur, kunnen ondernemers steeds meer zaken met de overheid digitaal afhandelen. Dit geldt niet alleen voor in Nederland, maar in toenemende mate vanuit de gehele EU. Steeds meer overheden sluiten op de digitale voorzieningen aan en daarmee komen er doorlopend nieuwe digitale diensten bij. Voor de ondernemer is het van belang dat deze digitale diensten gestandaardiseerd en gekoppeld worden, zodat hij geen last heeft van de verschillen tussen overheidsorganisaties en zijn informatie maar één keer bij de overheid hoeft aan te leveren. De inspanningen van het kabinet zijn erop gericht om dit mogelijk te maken. Hieronder gaan we nader in op de ontwikkelingen en voortgang in de afgelopen maanden.

Wetgeving voor de e-overheid

Op 22 december 2016 is het wetsvoorstel voor de Wet generieke digitale infrastructuur (Wet GDI) in openbare internetconsultatie gegaan. Het wetsvoorstel heeft het uniformeren en standaardiseren van digitale overheids-

dienstverlening aan burgers en bedrijven als doel. Met het wetsvoorstel kan het gebruik van specifieke open ICT-standaarden verplicht worden voor alle bestuursorganen en wordt het gebruik van standaard inlogsystemen uit de GDI, verplicht voor alle bestuursorganen en aan te wijzen private partijen, zoals organisaties in het zorg- of pensioendomein. Daarmee wordt een essentiële voorwaarde geregeld om de generieke digitale dienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren. Digitale dienstverlening start immers vaak met het digitaal inloggen.

Identificatie

Binnen de overheid wordt daarom nu al voortvarend gewerkt aan standaardsystemen voor online identificatie en authenticatie die door alle overheidsorganisaties erkend worden. Eén van de systemen betreft het Elektronische Toegangs Diensten (ETD)-stelsel met twee varianten, namelijk Idensys (voor burgers) en eHerkenning (voor bedrijven). Zij maken digitale transacties op een hoog betrouwbaarheidsniveau mogelijk. Eind 2016 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uw Kamer naar aanleiding van de pilots met Idensys geïnformeerd over het nieuwe multimiddelenbeleid en de uniforme set van eisen, die voor alle inlogsystemen gaat gelden waarmee bij de overheid kan worden ingelogd⁵. Dat zijn naast ETD, het iDIN-stelsel van banken ook diverse varianten van het vernieuwde DigiD. De pilots gaan in 2017 over in de voorlopersfase, waarin, met middelen die door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn toegelaten, op beperkte schaal kan worden ingelogd bij de Belastingdienst en enkele andere overheidsorganisaties.

Het aantal overheidsorganisaties dat is aangesloten op eHerkenning is in het afgelopen half jaar verder toegenomen. Eind december 2016 waren 257 overheidsorganisaties aangesloten op eHerkenning, waaronder

⁵ Kamerstukken 2016-2017, 26 643, nr. 437

198 gemeenten en 8 provincies, naast 51 bedrijven en overige overheidsorganisaties die digitale diensten aanbieden. Het aantal ondernemers dat een eHerkenningmiddel bezit, neemt ook nog steeds toe. Inmiddels zijn er circa 280.000 actieve eHerkenningmiddelen,

waarmee in 2016 circa 6 miljoen authenticaties zijn uitgevoerd. eHerkenning nadert het moment waarop ook de resterende grote uitvoeringorganisaties zullen aansluiten op eHerkenning waardoor de beoogde lastenreductie echt merkbaar zal worden.

Standaardisatie: lancering Veilige E-mail Coalitie

We verzenden en ontvangen dagelijks samen tientallen miljoenen e-mailberichten. In een digitale wereld is het belangrijk om digitale informatie snel en veilig te kunnen uitwisselen en hergebruiken over organisatiegrenzen heen. Open standaarden maken dit mogelijk. Open standaarden dragen bij aan een betere en efficiënt georganiseerde dienstverlening. Bedrijven, particulieren en overheden moeten er ook op kunnen vertrouwen dat hun e-mail veilig is. Op 2 februari 2017 hebben bedrijfsleven, brancheorganisaties en overheid gezamenlijk een 'Veilige E-mail Coalitie' opgericht. In de coalitie nemen de volgende partijen deel: PostNL, KPN, Betaalvereniging Nederland, DDMA, Thuiswinkel.org, VNO-NCW, MKB-Nederland, Stichting Zeker-Online, Dutch Datacenter Association, Stichting DINL, XS4ALL, BZK (Rijks-CIO), Fraudehelpdesk, Nederland ICT en de Belastingdienst. De deelnemers aan de 'Veilige E-mail Coalitie' gaan binnen hun organisaties aan de slag met het invoeren van gezamenlijk vastgestelde open veiligheidsstandaarden. Op die manier kan zowel phishing als het af luisteren van e-mail worden tegengegaan. Partijen leveren hiermee een belangrijke bijdrage aan een moderne en veilige overheidsdienstverlening voor burgers en bedrijven. Terugdringen van e-mailmisbruik zal de schade bij burgers en bedrijven beperken en bijdragen aan het

vertrouwen in de generieke digitale infrastructuur. Dit is een voorwaarde voor meer gebruik en innovatie binnen de digitale infrastructuur.

Ondernemersplein.nl

Via ondernemersplein.nl kan alle informatie van de (semi-)overheid die ondernemers nodig hebben om te ondernemen worden gevonden: van wetgeving tot belastingregels en van subsidies tot branche-informatie. Dat voorkomt dat een ondernemer steeds weer moet zoeken naar informatie en het levert meer tijd op om te ondernemen. Ondernemersplein.nl heeft zich de afgelopen periode succesvol ontwikkeld.

Zo is de aansluiting met bestaande partners verbeterd en zijn overheden als de ILT en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangesloten op het Ondernemersplein. In januari 2017 is het systeem opgeleverd dat de inhoud van andere overheidswebsites eenvoudig ontsluit op het digitale ondernemersplein (een zogenaamde API). Zo kunnen

ondernemers de informatie van alle overheden die relevant is voor levensgebeurtenissen, zoals een bedrijf starten of internationaal ondernemen, via het ondernemersplein ontsluiten. Tenslotte zijn we gestart met het tonen van informatie van het Ondernemersplein bij andere overheden. Met deze strategie willen we de informatie van de overheid in samenhang presenteren, zodat een ondernemer beter kan worden geholpen. Het stappenplan voor het starten van een bedrijf is bijvoorbeeld opgebouwd uit informatie van meerdere overheden en wordt ook getoond door al deze overheden en niet exclusief op het ondernemersplein.

Nog een belangrijke ontwikkeling is het versterken van de samenwerking tussen de websites van de rijksoverheid die zich richten op het informeren van burgers en bedrijven: overheid.nl, ondernemersplein.nl en rijksoverheid.nl.

Wie zijn de 6 miljoen bezoeken van het Ondernemersplein en wat zoeken ze?

37% van de bezoekers oriënteert zich op ondernemen, 63% is ondernemer. 33% van de ondernemers is internationaal actief of oriënteert zich hierop. De meerderheid van de ondernemers heeft geen personeel in dienst, maar is zzp'er. Ongeveer een kwart van de ondernemingen zijn kleine bedrijven (2-9 werknemers). De meeste bezoeken komen op ondernemersplein.nl om informatie te vinden over het starten van een bedrijf, voor informatie over wet- en regelgeving en informatie over belastingen. Driekwart van de bezoekers is tevreden over de website. Eén op de tien is ontevreden. (bron: online tevredenheids-onderzoek, vierde kwartaal 2016)

Er zal vooral worden ingezet op meer redactionele samenwerking, op samenwerking in de techniek en op gemeenschappelijke herkenbaarheid. Op deze manier kan de overheid efficiënter dezelfde dienstverlening bieden, die burgers en bedrijven meer eenduidig ervaren. Gezamenlijk hebben deze portalen bijna 60 miljoen bezoeken en zijn ze daarmee verantwoordelijk voor een groot deel van de online dienstverlening van de overheid.

MijnOverheid voor Ondernemers

In de najaarsrapportage regeldruk van 2016 bent u geïnformeerd over de ontwikkeling van MijnOverheid voor Ondernemers⁶. De Kamer van Koophandel werkt samen met de Belastingdienst, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, het UWV, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de ILT aan het uitwerken van de referentiearchitectuur en een roadmap voor de gefaseerde realisatie van Mijn Overheid voor Ondernemers. Op basis van vraagsturing

Hoe zou een klantreis op Mijnoverheid voor Ondernemers eruit kunnen zien?

Een ondernemer logt na zijn inschrijving bij de Kamer van Koophandel in op MijnOverheid voor Ondernemers op de site van de Kamer van Koophandel. Op basis van het profiel van de ondernemer wordt zichtbaar dat het gaat om een startende ondernemer in de horecabranche. Het stappenplan 'een horeca bedrijf starten' en de regelhulp brandveiligheid worden zichtbaar (informatie op maat). De ondernemer ziet dat hij een vergunning moet aanvragen. Via MijnOverheid voor Ondernemers kan de ondernemer zonder extra in te loggen bij de gemeente de vergunning aanvragen. In 'lopende zaken' kan de ondernemer de voortgang zien van de vergunning en in de berichtenbox krijgt hij van de gemeente de beschikking met de toekenning van de vergunning. Terwijl de ondernemer in de berichtenbox kijkt, ziet hij daar ook berichten van de belastingdienst, waar hij nog actie op moest zetten gaat hiermee aan de slag.

⁶ Kamerstukken 2016-2017, 29515 nr. 397

en doorlopend onderzoek en verkenningen met ondernemers, leveranciers en uitvoeringsorganisaties wordt MijnOverheid voor Ondernemers gefaseerd ontwikkeld. Naar verwachting zal dit in het tweede kwartaal van 2017 gereed zijn. De kracht van de markt is geborgd door het bedrijfsleven een plek te geven in de strategische gebruikersgroepen en de behoefte van ondernemers via het concept van klantreizen mee te nemen als uitgangspunt te nemen in de ontwikkeling.

Standard Business Reporting

Met Standard Business Reporting (SBR) kunnen bedrijven gestandaardiseerde financiële gegevens digitaal aanleveren bij de overheid en banken. Dat scheelt ondernemers tijd en geld. Voor het doen van aangiften inkomsten- en vennootschapsbelasting door ondernemers is SBR al sinds 2013 de norm. In 2016 heeft de Belastingdienst meer dan 12,6 miljoen berichten via SBR ontvangen. Micro-ondernemingen en kleine rechtspersonen dienen sinds januari dit jaar, de jaarrekening over het boekjaar 2016 en

“De voordelen van SBR voor ondernemers zullen toenemen”

Henri Spanjers, partner van accountantsorganisatie BDO, is een “warm voorstander” van de berichtenstandaard SBR. “Het heeft naar ons idee lang geduurd voordat SBR door iedereen werd omarmd als standaard. De administratieve lasten zijn voor uitvragende partijen zoals banken al verminderd door gebruik van SBR en partijen als de Kamer van Koophandel kunnen efficiënter werken door SBR. Ook ondernemers zullen de voordelen gaan ervaren nu we zien dat meer softwarebedrijven toepassingen voor SBR gaan ontwikkelen. Want er is nog veel te winnen.

Denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheid dat banken via SBR sectorgegevens gaan terug leveren aan hun klanten. Zo krijgen ondernemers gemakkelijk de beschikking over betrouwbare, actuele benchmark gegevens. Ook zorgverzekeraars kunnen door gebruik van SBR een merkbaar verschil maken voor hun klanten en zorgondernemers. SBR heeft zich in de afgelopen 10 jaar ontwikkeld tot dé standaard. Ik ben ervan overtuigd dat de voordelen voor ondernemers de komende jaren zullen toenemen.”

verder elektronisch via SBR te deponeren bij de Kamer van Koophandel. In 2016 zijn er ruim 270.000 berichten via SBR naar het Handelsregister verzonden. Ook bij het CBS kunnen ondernemers voor een aantal statistiekopgaven

gebruik maken van SBR. Alle onderwijsinstellingen leveren inmiddels verantwoordingsinformatie in SBR aan de Dienst Uitvoering en Onderwijs (DUO). DUO heeft in 2016 inmiddels 1600 berichten ontvangen.

“E-factureren bespaart ons heel veel werk en tijd”

Om de administratieve lasten verder terug te dringen, heeft het kabinet eerder dit jaar met het bedrijfsleven afgesproken dat per 1 januari 2017 alle leveranciers van de Rijksoverheid bij nieuwe inkoopovereenkomsten hun factuur elektronisch moeten indienen.

Eén van de manieren om efficiënt te kunnen e-factureren naar de Rijksoverheid is via het Simplerinvoicing netwerk. Kleine en grote toeleveranciers maken van dit netwerk gebruik en factureren inmiddels elektronisch naar de Rijksoverheid. Hans Hodes, business consultant van KPN: “Deze manier van e-factureren stelt ons in staat om straks op uniforme wijze alle Rijksdiensten te bereiken en dat bespaart ons heel veel werk en tijd.”

Een brede vertegenwoordiging vanuit het bedrijfsleven, waaronder VNO-NCW/MKB NL, Bouwend Nederland,

Nederland ICT, TLN, ZPP Nederland, SRA en ABU/SETU, heeft de Rijksoverheid gevraagd een voortrekkersrol te vervullen om het gebruik van e-factureren sneller te laten toenemen in Nederland. Uit onderzoek van Deloitte is gebleken dat als Nederland versneld overstapt op e-factureren, bedrijven op termijn jaarlijks 1,2 miljard euro besparen.

Impuls e-factureren

Vanaf 1 januari 2017 zijn alle leveranciers van de Rijksoverheid in nieuwe inkoopovereenkomsten verplicht om een e-factuur in te dienen. Hiermee wordt het onderlinge gebruik van e-facturen door alle Nederlandse bedrijven en overheden gestimuleerd en kunnen het bedrijfsleven en overheden samen profiteren van de voordelen. Aanzienlijke kostenbesparingen voor het bedrijfsleven zijn met e-factureren mogelijk, waaronder besparingen door het wegvallen van aanmaak, print- en portokosten en een tijdsbesparing op personeel. Ook is het beter voor het milieu en zorgt het voor innovaties.

De Rijksoverheid heeft meerdere laagdrempelige kanalen beschikbaar gesteld om e-facturen in te dienen, waaronder

een portaal waarlangs ondernemers kosteloos facturen naar de rijksoverheid kunnen versturen. Daarnaast is er een speciale helpdesk ingesteld om leveranciers waar nodig te helpen bij de overstap.

Regelhulpen

Met een regelhulp doorloopt een ondernemer een digitaal 'keuzemenu' voor een bepaald onderwerp. Zo kan hij snel en op maat bepalen wat zijn wettelijke rechten en verplichtingen zijn. Dit scheelt tijd en maakt de naleving een stuk makkelijker.

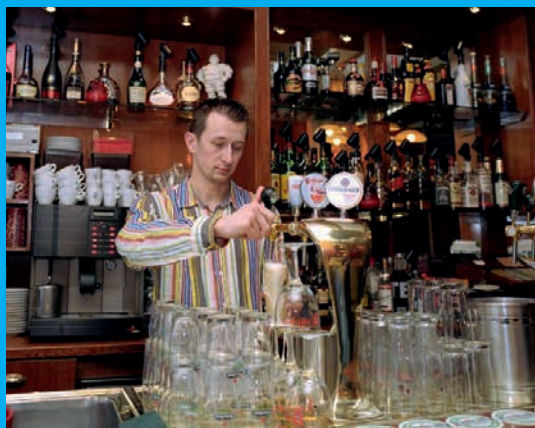
In het eerste kwartaal van 2017 zijn er vijf nieuwe regelhulpen opgeleverd op de volgende terreinen:

Hulp bij eerlijk werken voor MKB-ondernemers

Inspectie SZW lanceerde in 2016 de regelhulp Eerlijk werken op de website zelfinspectie.nl. Ondernemers kunnen hier gemakkelijk en snel vinden aan welke regels zij moeten voldoen bij de inzet van medewerkers. Dat bespaart uitzoekwerk en voorkomt dat ondernemers bij een inspectiebezoek voor verrassingen staan. De regelhulp is positief ontvangen door brancheorganisaties, waaronder de Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU). Adjunct-directeur Maurice Rojer stelt dat eerlijk werken in ieders belang is: "Beloning van medewerkers vormt bij uitzending en payrollong een groot deel van het tarief en heeft daardoor een groot effect op de concurrentieverhoudingen tussen uitzendondernemingen. Eerlijke beloning zorgt voor een gelijk speelveld voor ondernemers en borgt de kwaliteit van dienstverlening. Ondernemers die het spel eerlijk spelen, kunnen veel last hebben van concurrenten die hun medewerkers onderbetalen of premies niet afdragen. Als inkomen en afdrachten niet goed zijn geregeld, lopen medewerkers en opdrachtgevers grote risico's. De regelhulp Eerlijk werken laat zien hoe je het wel goed kunt regelen voor je organisatie.

Wij vinden eerlijk werken belangrijk voor medewerkers, opdrachtgevers en eerlijke concurrentie tussen uitzendondernemingen."

De regelhulp Eerlijk werken van Inspectie SZW is een onderdeel van de website Zelfinspectie.nl. <http://eerlijkwerken.zelfinspectie.nl/> en is een van de 30 regelhulpen die in deze kabinetsperiode zijn gerealiseerd.

belasting- en premieheffing van vrijwilligerswerk, het internationale transport van afval binnen de EU, een aanvullende regelhulp voor de notificatie van dit afvaltransport (Digital Notification Advisor), de verwerking van loonheffingstabellen en een regelhulp voor de gebruiksvoorschriften voor mest. De verwachting is dat het tweede kwartaal 2017 ook nog een regelhulp voor btw in de sport wordt opgeleverd. Hiermee zijn er in 2016 en 2017 dertien regelhulpen opgeleverd. Met de 'Impuls Regelhulpen' zijn eerder al zeventien door VNO-NCW en MKB-Nederland als prioritair aangemerkte regelhulpen gerealiseerd. Opgeteld zijn er deze kabinetsperiode dan 30 regelhulpen ontwikkeld.

Daarmee overtreffen we de ambitie van zevententwintig nieuwe regelhulpen.

Aan het einde van de kabinetsperiode kunnen we constateren dat door digitalisering de overheidsdienstverlening aan ondernemers en burgers is verbeterd en de regeldruk is verminderd. Digitalisering van de overheidsdienstverlening is een continu proces. De verwachting is dat in de komende jaren steeds vaker informatie zal worden aangeboden aan de hand van levensgebeurtenissen. Ook zal hergebruik van (overheids)data nieuwe vormen van dienstverlening op maat voor burgers en ondernemers mogelijk maken.

Daarnaast zal het standaardiseren van administraties van overheden en bedrijven, zoals nu al gebeurt met SBR, ervoor zorgen dat informatie die eenmalig wordt vastgelegd, zonder noemenswaardige extra inspanningen meervoudig

kan worden gebruikt en gerapporteerd. De ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Economische Zaken zullen eind 2017 een afrondende rapportage over het programma Digitaal 2017 naar de Tweede Kamer sturen.

CBR verbetert de tevredenheid over klacht- en bezwaarbehandeling met tientallen procenten

Het Centraal Bureau Rijvaardigheid (CBR) moet dagelijks beslissingen nemen waar burgers niet blij mee zijn. Door deelname aan het BZK-programma Prettig contact met de overheid (PCMO) daalde het aantal hoorzittingen binnen enkele jaren van 50% tot 5%. De nieuwe werkwijze levert niet alleen een aanzienlijke kosten- en tijdsbesparing op, maar zorgt ook voor een hogere klanttevredenheid. Mathieu Rensen is programmamanager PCMO bij het CBR. Hij merkt dagelijks dat burgers, ambtenaren en de organisatie voordeel hebben bij de PCMO-aanpak: "De CBR-medewerkers hebben meer regie en kunnen beter maatwerk leveren. Ze ervaren het contact met burgers als veel prettiger, ook wanneer zij niet tevreden zijn met het besluit of met de uitkomst van de procedure. Sinds het doorvoeren van de PCMO-aanpak worden nagenoeg alle bezwaren en klachten binnen de gestelde termijn afgehandeld."

Het project Prettig contact met de overheid (PCMO) stimuleert en ondersteunt overheden bij een informele, niet-juridische en klantgerichte behandeling van

burgers. Overheidsdiensten kunnen langdurige klacht- en bezwaarprocedures voorkomen door in een vroeg stadium op een eerlijke en respectvolle manier contact op te nemen met burgers en hen goed te informeren. Sinds de introductie van de PCMO-aanpak in 2008 zijn circa 300 bestuursorganen gestart met een pilot of bredere invoering van deze werkwijze <http://prettigcontactmetdeoverheid.nl>.

7

Tot Slot

Met het programma “Goed Geregeld” heeft het kabinet uitvoering gegeven aan de ambitie om de regeldruk voor ondernemers, burgers en professionals te verminderen. We kijken terug op een succesvol regeldrukbeleid in de afgelopen kabinetsperiode, maar we realiseren ons ook dat het verminderen van regeldruk een blijvende opgave is. Doelgroepen blijven namelijk een beroep op de overheid doen om gezamenlijk verder te werken aan wet- en regelgeving die voor hen werkbaar is, ruimte aan nieuwe initiatieven en ondernemerschap biedt en de juiste voorwaarden schept voor duurzame economische groei. Het kabinet heeft hier de afgelopen tijd hard aan gewerkt. Het is nu aan een volgend kabinet om deze handschoen verder op te pakken.

Bijlage 1

Overzicht regeldruk effecten kabinetsmaatregelen bedrijven, burgers en professionals

A. Structurele kosten

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / WenR

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Bouwbesluit 2012 Milieuprestatie materialen	jan 2013	Bedrijven	Toename: 14,57
Voorschriften over het berekenen van de milieuprestatie van materialen betekenen een vermeerdering van de AL voor bedrijven. Deze voorschriften zijn per 1 januari 2013 in werking getreden.			
Wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte (huurverhoging op grond van inkomen 1ste categorie)	jul 2013	Bedrijven	Toename: 3,74
De doorstroming op de huurmarkt wordt bevorderd door voor huurders van een gereguleerde woning met een huishoudinkomen van meer dan € 43.000 een maximale extra huurstijging van 2,5% boven het basisverhogingspercentage (inflatie + 1,5%) toe te staan.			
Wet maatregelen woningmarkt 2014	jan 2014	Bedrijven	Toename: 2,20
Wetvoorstel bouwt voort op al geldende wet voor 2013 (die per 2014 vervalt). Het vervallen van deze wet leidt tot een daling van de administratieve lasten met 2 miljoen per 2014 (zie ook afzonderlijk factsheet voor de betreffende wet). Door via de WOZ-beschikking aan te sluiten bij bestaande waardebepalingen en door de inrichting van een digitaal portaal voor de aangifte waarop de benodigde gegevens voor die aangifte zo veel mogelijk al door de Belastingdienst zijn «klaargezet» zijn de lasten voor de verhuurder in de gereguleerde sector minimaal. Ook wordt het aantal verhuurders dat met de heffing te maken krijgt beperkt door alleen verhuurders van meer dan 10 woningen in de gereguleerde sector in de heffing te betrekken. De incidentele lasten vanwege noodzakelijke aanpassingen in administraties zullen al opgebracht zijn in het kader van de al in 2013 geldende wet verhuurderheffing. Vandaar dat op grond van dit wetsvoorstel geen sprake zal zijn van incidentele lasten. Als jaarlijkse lasten wordt uitgegaan van een bedrag van ca € 2 miljoen (€ 0,4 miljoen voor de grote verhuurders en € 1,6 miljoen voor de kleinere verhuurders). Deze toename van administratieve lasten vloeit voort uit afspraken uit het Regeer- en Gedoogakkoord. (33407). Daarnaast bevat het wetsvoorstel de invoering van een investeringsvermindering in de verhuurderheffing. De lasten die hiermee samenhangen bedragen gemiddeld 0,2 miljoen per jaar over de periode 2014-2022.			
Wijziging van de Regeling Bouwbesluit 2012 met betrekking tot het bouwen in veiligheidszones en plasbrandaandachtsgebieden en een wijziging van de Regeling omgevingsrecht	apr 2014	Bedrijven	Toename: 0,02
Voorschriften in verband met bouwen in plasbrandaandachtsgebieden betekenen een vermeerdering van de AL voor bedrijven.			
Besluit houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 betreffende de brandveiligheid van het bedrijfsmatig houden van dieren, alsmede correcties en verdere vereenvoudigingen van het Bouwbesluit 2012	apr 2014	Bedrijven	Toename: 33
Per 1 april 2014 worden nieuwe voorschriften in het Bouwbesluit 2012 opgenomen die regelen dat bij nieuwbouw portiekwoningen de deuren van de afzonderlijke woningen zelfsluitend moeten zijn. De achtergrond bij deze nieuwe voorschriften is het voorkomen van rook in een portiek. Als een portiek vol met rook staat kunnen de bewoners niet meer vluchten door dit portiek, terwijl er ook geen andere vluchtroute is. Uit het rapport "Onderzoek rookbeheersing portiekooplossing" van Adviesburo Nieman B.V. (30 september 2011) blijkt dat het toepassen van zelfsluitende deur de meest aangewezen oplossing is voor het voorkomen van rook in het portiek. Dit betreft circa 10.000 nieuwe portiekwoningen per jaar en 800 euro per woning.			

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / WenR

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging van de Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting	jan 2016	Bedrijven	Toename: 2,44
<p>De Herzieningswet ziet op: concentratie op kerntaken en de financiering van activiteiten, versterking van de positie van gemeenten richting toegelaten instellingen en ten aanzien van de regionale schaal en de vormgeving van het toezicht op toegelaten instellingen. Door deze wet moeten de ongeveer 390 woningcorporaties voortaan meer tijd besteden aan hun interne governance. Dit betekent een extra jaarlijkse last van 2,44 miljoen (alleen de € 2,44 mln administratieve lasten tellen mee voor cijferbeeld; de 1,76 mln inhoudelijke nalevingskosten niet, zijn internationaal).</p> <p>In vergelijking met eerdere ramingen zijn de structurele lasten van de Herzieningswet afgenomen met € 1,4 miljoen maar zijn de eenmalige lasten toegenomen met € 11,7 miljoen. Dit is een gevolg van in de Tweede Kamer aangenomen amendementen (extra last van ca. € 4,2 miljoen jaarlijks en van ca. € 2,0 miljoen eenmalig) en van nog via een novelle voor te stellen wijzigingen vanwege het regeerakkoord van Rutte-II en de in augustus 2013 gemaakte afspraken tussen het kabinet en Aedes (lagere last van ca. € 5,6 miljoen jaarlijks en een hogere eenmalige last van € 9,7 miljoen). Bij de amendementen is het van toepassing verklaren van de governancecode van de branchesector de belangrijkste lastenverhogende factor. Bij de wijzigingen vanwege het regeerakkoord en de met Aedes gemaakte afspraken is de andere waarderingswijze de belangrijkste factor in zowel de hogere eenmalige lasten (overgangskosten) als de lagere structurele lasten (nog maar één waarderingswijze voorgeschreven).</p>			
Wet Doorstroming Huurmarkt 2015	mrt 2016	Bedrijven	Reductie: 1,71
<p>Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek en de Leegstandwet wordt gewijzigd teneinde de mogelijkheden om tijdelijk te verhuren uit te breiden. Voorts wordt de inkomensafhankelijke huurverhoging vervangen door een huursombenadering en wordt een vijfjaarlijkse inkomensstoets geïntroduceerd.</p>			
Besluit energieprestatievergoeding huur	jul 2016	Bedrijven	Reductie: 0,10
<p>Het ontwerpbesluit kent geen administratieve verplichtingen voor burgers en bedrijven. Er zijn wel gevolgen voor de nalevingskosten voor bedrijven. De realisatie van nul-op-de-meter woningen, zoals beoogd met dit ontwerpbesluit, zou ook zonder onderhavig besluit effecten hebben op de regeldruk. Binnen de huidige regelgeving zou dat leiden tot het overeenkomen van een vergoeding voor een zogenaamde nutsvoorziening. Dit zou leiden tot daaraan verbonden nalevingskosten, zoals voor de berekening van het in rekening te brengen voorschot, en voor het jaarlijks afrekenen van de nutsvoorziening. Deze regeldruk zou betrekking hebben op doorrekening per specifieke woning waarbij de jaarlijkse afrekening jaarlijks tot een verschillende uitkomst kan leiden. Met dit besluit vervalt de regeldruk verbonden aan een overeen te komen nutsvoorziening. In plaats daarvan ontstaan er nalevingskosten in verband met de energieprestatievergoeding. Op hoofdlijnen zijn deze nalevingskosten vergelijkbaar met die voor de nutsvoorziening. In het geval van een energieprestatievergoeding kan echter een vaste vergoeding worden berekend op basis van een eenvoudige berekening met reeds beschikbare gegevens. Dit levert een vermindering van de nalevingskosten voor bedrijven op.</p>			
Wet aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit	jan 2014	Burgers	Toename: 0,47
<p>De wet Aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit bevat voor het grootste deel maatregelen waarmee fraude op het domein van toeslagen worden bestreden. Daarnaast worden enkele maatregelen voor bestrijding van fraude op fiscaal terrein voorgesteld. Deze maatregelen hebben effect op de Wet op de Huurtoeslag. Als gevolg van deze maatregel nemen de administratieve lasten voor burger toe met € 468.767.</p>			
Wijziging van de Paspoortwet in verband met onder meer een andere status van de Nederlandse identiteitskaart	mrt 2014	Burgers	Reductie: 62,75
<p>Als gevolg van de verlenging van de geldigheidsduur van het paspoort en de identiteitskaart van vijf naar tien jaar zullen zowel de tijdsbesteding als de out of pocket kosten dalen. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat voor kinderen tot en met 17 jaar de tijdsbesteding en de out of pocketkosten niet zullen afnemen, aangezien voor die leeftijdscategorie de geldigheidsduur ongewijzigd blijft.</p>			
Digitaliseren bezwaarprocedure tegen huurtoeslag beschikking	jan 2015	Burgers	Reductie: 0,13
<p>Onder de huidige regeling gebeurt het aantekenen van bezwaar tegen de beschikking huurtoeslag via het invullen van een formulier dat per post moet worden opgestuurd. Deze bezwaarprocedure kan ook worden gedigitaliseerd. Het maken van kopieën, het via de post versturen van het formulier en het archiveren van documenten is dan niet meer nodig. Ook het ondertekenen van documenten en invullen van de datum komt te vervallen; dit kan immers online met Digid en is daar geautomatiseerd. Het vervallen van al deze handelingen leidt tot een verlaging van de administratieve lasten. De online portaal die op dit moment wordt gebruikt voor de aanvraag van de huurtoeslag kan tevens worden gebruikt voor het indienen van bezwaar.</p>			
Digitaliseren kieswet	jan 2017	Burgers	Reductie: 0,44
<p>Er is onderzoek uitgevoerd in kader van de evaluatie van de verkiezingen 2012, naar de beschikbaarheid van digitale formulieren, voor kiezers die niet zelf kunnen stemmen. 88% van de gemeenten hebben de formulieren K-6 aanvragen Kiezerspas en L-8 aanvragen volmacht, digitaal beschikbaar. Het formulier voor briefstemmen M-3 is beschikbaar in 69% van de gemeenten op de website. Formulier K-6 is 5,1 x gebruikt per 100.000 kiezers, L-8 is 4,5 x gebruikt per 100.000 kiezers en M-3 is 1 x per 10.000 kiezers gebruikt. Dit betekent doorgerekend dat 5.695 burgers het K-6 formulier digitaal hebben aangevraagd en 5.025 hebben de M-3 digitaal aangevraagd en tot slot hebben 87 kiezers via K-6 digitaal aangevraagd om per brief te kunnen stemmen. Voor burgers betekent de gebruikmaking van de nieuwe faciliteiten dat zij minder tijd nodig hebben om te stemmen bij volmacht of per brief. Totaal leidt dit tot een structurele besparing van circa € 0,4 miljoen op jaarbasis.</p>			

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / WenR

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
(Welstand) Wijziging van het Bouwbesluit 2012 betreffende de aansluiting op het distributienet voor warmte alsmede correcties en verdere vereenvoudigingen van het Bouwbesluit 2012 en een wijziging van het Besluit omgevingsrecht	mrt 2013 - jul 2014	Bedrijven Burgers	Reductie: 2,60 Reductie: 1,50
De huidige wettelijke verplichting om welstandsadvies bij een welstandsc commissie in te winnen wordt per februari 2013 vervangen door een "kan-bepaling". Dit houdt in dat wanneer gemeenten kiezen voor het voeren van welstandsbeleid, zij door de genoemde kan-bepaling de ruimte krijgen om welstand te laten toetsen door een gemeentebestuurder, in plaats van voor advies voor te leggen aan een welstandsc commissie. De administratieve lasten zullen door de keuzemogelijkheid geleidelijk afnemen. Op basis van het rapport «Doorrekening administratieve en bestuurlijke lasten – Doorrekening van de effecten van wijzigingen in de regelgeving van het ministerie van BZK op de administratieve lasten voor bedrijven en burgers en de uitvoeringslasten voor overheden» (SIRA, 5 oktober 2012) kan worden vastgesteld dat de wijziging van het Bor waarbij de verplichting voor welstandsadvies bij welstandsc commissies komt te vervallen uiteindelijk leidt tot een verlaging van de administratieve lasten van naar verwachting ongeveer € 2,6 miljoen voor bedrijven en € 1,3 miljoen en 13.310 uur voor burgers.			
Modernisering en vereenvoudiging huurprijswetgeving	aug 2014	Bedrijven Burgers	Reductie: 2,30 Reductie: 0,08
Wetsvoorstel modernisering en vereenvoudiging van de werkwijze van de huurcommissie, inclusief de gevolgen van de tweede nota van wijziging over de bewijsplicht voor verhuurders in de legesregeling.			
Wijziging van het Besluit huurprijzen woonruimte (woningwaardering op grond van de wet Waardering onroerende zaken)	jan 2015 - okt 2015	Bedrijven Burgers	Reductie: 2,95 Reductie: 6,92
In het Besluit huurprijzen woonruimte worden de zogenoemde woningwaarderingselementen (punten) vervangen door een percentage van de WOZ-waarde van de betreffende woning. De onderdelen die worden vervangen, zijn: woonvorm, woonomgeving en schaarstepunten. Daarvoor in de plaats komt een versleuteling van de WOZ-waarde van de (individuele) woning. De WOZ-waarde gaat voor gemiddeld genomen 25% de hoogte van de maximale huurprijzen bepalen. De opname van de WOZ-waarde in de WWS leidt tot verandering van nagenoeg alle maximale huurprijzen in Nederland. Verhuurders zullen de voorgenomen wijziging onderdeel moeten maken van hun overleg met de huurdersverenigingen en bewonerscommissies over hun huurbeleid. Verhuurders moeten de wijziging voorts meenemen bij de vaststelling van de huurprijzen bij vrijkomende huurwoningen en bij de jaarlijkse huurverhoging. Het voorstel resulteert in een vereenvoudiging voor huurders en verhuurders. De kosten die vervallen hebben betrekking op de gegevens omtrent de waardering van de woonomgeving en de hinderlijke situaties. Daarnaast vervallen kosten die voortvloeien uit de daaraan verbonden huurprijsgeschillen. De wijziging leidt tot een afname van de structurele nalevingskosten voor bedrijven van circa € 3 miljoen, voor burgers een afname van administratieve lasten van circa € 7 miljoen.			
(energielabel) Wijziging regeling energieprestatie gebouwen	jan 2015 - mrt 2015	Bedrijven Burgers	Reductie: 4,30 Reductie: 11,32
Wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen als gevolg van de vereenvoudiging van het vaststellen van energielabels voor woningen. Uitwerking van Besluit energieprestatie gebouwen.			
Wijziging Bouwbesluit 2012 betreffende deregulering van de woonfunctie en enkele andere wijzigingen van het Bouwbesluit 2012	jul 2015	Bedrijven Burgers	Reductie: 2,30 Toename: 0,23
Dit wijzigingsbesluit leidt voor bedrijven enerzijds tot een toename van de inhoudelijke nalevingskosten van gemiddeld circa € 4 miljoen per jaar. Het gaat daarbij om opdrachtgevers voor nieuwbouw/ontwikkelaars/bouwers van een bouwwerk met een bijeenkomstfunctie, gezondheidszorgfunctie of winkelfunctie. De toename wordt vooral veroorzaakt door de aanscherping van de toegankelijkheidseisen. Anderzijds is er een reductie van circa € 6 miljoen die geldt voor bouwers van studentenwoningen. Verder wordt voor bedrijven een reductie van de administratieve lasten voor een deel van de zorg verwacht van € 0,3 miljoen op jaarbasis doordat de verplichte automatische doormelding in een aantal gevallen vervalt. Per saldo is er voor bedrijven een reductie van regeldruk van € 2,3 miljoen per jaar. Voor burgers is er een toename van € 0,23 miljoen op jaarbasis, die voornamelijk voortkomt uit de verplichting om voldoende personen beschikbaar te hebben die kunnen assisteren bij ontruiming na brand. De merkbare regeldruk voor burgers als gevolg van de deregulering van de voorschriften voor een aantal specifieke woonfuncties is overigens sterk verminderd.			
Totaal BZK			€ -42,73

Economische Zaken

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Vermindering toezichtslasten in de vleesketen	dec 2012 - dec 2015	Bedrijven	Reductie: 7,95
De vermindering van regeldruk in de vleesketen wordt in samenwerking met de sector vormgegeven rond zes thema's: 1) ante mortem keuring, 2) post mortem keuring en toezicht slachterijen, 3) erkenningen onderhoud en systeemtoezicht, 4) administratie en facturering, 5) pilot in de pluimveesector, 6) meervoudige inzet in EU kader. Deze efficiëntere vormgeving van toezicht houdt voor bedrijven in dat zij minder tijd en kosten kwijt zijn aan toezicht.			
Besluit Stralingsbescherming	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 1,70
Bedrijven die werken met radioactieve stoffen en toestellen (ca. 300) zijn minder tijd, moeite en kosten kwijt met het aanvragen en verkrijgen van een vergunning. In het vereenvoudigde vergunningstelsel zal meer met algemene regels en meldingen worden gewerkt, naast de gebruikelijke standaard- en maatwerkvergunningen. Uiteraard wordt rekening gehouden met de Europeesrechtelijke mogelijkheden en te verwachten risico's voor mens en milieu. Het huidige hoge stralingsbeschermingsniveau voor mens en omgeving zal gehandhaafd blijven en het nieuwe systeem is eenduidig, goed uitvoerbaar en handhaafbaar. Bovendien wordt een vereenvoudiging en vermindering van de registratieplicht voor stralingsdeskundigen in het Besluit stralingsbescherming opgenomen (van 15.000 naar slechts 500 registratieplichtige stralingsdeskundigen). Ook dit spaart tijd, moeite en kosten uit. Het in het besluit opnemen van beide vereenvoudigingen brengt een lastenreductie van € 1,7 mln. per jaar met zich mee.			
Aanbestedingswet 2012	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 38,50
In deze bijlage staan meerdere maatregelen die betrekking hebben op of raakvlakken hebben met de Aanbestedingswet 2012: de Aanbestedingswet 2012 zelf, een wijziging van de Aanbestedingswet in verband met de implementatie van de aanbestedingsrichtlijnen en de concessierichtlijn, de evaluatie van de Aanbestedingswet en een niet eerder ingeboekte reductie in het kader van TenderNed. Deze maatregel betreft de Aanbestedingswet 2012. De Aanbestedingswet zorgt ervoor dat aanbestedingstrajecten met minder lasten voor ondernemers gepaard gaan en dat het voor het MKB makkelijker wordt om mee te dingen. Lastenreducerende maatregelen zijn onder andere: kosteloos beschikbaar stellen van aanbestedingsstukken, een gedragsverklaring aanbesteden met een geldigheidsduur van 2 jaar en aanbestedende diensten mogen alleen vragen of een ondernemer de benodigde competenties heeft om een bepaalde opdracht uit te voeren, in plaats van te vragen naar zijn ervaring met het uitvoeren van dezelfde opdrachten in het verleden.			
Implementatie aanbestedingsrichtlijnen en concessierichtlijn	jul 2016	Bedrijven	Toename: 0,70
Deze maatregel betreft de implementatie van de aanbestedingsrichtlijnen en de concessierichtlijn door middel van aanpassing van de Aanbestedingswet 2012. Als gevolg van de implementatie krijgen de aanbestedende diensten meer flexibiliteit bij de toepassing van enkele aanbestedingsprocedures wat leidt tot lagere lasten voor bedrijven.			
Evaluatie Aanbestedingswet 2012	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 20
Recentelijk is de Aanbestedingswet geëvalueerd. Daarbij is ook een lastenonderzoek gedaan om te zien wat de daadwerkelijk bereikte lasteneffecten zijn sinds de invoering van de Aanbestedingswet. Uit de evaluatie komt naar voren dat de digitalisering van het aanbestedingsproces - buiten TenderNed - heeft geleid tot een extra daling van de lasten met ongeveer 20 miljoen.			
TenderNed	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 3,70
Overheidsdiensten moeten opdrachten die openbaar worden aanbesteed publiceren op TenderNed. Doordat alle opdrachten van de overheid op één plaats op internet te vinden zijn, scheelt dit 'zoekkosten' (= administratieve lasten) voor ondernemers die willen meedingen. Deze reductie is destijds ingeboekt. Sinds het najaar van 2012 is ook de inschrijfmodule van TenderNed operationeel. Op opdrachten kan digitaal worden ingeschreven en dit levert een extra reductie van administratieve lasten op. Dit betreft een niet eerder ingeboekte reductie. Het gebruik van de digitale inschrijfmodule kent een ingroeipad. In 2014 lag het gebruik van digitale inschrijvingen reeds op een gebruiksgraad van 50 à 60%, in 2015 op zo'n 70%. Per einde van de kabinetsperiode wordt een gebruiksgraad van 80 à 90% verwacht. Dit correspondeert met een structurele AL-reductie van 3,7 mln in 2017.			
Diergeneesmiddelen / algemeen (nationale koppen)	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 4,23
Bij de aanpassing van de diergeneesmiddelen regelgeving zijn administratieve verplichtingen verminderd en een aantal nationale koppen geschrapt. Het betreft de verplichte administratie van het verlies van diergeneesmiddelen, het afschaffen van verplichte partijkeuringen van immunologische diergeneesmiddelen, een vereenvoudigde kanalisatie van diergeneesmiddelen, regels voor de vervaardiging van halffabrikaten van diervoeders met medicinale werking en het vervallen van de verplichting tot het aanvragen van een verlengingsvergunning voor groothandel en kleinhandel.			
Gemeenschappelijke datawinning (GDI) en Regeling landbouwtelling	mrt 2013	Bedrijven	Reductie: 0,36
Alle ondernemers in de agrarische sector kunnen in één keer de gegevens aanleveren voor de Landbouwtelling, de Meststoffenwet, het verkrijgen van toeslagrechten en een aantal andere vormen van steun. Dit kan weliswaar al een aantal jaren, maar nieuwe reducties van de administratieve lasten wordt bereikt door verdere stroomlijning van data-uitraag en digitale aangifte.			

Economische Zaken

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Beveiliging Radioactieve Stoffen	apr 2013	Bedrijven	Toename: 0,40
<p>In het kader van de weerstandsverhoging tegen terrorisme met chemische, biologische, radiologische of nucleaire materialen (CBRN-materialen) dienen radioactieve stoffen beveiligd te worden tegen diefstal en misbruik. Naast de algemene zorgplicht voor radioactieve stoffen die al geldt op grond van het Besluit stralingsbescherming, stelt de regeling vanaf bepaalde hoeveelheden radioactieve stoffen extra eisen aan de beveiliging. De vergunninghouder heeft ruimte om het geheel van beveiligingsmaatregelen vorm te geven op een manier die in zijn situatie het meest efficiënt en kosteneffectief is. Welke kosten een vergunninghouder moet maken om aan de verplichtingen uit de regeling te voldoen, zal dan ook verschillen per vergunninghouder. De regeling heeft gevolgen voor circa 100 bedrijven. De totale eenmalige administratieve lasten voor het bedrijfsleven voor het opstellen van een beveiligingsplan en het aanvragen van VOG worden geschat op € 1,5 miljoen. De structurele administratieve lasten voor het bedrijfsleven nemen - als gevolg van de verplichting het beveiligingsplan te evalueren en door het aanvragen van VOG voor nieuwe medewerkers - in totaal toe met € 102.900 per jaar. De totale eenmalige kosten (administratieve lasten en nalevingskosten) voor het bedrijfsleven worden geschat op € 6,2 miljoen en de totale structurele kosten op ongeveer € 400.000 per jaar.</p>			
Vervallen Afsluitverbod voor Netbeheerders	apr 2013	Bedrijven	Reductie: 0,65
<p>De regeling strekt ter uitvoering van het zogenoemde Leveranciersmodel hetgeen inhoudt dat kleinverbruikers geen gescheiden facturen meer ontvangen van de netbeheerder en van hun leverancier, maar nog slechts één gecombineerde factuur, verzonden door de leverancier, betreffende het totaal van de kosten van levering, meting en netgebruik. Door het leveranciersmodel vervallen voor de netbeheerders de verplichtingen van de Regeling Afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas. Dit geeft een reductie van de nalevingskosten van € 650.000 (van 3,15 mln naar 2,5 mln).</p>			
Tarifiering klantenservice 090x-nummers (wijziging Rude)	okt 2013	Bedrijven	Toename: 1
<p>De Tweede Kamer wilde dat de wachttijd bij het bellen naar 090x-(klantenservice)nummers gratis zou worden. Gratis wachttijd regelen zou echter forse investeringen bij telecoaanbieders en callcenters vergen, waar de consument uiteindelijk de rekening voor zou moeten betalen. Het zou bovendien leiden tot een complex en langdurig regelgevings- en implementatietraject. Er is daarom gekozen voor een alternatieve maatregel die de kosten voor de consument verlaagt, goed uitvoerbaar en handhaafbaar is en snel kan worden ingevoerd, zodat de consument direct profiteert: het informatietarief voor 090x-nummers wordt gratis en er wordt voortaan alleen per minuut voor de verbinding betaald (verkeerstarief). Deze maatregel levert wel investeringskosten (inhoudelijke nalevingskosten) op voor telecoaanbieders, platformaanbieders en nummergebruikers. Voor telecoaanbieders zijn de gevolgen beperkt omdat zij al aan soortgelijke verplichtingen moeten voldoen op grond van het Besluit Interoperabiliteit. De totale kosten voor bedrijven zijn naar schatting 5 mln eenmalig en vervolgens 1 mln structureel per jaar. Bij de eenmalige kosten gaat het om een aanpassing van de melding richting de beller wat het tarief is en een aanpassing van advertenties en internetuitingen. Structurele lasten ontstaan wanneer nummergebruikers besluiten om hun verkoop- en servicekanaal te splitsen naar 2 verschillende telefoonnummers (dit zullen sommigen doen omdat voor verkoop een hoger beltarief kan worden gehanteerd dan voor de klantenservice).</p>			
Lastenverlichting bij hanteren gewasbeschermingsmiddelen door handelingen onder te brengen onder veiligheidsinstructie	dec 2013	Bedrijven	Reductie: 0,86
<p>Door een aantal handelingen onder te brengen in de veiligheidsinstructie, die men moet naleven, hoeven voor deze handelingen niet apart een licentie/BvV behaald te worden</p>			
Meststelsel (verplichte mestverwerking)	jan 2014 - jan 2015	Bedrijven	Toename: 1,15
<p>Om de milieudruk als gevolg van de omvang van de mestproductie te beheersen en een verantwoorde afzet buiten de Nederlandse landbouw te borgen, wordt complementair aan een reeks andere maatregelen de verplichting ingevoerd om een deel van de geproduceerde mest verplicht te verwerken</p>			
SGGV - casus Gewasbescherming	jan 2014	Bedrijven	Reductie: 2,60
<p>De regeldruk wordt verminderd door het bewerkstelligen van digitale informatie-uitwisseling over de toepassingsvoorwaarden van gewasbeschermingsmiddelen tussen verschillende ketenpartijen</p>			
WION graafmelding ondiepe grondwerking agrariërs	jan 2014	Bedrijven	Reductie: 0,82
<p>De verplichte graafmelding voor ondiepe groundbewerkingen wordt afgeschaft voor agrariërs.</p>			
Modernisering Postdienst	jan 2014 - okt 2014	Bedrijven	Reductie: 39,50
<p>Als gevolg van de volumedalingen van fysieke post is een aantal versoeringsmaatregelen genomen ter verbetering van de financiële houdbaarheid van de universele postdienst (UPD). PostNL is het bedrijf dat voor onbepaalde tijd is aangewezen voor de uitvoering van de UPD. Zo is het aantal wettelijk verplichte bezorg- en ophaaldagen in 2014 teruggebracht van 6 naar 5 (met uitzondering van spoedeisende medische post en rouwpost). Doordat de UPD-verlener teruggaat van 6 naar 5 verplichte bezorg- en ophaaldagen scheelt dat naar schatting tussen de 12 en 23 miljoen euro in de totale kosten. Ook is het voornemen aangekondigd om het aantal wettelijk verplichte postvestigingen en brievenbussen te verlagen, hetgeen besparingen kan opleveren van respectievelijk 8 tot 11 miljoen en 12 tot 13 miljoen. Dit kan worden beschouwd als een vermindering van inhoudelijke nalevingskosten voor de UPD-verlener, maar vertaalt zich niet één op één in een lastenverlichting voor de UPD-verlener. Een belangrijke reden hiervoor is de eis dat de tarieven voor de UPD kostengeoriënteerd moeten zijn. De kosten zijn van invloed op de tarieven en daarmee op de opbrengst voor de UPD-verlener. De verlaging van de totale kosten van de UPD vertaalt zich ook niet één op één in lagere tarieven voor de UPD, omdat de kosten per poststuk blijven stijgen door de dalende vraag. Een vermindering van het aantal bezorg- en ophaaldagen, postvestigingen en brievenbussen zal op deze manier wel toekomstige tariefstijgingen kunnen beperken.</p>			

Economische Zaken

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
wijziging van de Regeling diergeneesmiddelen in verband met het toepassen van antibiotica door houders van dieren	mrt 2014	Bedrijven	Toename: 9,90
<p>Om de antibiotica resistentie terug te dringen wordt onder andere het voorschrijven en toedienen van antibiotica gereguleerd. 1) Voordat in de veehouderij een antibioticum mag worden voorgeschreven wordt het verplicht voor bepaalde antibiotica een gevoeligheidsbepaling uit te voeren. Een gevoeligheidsbepaling is een test die inzicht geeft in het soort antibiotica waar de bacterie gevoelig voor is. Wanneer uit de gevoeligheidsbepaling blijkt dat de bacterie behandeld kan worden met een ander, eenvoudig, antibioticum, is het niet toegestaan één van de aangewezen antibiotica toe te passen. 2) Het wordt niet langer verantwoord dat veehouders, zonder te voldoen aan nadere voorwaarden, zelf antibiotica toepassen. Met deze regeling wordt mogelijk gemaakt dat veehouders, onder strikte voorwaarden, zelf antibiotica toedienen. De regeldrukverhoging van deze regeling slaat neer bij bepaalde categorieën veehouders en dierenartsen.</p>			
Besluit gezelschapsdieren (regels met betrekking tot bedrijfsmatige activiteiten met gezelschapsdieren)	jul 2014	Bedrijven	Toename: 1,96
<p>Het doel van deze maatregel is het dierenwelzijn te bevorderen, onder andere door de aanpak van misstanden bij dierenfokkers en bij illegale handel in exotische diersoorten. Hoewel de administratieve lasten dalen doordat een aantal bestaande verplichtingen wordt omgezet in doelvoorschriften, is tevens sprake van een toename van die lasten omdat de werking wordt verbreed naar meer categorieën van bedrijven (de voorafgaande regelgeving gold alleen voor bedrijfsmatige handel met honden en katten). Daarnaast worden nieuwe voorschriften geïntroduceerd. De voorschriften hebben betrekking op vakbekwaamheid, huisvesting, quarantaine-ruimte, ziektenboeg, gezondheidscontrole en preventief gezondheidsbeleid, het verstrekken van schriftelijke informatie aan de koper van dieren en verstrekken van alle beschikbare informatie over de gezondheidsstatus van het dier, etc.</p>			
Identificatie en registratie gezelschapsdieren	sep 2014	Bedrijven	Reductie: 0,20
<p>Voor zover honden in een inrichting overeenkomstig de wettelijke bepalingen al zijn geregistreerd is het niet langer nodig hiervan een administratie bij te houden, die verplicht was in verband met het Besluit houders van dieren in verband met het stellen van regels met betrekking tot fokken en bedrijfsmatige activiteiten met gezelschapsdieren.</p>			
Verlaging van de stikstofgebruiksnormen voor uitspoelingsgevoelige akker- en tuinbouwgewassen in het zuidelijke zand- en lössgebied	okt 2014	Bedrijven	Toename: 0,35
<p>De vanuit bedrijfsvoeringsperspectief gewenste introductie van een opbrengstafhankelijke stikstofgebruiksnorm voor graan op klei en het onder voorwaarden mogelijk maken van herstelbemesting bij extreme neerslag leiden tot extra regeldruk. Met de introductie van gedifferentieerde gebruiksnormen voor stikstof op granen wordt boeren ruimte geboden om extra te kunnen bemesten in situaties waarin hoge opbrengsten dat rechtvaardigen. Daarnaast wordt boeren ruimte geboden om extra te kunnen bemesten in situaties waarin meststoffen als gevolg van extreme neerslag weggespoeld zijn, bovenop de reguliere gebruiksnormen. Omwille van de borging van de handhaafbaarheid van de mestregelgeving, is het doen van een aanmelding en archivering van gegevens noodzakelijk. Dit leidt tot extra lasten van 0,35 mln.</p>			
Wet verantwoorde groei melkveehouderij	dec 2014 - jan 2015	Bedrijven	Toename: 0,52
<p>Om ook na het vervallen van de melkquota op 1 april 2015 verantwoorde groei in de melkveehouderij mogelijk te maken worden eisen gesteld aan de toename van de fosfaatproductie. De toename moet of geheel op het eigen bedrijf worden geplaats of in zijn geheel wordt verwerkt.</p>			
Identificatie en registratie van paarden (I&R paard)	dec 2014	Bedrijven	Toename: 0,45
<p>Identificatie en registratie van paarden is van belang als instrument voor het waarborgen voedselveiligheid en het voorkomen en bestrijden van dierziekten. Verordening (EU) nr.262/2015 stelt aanvullende eisen aan door Europese lidstaten afgegeven identificatie documenten voor paardachtigen om fraude gevoeligheid te verminderen (o.a. aftekening maken). In een centrale database wordt van iedere paardachtige opgenomen of deze is uitgesloten van de slacht voor menselijke consumptie.</p>			
Besluit DGF	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,49
<p>Door het vooralsnog niet voortzetten van de heffing voor rundvee- en varkenshouderijen verdwijnt de regeldruk die het gevolg is van het voldoen van de procedures omtrent de heffing.</p>			

Economische Zaken

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Ontmanteling PBO's	jan 2015	Bedrijven	Toename: 8,70
<p>Per 1 januari 2015 zijn de product- en bedrijfschappen opgeheven. De publieke taken van deze organisaties zijn overgenomen door Economische Zaken. De overgenomen taken hebben onder meer betrekking op de bevordering van plant- en diergezondheid en dierenwelzijn. Tussen 2014 en 2015 is een 0-meting van de nieuwe situatie uitgevoerd waarin de regeldruk voor bedrijven en burgers is gekwantificeerd als gevolg van de regelgeving. De peildatum voor de meting betrof het moment van de inwerkingtreding van de wet- en regelgeving per 1 juli 2014 en 1 januari 2015. De totale regeldruk als gevolg van de publieke taken die zijn overgenomen van de voormalige product- en bedrijfschappen is circa € 62.200.000 voor bedrijven. De activiteiten van de voormalige PBO's – en nu overgenomen door EZ – zijn echter voor een groot deel (86%) opgelegd vanuit Europese regelgeving. Hoewel deze verplichtingen oorspronkelijk werden uitgevoerd door de privaatrechtelijke bedrijfsorganisaties, is er geen sprake van het omzetten van privaatrechtelijke regels naar publiekrechtelijke regels. Immers de grondslag van de verplichtingen was al publiekrechtelijke (Europese) regelgeving. De daaruit resulterende regeldruk hoeft daarom ook niet als verzwarende te worden meegeteld. Een deel van de regeldruk (14%) wordt daarentegen veroorzaakt doordat in de wet- en regelgeving ook verplichtingen zijn overgenomen die in het verleden vanuit de PBO's zijn opgesteld. Deze zogenaamde sectorregelgeving is nieuw en daarmee aan te merken als een verzwarende van de regeldruk. Op basis van de nulmeting die tussen 2014 en 2015 is uitgevoerd wordt er daarom in plaats van €62,2 miljoen een toename van €8,7 miljoen aan regeldrukverzwarende in de rijksbrede regeldrukboekhouding opgenomen.</p>			
Implementatie Richtlijn Energie-efficiëntie	jan 2015 - mrt 2015	Bedrijven	Toename: 1,29
<p>EZ is coördinerend verantwoordelijk voor de implementatie van de richtlijn energie-efficiëntie. Bij de implementatie zijn ook de ministeries van I&M, BZK en Fin betrokken omdat ook op hun beleidsterreinen aanpassingen in wet- regelgeving of beleid noodzakelijk zijn. Doel van de richtlijn is om een raamwerk te bieden om het Europese streefdoel van 20% energiebesparing ten opzichte van 'business as usual' te bereiken. De richtlijn schrijft maatregelen voor om het energiegebruik van overheid, burgers en bedrijven terug te dringen. Uitgangspunt van Nederland is zo eenvoudig mogelijk, lastenluw en kosteneffectief implementeren, zonder nationale kop. In opdracht van het ministerie van Economische Zaken is onderzoek gedaan naar de effecten van de implementatie van de herziene richtlijn energie-efficiëntie op de administratieve lasten en nalevingskosten van bedrijven en burgers en de uitvoeringslasten van de overheid. Uit dit onderzoek blijkt dat de regeldrukeffecten beperkt blijven doordat Nederland op belangrijke punten kan aansluiten bij het huidige beleid. Deze alternatieve aanpak vraagt wel een goedkeuring van de Europese Commissie, wat enige uitvoeringslasten voor de overheid veroorzaakt, maar voorkomt relatief hoge structurele lasten voor de overheid en bedrijfsleven. De eenmalige administratieve lasten voor bedrijven bedragen volgens het onderzoek € 1.051.600,- en bestaan uit de kennisname van de veranderingen in de regelgeving. Er worden geen effecten verwacht die eenmalige nalevingskosten voor bedrijven veroorzaken. De structurele (jaarlijkse) administratieve lasten voor het bedrijfsleven bedragen volgens het onderzoek tussen de € 1.050.000,- en € 1.287.400,- vanwege de verplichte periodieke energieaudits (artikel 8 van de richtlijn) en de KBA's (artikel 14 van de richtlijn). Dit is ongeacht de invulling van de richtlijn. Er worden door de implementatie geen veranderingen verwacht in structurele nalevingskosten voor bedrijven. De uitvoeringslasten voor de Rijksoverheid bedragen volgens dit onderzoek eenmalig tussen de € 272.900 en € 347.900,- en structureel (jaarlijks) tussen de € 43.800,- en € 45.500,-.</p>			
Handelsregister als authentieke registratie (Handelsregisterwet 2007)	jan 2015 - jan 2017	Bedrijven	Reductie: 5,58
<p>Artikel 30 van de Handelsregisterwet (de verplichting voor bestuursorganen om bij de vervulling van hun taken authentieke gegevens uit het handelsregister te gebruiken) is 1-1-2015 in werking getreden. CBS is het eerste bestuursorgaan voor wie dit geldt. Per 1 januari 2021 is het verplicht gebruik voor alle bestuursorganen een feit. Doordat een deel van de informatie niet meer door de bedrijven zelf hoeft te worden toegeleverd aan overheidsinstanties dalen bij toepassing voor alle bestuursorganen de administratieve lasten voor het bedrijfsleven als geheel met ruim €13 mln. Het bedrag van 13 miljoen euro moet dus over de periode 2015 – 2021 worden 'uitgesmeerd'. Dit betekent een structurele AL reductie van 1,86 mln per jaar. Voor de resterende kabinetsperiode 2015 -2017 betekent dit 5,58 mln. aan reductie.</p>			
Unitaire Octrooibeschermtng	sept 2016	Bedrijven	Reductie: 11,30
<p>25 Lidstaten van de EU werken aan de invoering van 'unitaire octrooibeschermtng'. Dit betekent dat bedrijven die in Europa een octrooi willen aanvragen dit niet meer in al die Lidstaten apart hoeven te valideren en betalen. Een octrooihouder die voor deze route kiest zal niet meer worden geconfronteerd met nationale administratieve verplichtingen en vertaaleisen. Dit scheelt veel bureaucratie en kosten, vooral vertaalkosten. Als alle octrooihouders hiervan gebruik maken, nemen de aan validatie in Nederland verbonden administratieve lasten af met maximaal €11,3 mln. De aan aanvraag, instandhouding en bescherming van een unitair octrooi verbonden administratieve lasten en vertaalkosten zijn vele malen geringer dan de kosten die octrooihouders nu nog in alle landen waar bescherming wordt gezocht, moeten maken. Tegelijkertijd met de totstandkoming van een Europees octrooi wordt voorzien in een geschillenbeslechting op Europees niveau. Nederland heeft het unitair octrooiverdrag in september 2016 geratificeerd, daarmee is de Nederlandse deelname een feit. De verwachting is dat het unitair octrooisysteem eind 2017 van start gaat.</p>			
PAS (Programmatische Aanpak Stikstof)	apr 2015	Bedrijven	Reductie: 1,70
<p>Door het instellen van een grenswaarde voor projecten of andere handelingen die een stikstofbelasting met zich meebrengen die onder de grenswaarde blijft, hoeft voortaan geen vergunning meer te worden aangevraagd. Dit leidt tot een halvering van het aantal benodigde vergunningaanvragen voor de landbouw en industrie en daarmee tot een administratieve lastenvermindering van 1,4 á 1,9 miljoen euro per jaar.</p>			

Economische Zaken

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
NVWA Client Export System	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 1,11
<p>Voor de export van diverse landbouwproducten (veterinair en fyto-sanitair) is een exportcertificaat vereist. Het exportcertificaat is een document van de Nederlandse overheid. Het certificaat geeft aan dat de zending aan de gezondheidseisen van het land van bestemming voldoet. Het exportproduct bepaalt welke keuringsdienst een exportcertificaat afgeeft. In het verleden was het aanvragen van een exportcertificaat een uitgebreide papieren exercitie met hoge administratieve lasten als gevolg voor onder andere exporteurs. Om het proces van exportcertificering te versnellen en inhoudelijk te optimaliseren, is het (overheids)systeem 'Client Export' ontwikkeld. Client Export is gericht op het digitaal aanmaken en verstrekken van exportcertificaten. Bedrijven kunnen ook andere partijen machtigen om namens hen aanvragen in Client Export te verwerken.</p>			
Stroomlijnen werkprocessen KvK	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 0,50
<p>Door het verder stroomlijnen van de werkprocessen bij de KvK kost het ondernemers minder tijd om zich in te laten schrijven in het Handelsregister. De KvK werkt sinds oktober 2015 met het (exclusief) werken op afspraak. Dat levert de (aspirant) ondernemer/klant flink minder wachttijd op wat resulteert in een lastenreductie van € 0,25 mln per jaar. Daarnaast kunnen ondernemers gebruik maken van online webformulieren. Voorafgaand aan een afspraak bij de KvK kunnen ondernemers bepaalde gegevens al invullen en opsturen aan de KvK. Er is een verbeterde wizard gekomen die de ondernemer helpt om snel het juiste PDF- of webformulier te vinden voor de opgave die hij wil doen. De ondernemer die gebruik maakt van de webformulieren bespaart daarmee tijd. De webformulieren hebben een aantal specifieke voordelen: Enkele algemene gegevens (bijv. NAW, rechtsvorm, ...) worden voorgevuld aan de hand van het opgegeven KvK-nummer of de opgegeven bedrijfsnaam. Bovendien stellen de webformulieren louter op de gekozen mutatie(s) gerichte vragen waarmee de ondernemer het formulier sneller kan invullen. Er hoeven geen vragen overgeslagen te worden, zoals op een papieren formulier. Gebruik van het webformulier levert een jaarlijkse reductie op van naar schatting € 0,5 mln.</p>			
Afschaffen bedrijfsregister agrarische bedrijven	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 5,24
<p>De Nederlandse systemen van identificatie en registratie (I&R) van dieren maakt de EU verplichting tot het bijhouden van een bedrijfsregister voor agrarische bedrijven overbodig. Het vervallen van deze verplichting levert de bedrijven een besparing van € 5,2 mln. administratieve lasten op.</p>			
AMVB Grondgebondenheid	jan 2016 - dec 2016	Bedrijven	Toename: 1,34
<p>Per 1 januari 2016 is de Algemene Maatregel van Bestuur Verantwoorde groei melkveehouderij (AMvB grondgebondenheid) in werking getreden. De AMvB grondgebondenheid heeft als doel te voorkomen dat de melkveehouderij grondloos kan groeien. Daarom beperkt de AMvB grondgebondenheid de mogelijkheid voor melkveehouderijbedrijven om alleen op basis van mestverwerking te groeien. In de AMvB grondgebondenheid wordt een grens gesteld aan de omvang van het melkveefoosfaatoverschot dat maximaal verwerkt mag worden. Als men meer melkvee wil gaan houden dan de berekende maximale omvang van het melkveefoosfaatoverschot dan zal men in dat kalenderjaar meer grond in gebruik moeten nemen.</p>			
Digitale tool privacyverklaring	feb 2016 - feb 2017	Bedrijven	Reductie: 10,19
<p>Het Ministerie van EZ heeft samen met het onafhankelijk platform voor de informatie-maatschappij, ECP, het initiatief genomen om goede voorbeelden van klantvriendelijke en transparante privacyvoorwaarden in kaart te brengen en deze nader te onderzoeken. Gezien de complexiteit van het resultaat, is ervoor gekozen om de inhoud te transformeren tot begrijpelijke, leesbare en juridisch correcte taal en als basis te gebruiken voor een online privacytool waarmee ondernemers op een laagdrempelige wijze een goede (basis) privacyverklaring kunnen genereren. Met de online generator voor privacyvoorwaarden die door deze publiek-private samenwerking is ontwikkeld, is er nu een praktisch instrument beschikbaar voor bedrijven om te voldoen aan hun wettelijke verplichtingen en de transparantie voor eindgebruikers te verbeteren.</p>			
Wijziging van de Telecommunicatiewet ivm versterking telecommunicatiebeleid	feb 2016	Bedrijven	Toename: 1,16
<p>Dit wetsvoorstel is een voorstel voor een zogenoemde verzamelwet en bevat diverse inhoudelijke wijzigingen van de Telecommunicatiewet. Het wetsvoorstel voorziet in versterking van de positie van eindgebruikers bij netwerkstoringen, het wegnemen van overstapdrempels voor kleinzakelijke abonnees, alsmede in verbetering van de integrale veiligheid van antenne-opstelpunten en daarmee in de waarborging van omroepetherdistributie. Diverse wijzigingsvoorstellen strekken ter uitvoering van moties van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal of betreffen toezeggingen aan de Tweede of Eerste Kamer der Staten-Generaal. De inhoudelijke netto nalevingskosten uitkomen op € 1.142.000 eenmalig en jaarlijks € 1.165.000.</p>			
Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 (tijdig realiseren doelstellingen Energieakkoord)	apr 2016	Bedrijven	Toename: 0,01
<p>De netbeheerder van het net op zee dient een kwaliteits- en capaciteitsdocument op te stellen met daarin een ontwikkelkader. Dit is een nieuwe verplichting die leidt tot extra regeldrukkosten voor de netbeheerder aangezien er in de Elektriciteitswet 1998 geen specifieke bepalingen stonden opgenomen over wind op zee. Voor het inschatten van de extra lasten van het uitwerken van het ontwikkelkader in het kwaliteits- en capaciteitsdocument voor het net op zee is uitgegaan van de helft van de gemiddelde kosten voor een kwaliteits- en capaciteitsdocument voor een netbeheerder (ofwel een kwart fte). Per saldo betekent dit dan dat de regeldrukkosten voor de netbeheerder van het net op zee dan stijgen met € 10.000 per jaar.</p>			

Economische Zaken

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging Mijnbouwwet ivm implementatie richtlijn 2013/30	jul 2016	Bedrijven	Toename: 6,56
<p>De uitvoeringslasten voor de overheid en de administratieve lasten voor de bedrijven in Nederland zullen toenemen door de extra eisen die er in dit wetsvoorstel worden gesteld aan de voorbereiding van de opsporing en winning van olie en gas. Het betreft hier drie punten: 1. het opstellen van rapporten inzake grote gevaren; 2. Kennisgevingen; 3. onafhankelijke verificatie voor mobiele boorinstallaties, productie-installaties en werkzaamheden in boorgaten. De regeldruk valt te onderscheiden in administratieve lasten en nalevingskosten. Ingevolge dit wetsvoorstel vindt geen wijziging plaats in de nalevingskosten. De administratieve lasten nemen wel toe. De initiële administratieve lasten nemen in het totaal toe met € 10.055.000. Hiervan is € 3.476.000 toe te rekenen aan de voorschriften die gelden op zee en is € 7.074.000 toe te rekenen aan voorschriften die gelden op land. Door overgangsrecht worden deze kosten over een aantal jaren verdeeld. De structurele administratieve lasten nemen in het totaal toe met € 6.600.000. Hiervan is € 2.200.000 toe te rekenen aan voorschriften die gelden op zee en € 4.400.000 toe te rekenen aan voorschriften die gelden op land.</p>			
Reductie Statistiekuitvraag CBS	dec 2016	Bedrijven	Reductie: 5,80
<p>Het CBS streeft naar een drastische vermindering van het aantal statistiek uitvragen aan ondernemers. Dit wordt bereikt door meer gebruik te maken van bestaande registraties, slimmere gegevensuitvraag en een forse inzet op vereenvoudiging van Europese vereisten. Bedrijven zullen dus minder tijd kwijt zijn aan het invullen van enquêtes, hetgeen leidt tot maximaal een besparing op administratieve lasten van € 5,8 mln (29%).</p>			
Implementatie Richtlijn Etikettering	dec 2016	Bedrijven	Toename: 0,50
<p>Afhankelijk van Europese besluitvorming zullen etiketteringsverplichtingen voor energie gerelateerde apparatuur gaan gelden.</p>			
Stroomlijning importprocedures NVWA	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 1
<p>Vanuit een sectorscan van de logistiek is zijn knelpunten voor het bedrijfsleven naar voren gekomen die te maken hebben met de importprocedures van de NVWA. Deze knelpunten zijn sinds 2015 samen met de NVWA verder in kaart gebracht en aangepakt. Naast een belangrijke kwalitatieve winst in de vorm van snellere doorvoer van de goederen naar de eindbestemming, wederzijds begrip voor elkaars positie en een inmiddels doorlopend overleg van de NVWA met deze bedrijven heeft deze aanpak ook enkele kwantitatieve besparingen opgeleverd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het leveren van gespecificeerde nota's door de NVWA zodat de aanbieders minder zoekwerk hebben bij het doorberekenen van de keuringskosten. • Het direct doormelden van de goedkeuringsbeslissing van de NVWA aan de Douane. Dit bespaart kosten van het overnemen van de code en eventuele kosten bij fout. • Betere afstemming bij documentencontrole tussen NVWA en Douane. Dit bespaart vertragingen in het keuringsproces. 			
Impuls: E-factureren	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 10,70
<p>In 2015 zijn in ronde tafel gesprekken tussen de Rijksoverheid, medeoverheden en bedrijfsleven afspraken gemaakt om e-factureren een extra impuls te geven. Belangrijkste afspraak is dat in zogenoemde 'model-overeenkomsten' van overheden en bedrijfsleven overgegaan zal worden tot het eisen van e-facturen. O.a. alle rijksdiensten worden zo verplicht om via hun inkoopovereenkomsten e-facturen te vragen aan hun leveranciers. Beoogd effect hiermee is dat het onderlinge gebruik van e-facturen door alle Nederlandse bedrijven en overheden aanzienlijk zal worden vergroot en dat het bedrijfsleven en overheden samen eindelijk gaan profiteren van alle voordelen. De kostenbesparing voor het bedrijfsleven bestaat o.a. uit besparingen door het wegvallen van aanmaak, print- en portokosten en een tijdsbesparing op personeel. Een factuur moet voldoen aan wettelijke gestelde eisen en daarom valt deze besparing deels onder de administratieve lasten. De totale administratieve lasten besparing voor bedrijven in de periode 2017 – 2020 wordt ingeschat op structureel 10,7 mln. Er worden meerdere laagdrempelige kanalen beschikbaar gesteld om e-facturen bij de rijksdiensten in te dienen. Onder andere een portaal waarlangs ondernemers kosteloos facturen naar de rijksoverheid kunnen versturen.</p>			
Wijziging van de Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 0,12
<p>Met deze regeling wordt de Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit gewijzigd. Door de wijziging is het voor relatief kleine productie-installaties niet langer nodig om iedere vijf jaar opnieuw vast te stellen dat de productie-installatie geschikt is voor het opwekken van hernieuwbare energie. Het uitsluiten van kleine productie-installaties voor deze plicht zorgt voor een lastenverlichting bij de producent en CertiQ. De lasten voor kleine producenten, met name huishoudens, worden verlaagd als zij bij CertiQ staan ingeschreven, doordat zij niet langer elke vijf jaar opnieuw hun installatie moeten laten vaststellen. Dit kost de producenten nu naar schatting vier uur per vijf jaar. Het gaat om ongeveer 10.000 producenten. Bij een uurtarief van € 15,- leidt dit tot een reductie van € 600.000,- per vijf jaar, ofwel € 120.000 per jaar. Bovendien wordt met de wijziging de regeling beter leesbaar en worden de formulieren voor de vaststelling van de elektriciteit- en warmteproductie-installaties eenduidiger. Dit effect is moeilijk te kwantificeren en zal ook niet voor alle gebruikers even groot zijn. Geschat wordt dat het over het algemeen een klein positief effect heeft.</p>			

Economische Zaken

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging cookiebepaling (inperking vereisten tot privacy-gerelateerde cookies)	jul 2014	Burgers	Reductie: 10
<p>Door de wijziging van de cookiebepaling in de Telecommunicatiewet zullen cookies die geen of slechts geringe gevolgen hebben voor de privacy niet langer onder de informatieplicht en toestemmingseis vallen. Er wordt alleen nog om toestemming aan de gebruiker voor het plaatsen van cookies gevraagd als de privacy in het geding is. Dit betekent een lastenvermindering voor de betrokkenen website-eigenaren, die geen meldingen en buttons meer hoeven te plaatsen. In de praktijk zal het vooral gaan om het gebruik van cookies voor webanalyse. Dergelijke cookies worden door zowel non-profit (overheid, verenigingen etc.) als door commerciële websites gebruikt. Commerciële websites zullen daarbij echter heel vaak ook gebruikmaken van cookies die wel gevolgen van betekenis voor de privacy hebben, zoals tracking cookies. Het zijn dus naar verwachting vooral de nieuwe non-profit websites die van de wetswijziging zullen profiteren (nieuwe websites, want bestaande websites zullen immers al de huidige cookiebepaling hebben geïmplementeerd). De Stichting Internet Domeinnamen (SIDN) verwacht dat er in de komende jaren ongeveer 100.000 nieuwe non-profit websites per jaar bijkomen. Een eenvoudige oplossing om te voldoen aan de vereisten van de cookiebepaling kostte naar schatting zo'n anderhalf uur tijd voor een websitebouwer (tegen een uurtarief van 70 euro). Deze kosten kunnen dus vervallen. De vermindering van inhoudelijke nalevingskosten bedraagt voor niet-commerciële websites dus 10,5 miljoen euro per jaar. Geschat wordt dat een klein deel daarvan, te weten 0,5 miljoen, geacht wordt ten goede te komen aan overheidswebsites en de resterende 10 miljoen aan websites van (georganiseerde) burgers.</p>			
Wijziging van de Visserijwet 1963 (elektronische toestemming voor sportvisserij)	jan 2015	Burgers	Reductie: 0,40
<p>Omdat de noodzaak van het produceren en verspreiden van boekwerken, behorend bij de VISpas, vervalt, daalt de regeldruk voor de landelijke organisatie die de VISpas uitgeeft. Voorts daalt de ervaren regeldruk voor sportvissers omdat ze het omvangrijke boekwerk met regels niet meer bij zich hoeven te hebben als de sportvisser een elektronische toegang heeft tot die gegevens. Een app verdringt hier dus het papier.</p>			
Afschaffen Heffingen Kamers van Koophandel	jan 2013	Bedrijven Burgers	Reductie: 12,80 Reductie: 0,30
<p>Per 1 januari 2013 zijn de jaarlijkse heffingen voor alle ingeschrevenen in het Handelsregister van de Kamers van Koophandel afgeschaft. Dit maakt een einde aan veel ergernis bij ondernemers en scheelt hen 12,8 mln aan administratieve lasten, de ondernemers besparen immers tijd doordat ze de betalingshandeling / administratie rondom de heffingen niet meer hoeven te doen. Voor de 119.000 Verenigingen van Eigenaars, die sinds 2008 ook ingeschreven moeten staan, scheelt dat per jaar 10 minuten werk omdat de handeling van het betalen van de factuur niet meer verricht hoeft te worden. Voor alle VVE's tezamen scheelt dat 19.833 uur. Daarnaast scheelt het 24 euro per VVE aan heffing (de heffingsbedragen waren in 2012 al 8% verlaagd).</p>			
Identificatie en registratie honden (I&R hond)	mrt 2013	Bedrijven Burgers	Toename: 1,95 Toename: 1,08
<p>Bedrijfsmatige fokkers, handelaren, asielen, en burgers zullen bij nieuw geboren pups een chip in moeten laten brengen. Vervolgens moeten wisselingen van eigenaarschap, of wijziging van het adres van de eigenaar, aan een centrale database moeten worden doorgegeven. Daarnaast dienen dierenartsen en beroepsmatige chippers een administratie bij te houden met de gegevens van door hen geïdentificeerde honden en diens houders. Voor voornoemde bedrijven betekent dit een toename van de administratieve lasten.</p>			
Wetsvoorstel natuurbescherming	dec 2015	Bedrijven Burgers	Reductie: 0,26 Toename: 0,43
<p>Dit wetsvoorstel natuurbescherming voorziet in de bescherming van natuurwaarden overeenkomstig de verplichtingen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en andere internationale verplichtingen ten aanzien van de biologische diversiteit, en staat in het teken van verbinding tussen economie en ecologie. De instrumenten ter bescherming van de natuur, zoals beheerplannen, vergunningen en ontheffingen, sluiten aan bij de instrumenten van het omgevingsrecht. Het wetsvoorstel natuurbescherming van regels. Concreet worden vergunningen en ontheffingen voor burgers en bedrijven ten algemene beperkt tot wat Europeesrechtelijk is vereist. De huidige beschermde natuurmonumenten (Natuurbeschermingswet 1998) en beschermde leefomgevingen (Flora- en Fauna-wet) vervallen als afzonderlijk beschermde gebiedscategorie.</p>			

Totaal EZ

€ -159,11

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Elektronische facturering	dec 2012	Bedrijven	Reductie: 58,20
<p>In 2010 is de EU-richtlijn e-facturering tot stand gekomen. Deze bevat geharmoniseerde regels binnen de EU voor het gebruik van e-facturen. Facturen hebben een rol binnen het btw-stelsel, omdat zij voor ondernemers het aangrijpingspunt vormen voor aftrek van in rekening gebrachte btw. Door de geharmoniseerde vereisten tussen papieren facturen en e-facturen wordt het gebruik van e-facturen gestimuleerd. Daardoor wordt een verdere AL-verlichting bereikt. De Nederlandse wetgeving die de EU-richtlijn implementeert, is in het voorjaar van 2012 door het parlement aanvaard.</p>			
Wet Overige Fiscale Maatregelen 2013	jan 2013	Bedrijven	Toename: 1,60
<p>Deze wet bevat een aantal meer technische wijzigingen in de belastingwetgeving en toeslagen. Een verlaging van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven vloeit voort uit de maatregel inzake het definitief niet doorgaan van de bij de Wet Werken aan winst voorgestelde introductie van de rentebox. Dit leidt tot een afname van administratieve lasten met € 0,3 miljoen. Dit bedrag komt overeen met de bij de totstandkoming van deze wet ingeboekte toename van administratieve lasten (Kamerstukken TK, 30572, nr.3). Daartegenover staat een verhoging van de administratieve lasten met € 1,9 mln als gevolg van opname van twee extra gegevens inzake werkgeversheffing op de jaaropgaaf/loonstrookje. Per saldo nemen de administratieve lasten structureel toe met € 1,6 mln.</p>			
Wijzigingswet Wwft en Wwft BES ivm FATF aanbevelingen	jan 2013	Bedrijven	Toename: 1
<p>Dit wetsvoorstel strekt tot aanvulling en verbetering van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT) en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES (WWFT BES) naar aanleiding van de evaluatie door de Financial Action Task Force (FATF). De inhoudelijke voorstellen betreffen de nadere implementatie van aanbevelingen van de FATF, met name inzake het cliëntenonderzoek, de melding van ongebruikelijke transacties, en de strafrechtelijke en civielrechtelijke vrijwaring van instellingen die een melding hebben gedaan. Verder is voorzien in de uitwisseling van gegevens tussen toezichthouders. Dit wetsvoorstel brengt een beperkte stijging van administratieve lasten (€ 1.000.000) met zich mee.</p>			
Belastingplan 2010 en 2011, OFM 2010 en 2011 en Fiscale vereenvoudigingswet 2010	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 2
<p>Deze wetgeving bevat verschillende kleine maatregelen, waaronder met name de mogelijkheid van op informele wijze herzien van de voorlopige aanslag inkomstenbelasting. Deze leidt tot een administratieve lastenverlichting voor ondernemers die onder de inkomstenbelasting vallen.</p>			
EU Richtlijn factureringsregels; vereenvoudigde factuur	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 13,30
<p>In 2010 is de EU Richtlijn factureringsregels voor de omzetbelasting tot stand gekomen. Hierin zijn de factuureisen binnen de EU geharmoniseerd en is een gelijk speelveld gecreëerd tussen e-facturering en papieren facturen. Tevens is de mogelijkheid van een vereenvoudigde factuur geïntroduceerd. De Nederlandse wetgeving ter omzetting van de Richtlijn is in 2012 aanvaard en per 2013 in werking getreden. De administratieve lastenverlichting als gevolg van het verwachte gebruik van de vereenvoudigde factuur is geraamd op ruim € 13 mln.</p>			
Vereenvoudiging loonheffingen: uniformering loonbegrip ca.	jan 2013 - jan 2015	Bedrijven	Reductie: 152
<p>Met de Wet Uniformering loonbegrip zijn per 2013 de verschillen tussen de loon en premieheffingen in de loonaangifte weggenomen, waardoor er een uniform loonbegrip overblijft. Door een uniform loonbegrip wordt de loonaangifte eenvoudiger; ook het loonstrookje is makkelijker uit te leggen. De verwachting is dat met deze wijziging, invoering van de werkkostenregeling en verdere stappen naar een loonsomheffing, de loonaangifte dermate eenvoudig wordt dat er fors op de kosten van de loonaangifte bespaard kan worden. Dit alles biedt de ruimte aan de markt voor meer eenvoudige en dus goedkopere producten en diensten van softwareleveranciers en salarisverwerkers.</p>			
Verplicht gebruik van XBRL bij aangifte inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting	jan 2013 - jan 2015	Bedrijven	Reductie: 143
<p>Per 2013 is het gebruik van XBRL verplicht voor system-to-systemaangifte inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting. Hierdoor gaan de administratieve lasten voor bedrijven omlaag. Al eerder is een AL-verlichting berekend voor een deel van het relevante bedrijfsleven. Met de verplichting per 2013 wordt ook voor de overige relevante bedrijven een AL-verlichting in aanmerking genomen. Voor de inkomstenbelasting bedraagt de AL-verlichting € 91 mln. Voor de vennootschapsbelasting wordt vanaf 2014 een AL-verlichting in aanmerking genomen (deze aangiften vallen nagenoeg allemaal onder de uitstelregeling). De AL-verlichting voor de vennootschapsbelasting bedraagt € 52 mln.</p>			
Factsheet wijzigingsbesluit Financiële Markten 2013	jan 2013 - jan 2015	Bedrijven	Toename: 12,20
<p>Het Besluit Wijzigingsbesluit financiële markten 2013 beval als onderdeel van de Wijzigingscyclus van nationale regelgeving op het terrein van de financiële markten een aantal wijzigingen van algemene maatregelen van bestuur die hun grondslag hebben in de Wet op het financieel toezicht (Wft). Tevens bevat het besluit een aantal kleine wijzigingen van twee andere algemene maatregelen van bestuur op het terrein van financiële markten, te weten het Besluit financiële markten BES en het Uitvoeringsbesluit Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.</p>			

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Modernised Custom Codes	jul 2013	Bedrijven	Reductie: 6,60
<p>In 2008 is de Verordening 450 (EC) van het Europees Parlement en de Raad voor de zgn. Modernised Customs Code gepubliceerd. Eind juni 2013 is deze verordening volledig in werking getreden. De Modernised Customs Code regelt de stroomlijning van douane-procedures. Daarnaast biedt de deze verordening de juridische basis voor elektronische communicatie en digitale verwerking binnen processen bij zowel het bedrijfsleven als de Douane met het oog op administratieve lastenverlichting.</p>			
AIFM	jul 2013	Bedrijven	Toename: 6
<p>Met de richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen (AIFM) worden ook beheerders van andere beleggingsinstellingen dan icbe's Europees gereguleerd. Structureel zullen zowel de beheerders die nu onder vergunningplicht gaan vallen als de beheerders die al een vergunning hebben aan verschillende eisen moeten voldoen ingevolge de richtlijn. Een beheerder moet onder andere voldoen aan kapitaalvereisten en eisen naleven op het gebied van beloningsbeleid, risicobeheer, liquiditeits-beheer, waardering van de activa en de bewaarder. Daarnaast zijn er verplichtingen voor het opleveren van rapportages, jaarverslagen en meldingen mbt een belang in niet-beursgenoteerde ondernemingen. Dit zal leiden tot hogere nalevingskosten en administratieve lasten. Daarbij geldt wel dat een groot deel van de geregelde onderwerpen in de praktijk al onderdeel vormen van de bestaande bedrijfsvoering van beheerders van beleggingsinstellingen.</p>			
Wijzigingswet Financiële Markten 2014	jan 2014	Bedrijven	Toename: 0,60
<p>Het wetsvoorstel Wijzigingswet financiële markten 2014 bevat zowel inhoudelijke als technische, niet-inhoudelijke wijzigingen van de Wet op het financieel toezicht (Wft), de Bankwet 1998, de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft) en enige andere wetten op het terrein van de financiële markten. Het wetsvoorstel is per 1 januari 2014 in werking getreden. De wijzigingen die verband houden met de verbetering van de informatievoorziening aan beleggers, zorgen voor extra lasten bij uitvoerende instellingen. Het gaat hier in eerste instantie om informatieverplichtingen aan derden en niet aan de overheid. Deze informatieverplichtingen worden derhalve beschouwd als inhoudelijke nalevingskosten. De wijzigingen inzake afwikkelondernemingen leiden tot administratieve lasten. Op basis van de huidige markt zal het wetsvoorstel bij maximaal een tiental in Nederland actieve ondernemingen in het girale betalings-verkeer leiden tot administratieve lasten. De lasten bestaan uit het aanvragen van vergunningen rapportagelasten en het mondeling en schriftelijk verstrekken van informatie aan toezichthouders DNB en AFM. Daarbij dienen de betreffende ondernemingen blijvend te voldoen aan de relevante normen. Verdere wijzigingen die volgen uit het wetsvoorstel leiden niet of nauwelijks tot administratieve lasten of nalevingskosten.</p>			
Wet Elektronische registratie notariële akten	jan 2014	Bedrijven	Reductie: 4,90
<p>Deze wet regelt de invoering van de elektronische registratie van notariële akten en onderhandse pandakten. Hierdoor vervalt voor de notarissen de verplichting om iedere akte fysiek naar de Belastingdienst te zenden. Notariskantoren besparen hiermee vooral op de kosten van verzending per aangetekende post of koerier. Ook vervalt de verplichting om de Belastingdienst periodiek geparafeerde chronologische overzichten van akten op papier aan te leveren. Tezamen leiden de maatregelen tot een structurele reductie van administratieve lasten voor het notariaat met circa € 4,9 miljoen vanaf 2014.</p>			
Fiscale Verzamelwet 2013	jan 2014	Bedrijven	Reductie: 0,15
<p>De verzamelwet bevat vooral technische bepalingen (herstel van technische fouten). Daarnaast zijn enkele wijzigingen opgenomen met een meer inhoudelijk karakter, zoals invoering van een verlaagd btw-tarief voor renovatie en herstel van woningen en aanpassing van de zg. kantineregeling btw. De laatstgenoemde maatregel leidt tot een structurele besparing van administratieve lasten bedrijven met € 0,15 mln. Het verlaagd btw-tarief voor renovatie en herstel van woningen is een tijdelijke maatregel met een looptijd van één jaar; de hieraan verbonden incidentele administratieve lasten bedragen € 5 mln.</p>			
Verplicht gebruik van XBRL bij aangifte omzetbelasting	jan 2014 - feb 2015	Bedrijven	Reductie: 56
<p>Per 2014 is het gebruik van XBRL verplicht bij system-to-systemaangifte omzetbelasting. Hierdoor gaan de administratieve lasten voor bedrijven omlaag. Al eerder is een AL-verlichting berekend voor een deel van het relevante bedrijfsleven. Met de verplichting per 2014 is nu ook voor de overige relevante bedrijven een AL-verlichting in aanmerking genomen. Voor de omzetbelasting bedraagt de geraamde AL-verlichting € 56 mln.</p>			
CRD IV pakket - richtlijn deel	jan 2014	Bedrijven	Toename: 3,96
<p>Dit voorstel voorziet in de implementatie van de richtlijn kapitaalvereisten (CRD IV) in de Wft. CRD IV vormt een omzetting naar Europese regelgeving van de voorstellen van het Bazels Comité (BCBS). Instellingen worden verplicht om meer en beter kapitaal aan te houden, ze moeten aan striktere liquiditeitseisen voldoen en mogen in beperktere mate vreemd vermogen ten opzichte van eigen vermogen gebruiken als financiering (minder "leverage"). Dit leidt tot een toename van 3,96 mln aan structurele administratieve lasten. Het merendeel van de kosten voor de sector vloeit voort uit inhoudelijke nalevingskosten.</p>			
Verzamelbesluit wijziging diverse uitvoeringsbesluiten per 2013	jan 2014	Bedrijven	Reductie: 0,75
<p>Dit verzamelbesluit regelt de wijziging van verschillende uitvoeringsbesluiten per 2013 in het kader van het Belastingplan 2013 en andere wijzigingen per 2013. Van de opgenomen wijzigingen heeft één maatregel effect voor de administratieve lasten bedrijven, namelijk een vereenvoudiging van de bepalingen voor de zgn. innovatiebox voor kleinere bedrijven. Hierdoor nemen de administratieve lasten af met € 0,75 mln.</p>			

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wet Aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit	jan 2015	Bedrijven	Toename: 0,15
De wet Aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit bevat voor het grootste deel maatregelen waarmee fraude op het domein van toeslagen worden bestreden. Daarnaast worden enkele maatregelen voor bestrijding van fraude op fiscaal terrein voorgesteld. Van deze maatregelen heeft de invoering van een verplichte g-rekening voor inlening van arbeid via uitzendbureaus effecten voor de administratieve lasten bij bedrijven. Als gevolg van deze maatregelen nemen de administratieve lasten bedrijven toe met € 0,15 mln.			
Wet Belastingplan 2015	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,40
Het Belastingplan bevat de koopkrachtmaatregelen voor 2015, onder andere via tariefwijzigingen, alsmede enkele aanvullende voorstellen. Voor de administratieve lasten bedrijven zijn met name relevant de aanpassing van de afvalstoffenbelasting (i.c. uitbreiding naar afvalverwerkingsinstallaties) en het laten vervallen van de voorwaarde van niet-winst beogen in de ziekenhuisvrijstelling binnen de omzetbelasting. Per saldo nemen de administratieve lasten voor bedrijven hierdoor structureel af met € 0,4 mln. Het Belastingplan 2015 regelt ook de definitieve vormgeving van de werkkostenregeling binnen de loonheffingen vanaf 2015.			
Wijzigingsbesluit FM 2015	jan 2015 - feb 2015	Bedrijven	Toename: 0,10
Besluit tot wijziging van het Besluit prudentiële regels Wft, het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft en enige andere besluiten op het terrein van de financiële markten (Wijzigingsbesluit financiële markten 2015).			
Wijzigingswet Financiële Markten 2015	jan 2015	Bedrijven	Toename: 0,20
Dit wetsvoorstel bevat wijzigingen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en van andere wetgeving op het terrein van de financiële markten. Het wetsvoorstel maakt onderdeel uit van een jaarlijkse wijzigingscyclus, waarbij als uitgangspunt wordt gehanteerd dat daarin alle nationale wet- en regelgeving op het terrein van de financiële markten wordt opgenomen.			
Implementatiewet Europees kader voor herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen - richtlijn deel	nov 2015	Bedrijven	Toename: 0,10
Het wetsvoorstel voorziet in instrumenten en bevoegdheden om tijdig genoeg in een falende instelling te kunnen ingrijpen of deze zonodig op een ordentelijke wijze af te kunnen wikkelen om zo de continuïteit van de kritieke financiële en economische functies van de instelling te waarborgen en tegelijkertijd de gevolgen van het falen van een instelling voor de economie en het financiële systeem tot een minimum te beperken. Vanuit de verordening komt een belangrijke verplichting naar voren: het aanhouden van een minimum aan eigen vermogen en in aanmerking komende passiva. De optimale financieringsmix is afhankelijk van onder andere de economische omstandigheden en vooruitzichten, ontwikkelingen in de financiële markten en de concurrentiepositie van de instelling. Kortom, hoe een instelling precies de balans inricht, en dus het netto-effect van deze verplichting, is niet vooraf te bepalen. Zowel de verordening als de richtlijn bieden een basis voor de (relevante) afwikkelingsautoriteit om zijn of haar taken uit te oefenen. Voor de instellingen die onder de reikwijdte vallen, biedt de verordening een directe grondslag voor de meeste afwikkelingsbesluiten door de afwikkelingsautoriteit. Wel zal in veel gevallen gebruik worden gemaakt van instrumenten uit de, in de nationale wetgeving geïmplementeerde, richtlijn. Dit betekent dat er wel een kwantificering van de administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten zal worden gemaakt voor deze instellingen, maar dit niet zal worden meegenomen in de kosten voortvloeiend uit Nederlandse wetgeving.			
Implementatiewet Europees kader voor herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen - verordening deel	nov 2015	Bedrijven	Toename: 21,90
Het wetsvoorstel voorziet in instrumenten en bevoegdheden om tijdig genoeg in een falende instelling te kunnen ingrijpen of deze zonodig op een ordentelijke wijze af te kunnen wikkelen om zo de continuïteit van de kritieke financiële en economische functies van de instelling te waarborgen en tegelijkertijd de gevolgen van het falen van een instelling voor de economie en het financiële systeem tot een minimum te beperken. Vanuit de verordening komt een belangrijke verplichting naar voren: het aanhouden van een minimum aan eigen vermogen en in aanmerking komende passiva. De optimale financieringsmix is afhankelijk van onder andere de economische omstandigheden en vooruitzichten, ontwikkelingen in de financiële markten en de concurrentiepositie van de instelling. Kortom, hoe een instelling precies de balans inricht, en dus het netto-effect van deze verplichting, is niet vooraf te bepalen. Zowel de verordening als de richtlijn bieden een basis voor de (relevante) afwikkelingsautoriteit om zijn of haar taken uit te oefenen. Voor de instellingen die onder de reikwijdte vallen, biedt de verordening een directe grondslag voor de meeste afwikkelingsbesluiten door de afwikkelingsautoriteit. Wel zal in veel gevallen gebruik worden gemaakt van instrumenten uit de, in de nationale wetgeving geïmplementeerde, richtlijn. Dit betekent dat er wel een kwantificering van de administratieve lasten en inhoudelijke nalevingskosten zal worden gemaakt voor deze instellingen, maar dit niet zal worden meegenomen in de kosten voortvloeiend uit Nederlandse wetgeving.			
Implementatiewet wijziging richtlijn transparantie	nov 2015	Bedrijven	Reductie: 0,04
Dit wetsvoorstel heeft gevolgen voor de structurele administratieve lasten (per saldo een vermindering van EUR 40.000). Onderdelen van het wetsvoorstel leiden tot vermindering van de structurele administratieve lasten en nalevingskosten, zoals het schrappen van de verplichting om tussentijdse verklaringen te publiceren (vermindering van structurele AL van EUR 46.200 en vermindering van structurele nalevingskosten van circa EUR 1,6 miljoen) en het schrappen van de verplichte mededeling voor het ontwerp van voorgenomen statutenwijziging (vermindering structurele administratieve lasten van EUR 1.350). Een ander onderdeel leidt weer tot een toename van kosten, zoals de introductie van het verslag over betalingen aan overheden (incidentele nalevingskosten van circa EUR 425.000 en structurele nalevingskosten van circa EUR 150.000). Tot slot zijn structurele administratieve lasten gemoeid met de introductie van de meldingen voor wijzigingen in de samenstelling van de zeggenschap (begroot op EUR 3.400 tot EUR 6.800). De overige aspecten uit het wetsvoorstel hebben naar verwachting (per saldo) geen tot nauwelijks noemenswaardige gevolgen voor de structurele administratieve lasten of (incidentele en structurele) nalevingskosten.			

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Implementatiebesluit depositogarantiestelsel	dec 2015	Bedrijven	Toename: 0,70
Uit het Implementatiebesluit depositogarantiestelsel volgt dat banken klanten informeren over het toepasselijke depositogarantiestelsel. De richtlijn schrijft uitputtend voor welke informatie wordt verschaft en op welke wijze. Daarnaast dienen banken periodiek te rapporteren aan de Nederlandsche Bank over de bij hen aangehouden gegarandeerde deposito's en moeten bank en hun ICT-systemen aanpassen in het kader van de door de richtlijn depositogarantiestelsels voorgeschreven verkorting van de termijn van uitkering van vergoedingen aan depositohouders.			
Wet modernisering vpb-plicht overheidsondernemingen	jan 2016	Bedrijven	Toename: 6,50
Dit wetsvoorstel bevat wijzigingen binnen de vennootschapsbelasting met betrekking tot belastingheffing bij overheidsondernemingen. Deze wijzigingen leiden tot een toename van de administratieve lasten voor bedrijven vanaf 2016, omdat een aantal partijen voortaan aangifte vennootschapsbelasting moeten gaan doen. De toename van de administratieve lasten bedraagt in totaal naar verwachting € 6,5 mln. structureel. Deze slaat neer bij medeoverheden en de Staat en bij door medeoverheden en de Staat beheerste privaatrechtelijke overheidslichamen.			
Overige Fiscale maatregelen 2016	jan 2016	Bedrijven	Toename: 5,50
De enige maatregel in dit wetsvoorstel die van invloed is op de omvang van de administratieve lasten is het voorstel tot implementatie van het zogeheten 'Country-by-country reporting implementation package'. Voor de bedrijven die hiermee te maken krijgen, zal een toename van de structurele administratieve lasten kunnen optreden van zo'n € 5,5 miljoen.			
Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II	jan 2016	Bedrijven	Toename: 14,60
De regeldruk is een gevolg van een nieuw toezichtregime voor verzekeraars - in dit geval verzekeraars die onder de richtlijn solvabiliteit II vallen - waarmee het toezicht wordt versterkt en polishouders beter worden beschermd.			
Fiscale verzamelwet 2015	jan 2016	Bedrijven	Toename: 0,50
De in dit wetsvoorstel opgenomen maatregel inzake de fiscale behandeling van rentekorting op een personeelslening leidt tot een toename van de administratieve lasten voor bedrijven met € 0,5 miljoen vanaf 2016.			
Belastingplan 2016	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 1
De in het onderhavige wetsvoorstel opgenomen maatregelen die zijn aan te merken als tariefmaatregelen of als het herstel van een ommissie hebben in het geheel geen invloed op de regeldruk. Daarnaast heeft slechts één maatregel een meer dan verwaarloosbaar effect op de administratieve lasten. Die maatregel betreft de integratie van de RDA in de S&O-faciliteit (circa € 1 miljoen reductie voor bedrijven).			
Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II	jan 2016	Bedrijven	Toename: 0,30
De regeldruk is een gevolg van een nieuw toezichtregime voor verzekeraars - in dit geval verzekeraars die niet onder de richtlijn solvabiliteit II vallen - waarmee het toezicht wordt versterkt en polishouders beter worden beschermd.			
Wijziging Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting	jan 2016	Bedrijven	Toename: 2,50
Begin 2015 is Nederland door de Europese Commissie in gebreke gesteld vanwege het niet voldoen aan de EU-btw-richtlijn. Ingevolge deze richtlijn moeten ondernemers hun opgaaf intracommunautaire leveringen per maand te doen indien het totaalbedrag van deze leveringen hoger is dan € 50.000 per kwartaal. In Nederland geldt nog steeds de hogere grens van € 100.000 zoals deze gold tot 1 januari 2012. Nu de nationale regelgeving op dit punt evident in strijd is met de btw-richtlijn wordt de drempel met ingang van 1 januari 2016 verlaagd naar € 50.000. Door de verlaging van de drempel moeten voortaan meer ondernemers maandelijks een opgaaf intracommunautaire leveringen inzenden. Dit leidt tot een structurele toename van de administratieve lasten voor bedrijven met € 2,5 mln. vanaf 2016.			
Wijzigingsbesluit financiële markten 2016	jan 2016	Bedrijven	Toename: 0,30
Dit besluit is een verzamelbesluit Financiële Markten. De onderwerpen "crowdfunding" en "verbod vergoeding beheerders beleggingsinstellingen of icbe's bij beleggingsverzekeringen" brengen regeldruk met zich mee voor crowdfundingplatformen en beheerders van beleggingsinstellingen. Bij crowdfundingplatformen dienen de bestuurders getoetst te worden op betrouwbaarheid en geschiktheid. Hierdoor worden crowdfundingplatformen gelijkgesteld aan andere kredietverstrekkers. Voor de beleggingsinstellingen brengt het verbod op vergoedingen nalevingskosten met zich mee.			
Verzamelsoet Financiële Markten	apr 2016	Bedrijven	Toename: 0,02
Betreft: Wijzigingswet financiële markten 2016 (toename AL eenmalig 130.000 euro en structureel 20.000 euro op jaarbasis miv 01-04-2016); Wet aanvullende maatregelen accountantsorganisaties toename AL eenmalig 110.000 euro en structureel 30.000 euro op jaarbasis, toename NK eenmalig 220.000 euro structureel 450.000 euro op jaarbasis miv 01-07-2017).			

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelaties	mei 2016	Bedrijven	Reductie: 10
<p>Deze wet bevat bepalingen voor het laten vervallen van de verklaring arbeidsrelatie (VAR) en invoering van een stelsel waarin (model) overeenkomsten worden beoordeeld en gepubliceerd. Dit vormt een alternatief voor de eerder voorgestelde beschikking geen loonheffing (BGL). Door dit alternatief zullen op termijn de administratieve lasten voor het bedrijfsleven naar verwachting structureel afnemen met ongeveer € 10 miljoen (in plaats van een eerdere toename met structureel € 2,3 mln.). De genoemde € 10 mln. is een saldo van enerzijds een afname als gevolg van het vervallen van de VAR en anderzijds een toename. De toename ontstaat doordat er administratieve lasten zullen zijn die verband houden met het voorleggen aan de Belastingdienst van hetzij bestaande, hetzij nieuw te ontwerpen (voorbeeld)overeenkomsten en het mogelijke overleg daarover met de Belastingdienst om te komen tot de beoordeling dat er uit die (voorbeeld)overeenkomst geen verplichting tot het inhouden of voldoen van loonheffingen voortvloeit. Het kabinet heeft vanwege de onrust en onzekerheid bij opdrachtgevers en opdrachtnemers besloten dat de handhaving van de wet DBA wordt opgeschort: in die periode worden geen boetes of naheffingen opgelegd, behalve bij evidente kwaadwillenden. In de tussenliggende periode gaat het kabinet onderzoeken of onderdelen van het arbeidsrecht herijkt moeten worden. De Belastingdienst blijft ondertussen opdrachtnemers en opdrachtgevers informeren over de wet DBA en de nieuwe werkwijze. De Belastingdienst gaat waar nodig een coachende rol vervullen op de werkvloer. Zo helpt de Belastingdienst opdrachtgevers en opdrachtnemers om duidelijk te krijgen wat wel en niet kan.</p>			
Wet Aanpassing fiscale eenheid	jan 2017	Bedrijven	Toename: 0,60
<p>De in dit wetsvoorstel opgenomen wijzigingen in de regelgeving rond de fiscale eenheid leiden tot een structurele toename van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven van circa € 0,6 miljoen. Dit is een saldo van enerzijds meer kosten door een toename van het aantal verzoeken om een fiscale eenheid aan te gaan en door extra werkzaamheden als gevolg van enkele begeleidende noodzakelijke maatregelen, en anderzijds een afname vanwege het vervallen van werkzaamheden rond de zelfstandige aangifte van de onderdelen van de fiscale eenheid.</p>			
Wet Belastingplan 2017	jan 2017	Bedrijven	Toename: 0,60
<p>Het Belastingplan bevat maatregelen in het kader van het koopkrachtbeeld 2017 en andere maatregelen met budgettaire effecten. Van de in dit wetsvoorstel opgenomen maatregelen leidt alleen die inzake de innovatiebox in de vennootschapsbelasting tot een meer dan verwaarloosbaar effect op de administratieve lasten. Als gevolg van deze maatregel wordt een toename van de administratieve lasten voor bedrijven verwacht van € 0,6 miljoen structureel.</p>			
Wet Uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 1
<p>De maatregelen inzake PEB leiden tot een structurele afname van de administratieve lasten voor bedrijven met € 3,5 miljoen vanaf 2019. Op de langere termijn kan de afname van de administratieve lasten als gevolg van de maatregelen inzake het PEB oplopen tot circa € 10 miljoen structureel. De maatregelen inzake de afschaffing van de 100%-grens en het doorwerkvereiste in de pensioensfeer leiden gezamenlijk tot een structurele afname van de administratieve lasten voor pensioenuitvoerders met € 1 miljoen vanaf 2017.</p>			
Fiscale vereenvoudigingswet 2017	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 1,50
<p>De in dit wetsvoorstel opgenomen maatregelen hebben alle een positief effect op de regeldruk, in die zin dat de ervaren last van de aangepaste regelingen zal verminderen. In kwantitatieve zin zijn de effecten, veelal vanwege de geringe omvang van de doelgroep dan wel de geringe frequentie van de te verrichten handelingen, voor bijna alle maatregelen verwaarloosbaar, met uitzondering van de maatregelen inzake de stroomlijning van de invordering rood en blauw en de maatregel ter vereenvoudiging van de teruggaafregeling voor oninbare vorderingen in de sfeer van de btw en de energiebelasting. De voorgestelde maatregelen inzake de stroomlijning van invorderingsregelgeving leiden per saldo tot een vermindering van de administratieve lasten voor burgers met circa € 3 miljoen vanaf 2020. Dit is grotendeels te danken aan de introductie van een debiteurgerichte (in plaats van een per schuld aan te vragen) betalingsregeling, te voldoen door middel van automatische incasso. De maatregel ter vereenvoudiging van de teruggaafregeling voor oninbare vorderingen in de sfeer van de btw en de energiebelasting leidt tot een structurele afname van de administratieve lasten voor bedrijven van € 1,5 miljoen.</p>			
Verder uitbreiden van de vooringevulde aangifte in 2012	jan 2013	Burgers	Reductie: 2,12
<p>Vanaf 2012 is de vooringevulde aangifte inkomstenbelasting over 2011 en verder uitgebreid met enkele nieuwe categorieën, zoals de ingehouden dividendbelasting en betaalde hypotheekrente.</p>			
Invoering digitale aangifte erfbelasting	jan 2014	Burgers	Reductie: 2,50
<p>In het najaar van 2013 is de digitale aangifte voor de erfbelasting ingevoerd; deze vervangt uiteindelijk de huidige papieren aangifte. Hierdoor wordt het aangifte doen voor de erfbelasting vergemakkelijkt. Een deel van de aangiften komt via notarissen binnen. Vanaf 2014 is het structurele effect in aanmerking genomen voor zowel de besparing in uren als de besparing op out-of-pocket kosten.</p>			
Wet Overige fiscale maatregelen 2014	jan 2014	Burgers	Reductie: 2
<p>De wet Overige fiscale maatregelen 2014 bevat met name technische wijzigingen van de fiscale regelgeving. Hiervan heeft de maatregel met betrekking tot het vervallen van de eis van een notariële akte bij donaties aan een ANBI een noemenswaardig effect voor de administratieve lasten voor burgers. Deze nemen hierdoor af met € 2 miljoen.</p>			

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Vooringevulde online aangifte inkomstenbelasting	dec 2015	Burgers	Reductie: 37,50
<p>In de afgelopen jaren heeft de Belastingdienst steeds meer gegevens in de aangifte inkomstenbelasting vooringevuld. Voor de aangifte inkomstenbelasting over 2014 heeft de Belastingdienst de mogelijkheid van online aangifte doen en aangifte doen via een App mogelijk gemaakt. Daarbij is de vooringevulde aangifte uitgangspunt. Bijna 6 mln. particulieren hebben van deze aangiftedatum gebruik gemaakt. Uit onderzoek bij particulieren in het voorjaar van 2015 is gebleken dat mede hierdoor de invultijd sterk verminderd is. Voor alle particuliere belastingplichtigen betreft het een vermindering met 2,5 mln. uur.</p>			
Wet Elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst	jan 2016	Burgers	Reductie: 19,50
<p>Deze Wet bevat bepalingen voor het doorgroeien naar een volledig elektronisch berichtenverkeer van burgers en bedrijven met de Belastingdienst, zowel wat betreft aangifte doen als brieven, aanslagen en andere berichten van de Belastingdienst. De wijzigingen worden stapsgewijs ingevoerd, te beginnen met het proces van de inkomstenbelasting en de toeslagen. Hierdoor wordt een afname van de administratieve lasten voor burgers verwacht met 0,8 mln. uur, waarvan 0,5 mln. uur voor de inkomstenbelasting en 0,3 mln. uur voor de toeslagen. Tevens wordt een verlaging verwacht van € 7,5 miljoen aan out-of-pocketkosten.</p>			
Wet Belastingplan 2013	jan 2013 - jan 2014	Bedrijven Burgers	Toename: 3,30 Reductie: 2,28
<p>Deze wet bevat de koopkrachtmaatregelen voor 2013 en enkele andere voorstellen en leidt per saldo vanaf 2013 tot een structurele stijging van de administratieve lasten van € 2,75 mln. voor bedrijven. De maatregel inzake de afstemming van eigenbeheerpensioenen leidt tot een structurele toename van de administratieve lasten voor bedrijven van € 3,45 mln. De introductie van een wettelijke meldingsplicht voor het bodemrecht leidt tot een lichte verhoging van de administratieve lasten voor kredietverleners met € 0,3 mln. De afschaffing van de thincapregeling leidt tot een afname van administratieve lasten van € 1 mln. Dit bedrag komt overeen met de bij invoering van deze regeling in 2004 ingeboekte toename van administratieve lasten. Met ingang van 2014 nemen de administratieve lasten additioneel toe met € 0,55 mln. vanwege wijzigingen inzake de werkbonus en heffing van omzetbelasting over tabaksproducten. Voor burgers is van belang het niet doorgaan van de Vitaliteitsregeling in de inkomstenbelasting die was voorzien in het Belastingplan 2013. De daarvoor berekende toename komt daarmee te vervallen.</p>			
Wet uitwerking fiscale maatregelen begrotingsakkoord 2013	jan 2013	Bedrijven Burgers	Toename: 2,12 Toename: 0,09
<p>Deze wet bevat de uitwerking van een aantal fiscale onderdelen van het begrotingsakkoord 2013. Een flink aantal onderwerpen heeft voor bedrijven geen of nauwelijks effect voor de administratieve lasten. Het betreft o.a. verhoging van het algemene btw-tarief, structurele verlaging van overdrachtsbelasting voor woningen, enkele vergroeningsmaatregelen, een eenmalige werkgeversheffing voor beloningen van € 150.000 of meer en enkele aanvullende tariefmaatregelen in de sfeer van alcohol- en tabaksaccijns. Enkel de beperking van de medische vrijstelling voor de btw en aftrek van deelnemingsrente in de VpB leiden tot een structurele verzwaring van de administratieve lasten. De werkgeversheffing leidt in 2013 wel tot een eenmalige administratieve lastenverzwaring van € 0,3 mln. Voor burgers heeft alleen het niet afschaffen van de heffingskorting voor groen beleggen in box 3 van de inkomstenbelasting effect. Hierdoor gaat een eerder geraamde administratieve lastenverlichting voor burgers niet door.</p>			
Pakket Belastingplan 2012	jan 2013	Bedrijven Burgers	Reductie: 13 Toename: 0,15
<p>Op grond van het pakket Belastingplan 2012 enkele kleine belastingen per 2012 c.q. 2013 afgeschaft, zoals de verpakkingenbelasting. Dit leidt voor bedrijven tot een administratieve lastenverlichting voor de betrokken bedrijven. Daarnaast zijn per 2012 de bepalingen voor de rittenregistratie bestelauto vereenvoudigd via introductie van de Verklaring zakelijk gebruik bestelauto. Tevens zijn vanaf 2012 de spaarloonregeling en levensloopregeling (met inbegrip van overgangsrecht) afgeschaft; de structurele effecten van deze afschaffing zijn per 2013 in aanmerking genomen. Voor burgers ontstaat er een toename. Het betreft een saldo van een aantal maatregelen binnen het Belastingplan 2012, waaronder een wijziging van de aftrek levensonderhoud kinderen.</p>			
Wet Herziening Fiscale behandeling eigen woning	jan 2013	Bedrijven Burgers	Toename: 1 Toename: 0,04
<p>Deze wet bevat een herziening van het fiscale regime in de inkomstenbelasting voor de eigen woning. De uitbreiding van de gegevensverstrekking voor de renseigneringsplichtige leningverstrekkers betekent een verzwaring van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven. De administratieve lasten nemen structureel toe met € 1 miljoen. Van de voorgestelde maatregelen leidt de verplichting tot het doorgeven van relevante informatie aan de Belastingdienst in het geval de belastingplichtige een lening sluit waarvoor tot heden geen renseigneringsplicht geldt, tot extra administratieve lasten voor burgers. De burger moet namelijk zelf binnen een bepaalde termijn de Belastingdienst informatie verstrekken over de relevante gegevens voor de aangifte. Daar staat tegenover dat de box 1 vrijstelling voor op of na 1 januari 2013 afgesloten kapitaalverzekeringen eigen woning (KEW) komt te vervallen. Dat heeft tot gevolg dat de aangifte inkomstenbelasting op dit punt wordt vereenvoudigd, waardoor de administratieve lasten voor burgers afnemen. Per saldo is sprake van een verwachte toename van de administratieve lasten met circa 2.500 uur.</p>			

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wet Belastingplan 2014	jan 2014	Bedrijven Burgers	Reductie: 2,90 Toename: 0,40
<p>Het Belastingplan bevat met name koopkrachtmaatregelen voor 2014, bijv. via tariefwijziging. Daarnaast bevat het Belastingplan enkele majeure beleidsmatige wijzigingen van fiscale regelgeving. Van deze maatregelen leiden de afschaffing van de afdrachtvermindering onderwijs, de integratieheffing omzetbelasting en de werkbonus en de verhoging van het minimuminvesteringsbedrag voor de EIA, MIA en Vamil tot een structurele afname van de administratieve lasten bedrijven met circa € 3,1 mln. Daartegenover staat een structurele verhoging van de administratieve lasten met € 0,2 mln. vanwege herinstructie van de afvalstoffenbelasting. Door verlenging van het tijdelijk verlaagd tarief renovatie en onderhoud ontstaat in 2014 (opnieuw) een incidentele administratieve last van circa € 4 miljoen. De herziening van het fiscale regime in de motorrijtuigenbelasting voor oldtimers leidt tot een toename van de administratieve lasten voor burgers met circa 27.000 uur.</p>			
Wet Hervorming kindregelingen	jan 2015	Bedrijven Burgers	Reductie: 0,25 Reductie: 0,24
<p>De Wet Hervorming kindregelingen bevat bepalingen voor het beperken en stroomlijnen van kindregelingen, waaronder ook regelingen in de fiscale sfeer. Het afschaffen van de ouderschapsverlofkorting leidt tot een administratieve lastenvermindering bij bedrijven omdat de verklaring ouderschapsverlof van de werkgever vervalt. De hiermee gemoeide afname bedraagt naar schatting € 0,25 mln. vanaf 2015. Voor burgers treedt er in de sfeer van de inkomstenbelasting vanaf 2015 een vermindering van de administratieve lasten op van bijna 16.000 uur als gevolg van het vervallen de aftrek uitgaven voor levensonderhoud van kinderen, de ouderschapsverlofkorting en de alleenstaande-ouderkorting.</p>			
Wet uitvoering Common reporting standard	jan 2016	Bedrijven Burgers	Toename: 27 Toename: 3
<p>Het wetsvoorstel voert een nieuwe rapportageverplichting in voor financiële instellingen op basis van afspraken in EU- en OESO-verband. Daarnaast worden aan financiële instellingen meer specifieke identificatieverplichtingen opgelegd. Voor bedrijven leidt de wijziging tot uitbreiding van de bestaande jaarlijkse renseignering door financiële instellingen omdat voortaan het fiscale woonland en het zgn. TIN van rekeninghouders moet worden aangeleverd. Daarnaast wordt de groep van instellingen die jaarlijks moet renseigneren uitgebreid. Verder moeten instellingen in geval van nieuwe rekeninghouders het fiscale woonland van rekeninghouders bepalen. Dat gebeurt onder andere aan de hand van eigen verklaringen van rekeninghouders en hun uiteindelijk belanghebbenden. Hetzelfde geldt bij relevante wijzigingen in omstandigheden. Rekeninghouders moeten op hun beurt de eigen verklaringen invullen om tot vaststelling van het fiscale woonland te komen. In totaal wordt een structurele toename van de administratieve lasten voor bedrijven en burgers verwacht van € 30 miljoen, waarvan € 27 miljoen voor bedrijven.</p>			
Totaal FIN			€ -415,62

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Invoegen van Agrarische Activiteiten in het Activiteitenbesluit	jan 2013 - jan 2016	Bedrijven	Reductie: 37,73
<p>Door het Wijzigingsbesluit agrarische activiteiten worden circa 55.512 inrichtingen onder de werking van het Activiteitenbesluit gebracht. Het betreft circa 1.718 inrichtingen waarvoor de Wm vergunningplicht volledig komt te vervallen en algemene regels gaan gelden en circa 6.435 inrichtingen waarvoor de omgevingsvergunning milieu wordt vervangen door de omgevingsvergunning beperkte milieutoets in combinatie met algemene regels. De overige inrichtingen (47.359) vielen onder de werking van de bestaande artikel 8.40 besluiten. Een lastenreductie wordt gerealiseerd door het vervangen van de toezendplicht van certificaten, keuringsbewijzen, etc. door de bewaarplicht en het vervallen van diverse registratieverplichtingen. Het betreft onder meer het op verzoek van het bevoegd gezag aangeven welke maatregelen zijn of zouden worden getroffen ter beperking van het waterverbruik en ter beperking van geurhinder vanwege de opslag van vaste mest of gebruikt substraatmateriaal, of een locatie waar groenafval wordt gecomposteerd. Verder is de informatieverplichting vanuit het Besluit glastuinbouw vervallen, die inhield dat van een niet benoemde lozing vooraf moest worden aangetoond dat het afvalwater geen restanten van gewasbeschermingsmiddelen of andere verontreinigende stoffen bevatte die nadelige gevolgen konden hebben voor de kwaliteit van een oppervlaktewaterlichaam en voor de doelmatige werking van de zuiveringstechnische werken bevat. Daarnaast zijn de regels van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij (Lotv) en het Lozingenbesluit bodembescherming (Lbb) (voor zover van toepassing op de agrarische sector) ondergebracht in het Activiteitenbesluit. Dit betekent dat voor ongeveer 4.087 bedrijven de watervergunningplicht komt te vervallen.</p>			
Regeling gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur (Implementatie Richtlijn nr. 2011/65/EG)	jan 2013	Bedrijven	Toename: 0,01
<p>De regeling betreft de implementatie van de EU-richtlijn 2011/65 EG die het gebruik gereguleerd van bepaalde gevaarlijke stoffen zoals lood, kwik en cadmium in elektrische en elektronische apparatuur. De richtlijn bevat geen ruimte om zaken nationaal in te vullen hetgeen ook blijkt uit het gegeven dat deze geen zogenaamde 'kan-bepalingen' kent. Fabrikanten (2.500), importeurs (1.500) en distributeurs (8.400) beschouwen veel van de nieuwe verplichtingen in richtlijn 2011/65/EU niet als nieuwe verplichtingen als het gaat om hun bedrijfsvoering. Met de bestaande reguliere bedrijfsprocessen wordt al grotendeels voldaan aan de verplichtingen. De nieuwe verplichtingen leiden beperkt tot structureel extra toezichtskosten van circa € 6.000 per jaar. Wel hebben bedrijven te maken met éénmalige lasten. Deze worden onderverdeeld in éénmalige administratieve lasten (zoals het kennisnemen van de nieuwe regelgeving) en éénmalige inhoudelijke nalevingskosten (zoals het aanpassen van producten, opstellen conformiteitsverklaring en aanbrenge van CE-markering, technische documentatie opstellen en het uit (laten) voeren van een interne productiecontrole en aanbrenge van een naam, geregistreerde handelsnaam of geregistreerde merknaam en het contactadres).</p>			
Wetsvoorstel ter Implementatie 2009/29/EG verbetering en uitbreiding Emissiehandel	jan 2013	Bedrijven	Toename: 1,90
<p>Dit wetsvoorstel dient op grond van EG-richtlijn 2009/29 ter verbetering en uitbreiding van het Europese systeem van handel in broeikasgasemissierechten. De inhoud van de verplichtingen volgt direct uit de Europese normen. De verplichtingen zijn noodzakelijk om de goede werking van het ETS te garanderen en een level playing field te bereiken. In 2013 start een nieuwe handelsperiode voor de CO2 emissiehandel, welke eindigt in 2020. Om en nabij 250 inrichtingen (elektriciteitsopwekkers en niet carbon leakage inrichtingen) moeten in meer of mindere mate kosten maken om de uitstoot in lijn te brengen met de toegekende rechten. Deze kosten kunnen enerzijds voortvloeien uit emissiebeperkende investeringen, anderzijds uit kosten voor de aankoop van rechten via het handelsplatform of het veilingplatform. Een ruwe schatting is dat 35-40 Mton aan rechten niet kosteloos toegewezen zal worden maar jaarlijks zal worden geveild. Oorspronkelijk werd uitgegaan van een gemiddelde veiling-/ handelsprijs van € 20, maar inmiddels ligt de verwachte prijs rond de € 7. Het totaal aan kosten voor het kopen van deze rechten is dan ongeveer € 245-280 mln per jaar. In de periode 2008-2010 betaalden bedrijven in totaal al gemiddeld € 12,6 mln per jaar (bedrijven komen gemiddeld 0,6 Mton aan rechten tekort). Een actuele schatting van de extra kosten vanaf 2013 komen daarmee op 250 € mln per jaar (i.p.v. van de eerder ingeschatte 737 € mln per jaar). Het grootste deel van de kosten kan worden doorberekend aan de afnemers van de betrokken bedrijven, bijvoorbeeld consumenten van elektriciteit. Dit is in lijn met het principe 'de vervuiler betaalt'/de klimaatinvesteerder wordt beloond.</p>			
Aanpassing Wet Bodembescherming	feb 2013 - jan 2016	Bedrijven	Reductie: 1,60
<p>De Wet Bodembescherming zal worden gewijzigd om uitwerking te geven aan het Regeer- en gedoogakkoord om te komen tot vermindering van administratieve lasten bedrijven en minder uitvoeringslasten voor overheden. Het wetsvoorstel faciliteert de aanpak van spoedlocaties. Het voorstel voor de herziening van de Wet bodembescherming voert een aantal veranderingen door zoals:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) het zoveel mogelijk digitaliseren van verplichte publicaties, 2) het terugbrengen van het aantal beschikkingsmomenten en het daarmee verkorten van procedures en terugbrengen van inspraakmomenten, 3) het vergemakkelijken van de eisen voor het opstellen van saneringsplannen 4) het terugbrengen door samenvoeging van het opstellen van nazorgplannen 5) mogelijk verdere uitbreiding van het Besluit Uniforme Saneringen en onder meldingsregime brengen van complexe saneringen <p>De administratieve lasten voor bedrijven nemen tot 2015 af met 0,6 mln euro als gevolg van de aanpak spoedlocaties (via wijziging RUS) en nemen na 2015 af met naar verwachting 1,6 mln euro per jaar. De afname tot 2015 wordt beperkt door de mogelijkheid om onwillige bedrijven te verplichten nader onderzoek te doen.</p>			

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Permanent maken van de Crisis- en Herstelwet en Quick Wins	apr 2013	Bedrijven	Reductie: 2,46
<p>Met de wijzigingswet wordt de Crisis- en Herstelwet (Chw) verlengd, en wordt deze wet evenals andere wetten aangepast waardoor verdere verbeteringen worden aangebracht in het Omgevingsrecht. De belangrijkste voordelen zijn snellere en gebundelde besluitvorming. Bedrijven profiteren hiervan, bijvoorbeeld omdat zij minder lang hoeven wachten voordat ze met hun activiteiten kunnen beginnen. Zo krijgen zij in bepaalde gevallen sneller een definitief oordeel door de verkorte beslistermijn van de rechter. De AL-reductie voor bedrijven bedraagt 2,5 mln met als belangrijkste wijziging het vervallen van de aanvraag van een ontgrondingsvergunning bij bodemsaneringen. N.a.v. het advies van de Raad van State en politieke besluitvorming gaat het wetsvoorstel niet meer uit van het generiek maken van de Chw. De tijdelijke Chw zou eigenlijk tot 1 januari 2014 gelden. Het kabinet heeft deze periode voor onbepaalde tijd verlengd om de "uitvoeringspraktijk" rechtszekerheid te bieden en de "opgedane ervaringskennis" volop te kunnen uitbouwen tot de nieuwe Omgevingswet en de voorgenomen wijziging van de Algemene wet bestuursrecht ingaan.</p>			
Warmte Koude opslag	jul 2013	Bedrijven	Toename: 0,50
<p>Het voorstel regelt meldings- en vergunningsplicht voor gesloten systemen, verkorting procedures voor open systemen, uniformering van technische voorschriften en een haakje voor certificering.</p>			
Implementatie van de wijziging van de Bijlagen IV, V en VI van het Marpol verdrag er voorkoming van verontreiniging door schepen	jul 2013	Bedrijven	Reductie: 0,30
<p>Het onderhavig besluit wijzigt het Bvvs ter uitvoering van drie resoluties van de Mariene Milieuc commissie (MEPC) van de IMO van 15 juli 2011. Het betreft een wijziging van Bijlagen IV, VI en V van het MARPOL-verdrag (over de voorkoming van verontreiniging door sanitair afval, luchtverontreiniging en verontreiniging door vuilnis vanaf schepen); Voor schepen is in beginsel een algeheel lozingsverbod voor vuilnis opgenomen (minder registraties in het vuilnisjournaal) wat leidt tot een administratieve lastenverlichting. De introductie van een nieuw certificaat met betrekking tot de energie efficiëntie van schepen leidt tot een eenmalige toename van administratieve last van € 817.910,- (890 schepen); de verplichting om een vuilnisbeheersplan aan boord te hebben is gaan gelden voor schepen van 100 GT of meer. Tot nu toe gold deze verplichting alleen voor schepen van 400 GT of meer. Dit betekent dat er ongeveer 450 schepen extra aan deze verplichting zullen moeten gaan voldoen (eenmalige nalevingkosten van in totaal €160.000,-). De introductie van de verplichting een ship energy efficiency management plan aan boord te hebben dient als hulpmiddel voor de reder zelf, om de prestaties van zijn schepen op het gebied van CO₂-uitstoot te blijven beheersen. Dit leidt tot eenmalige kosten à 723.125,- euro en structureel à 400.500,- euro per jaar voor het bijhouden van een plan (het analyseren, updaten, en rapporteren). Het opvolgen van het plan (het monitoren van de Co₂-productie) door de crew kost gemiddeld 45 uur (30 tot 60 uur per jaar) en leidt naar schatting tot een jaarlijkse extra last van 2,2 mln euro.</p>			
Inspecties Verbliven	aug 2013	Bedrijven	Reductie: 4,40
<p>Als gevolg van de implementatie van het Maritieme Arbeidsverdrag uit 2006 wordt de verplichting tot wekelijkse inspectie gewijzigd in een maandelijkse inspectie en worden sommige informatieverplichtingen drastisch gereduceerd; wel komen er nieuwe certificeringseisen die gepaard gaan met inspecties door derden.</p>			
Actualisatie Activiteitenregeling PGS	dec 2013	Bedrijven	Reductie: 4,10
<p>De onderhavige wijziging van de Activiteitenregeling milieubeheer (hierna: Activiteitenregeling) is ingegeven door de actualisatie van een viertal PGS-richtlijnen, namelijk PGS-richtlijnen 15 (voorschriften voor de veilige opslag van verpakte gevaarlijke stoffen), 25 (voorschriften voor aardgas-afleverinstallaties voor motorvoertuigen), 28 en 30 (voorschriften voor de opslag van vloeibare brandstoffen in respectievelijk ondergrondse en bovengrondse tanks). In de Activiteitenregeling werd verwezen naar deze richtlijnen. De actualisatie dient daarom ook in de Activiteitenregeling te worden doorgevoerd.</p>			
Herziening Richtlijn afvalbeheer elektrische en elektronische apparatuur (WEEE)	jan 2014	Bedrijven	Toename: 1,50
<p>Op 4 juli 2012 is de herziening van de richtlijn Waste Electrical and Electronic Equipment Directive (WEEE Directive) vastgesteld. De richtlijn biedt een aantal keuzemogelijkheden, bijvoorbeeld wat betreft de afgifteplicht voor gemeenten en detaillisten. De richtlijn kent een aantal nieuwe verplichtingen. Op termijn (7 jaren nadat de richtlijn van kracht wordt) zal de inzameldoelstelling gelden van 65% 'put on market' in de afgelopen drie jaar dan wel 85% 'WEEE generated'. Ook worden detaillisten die apparatuur verkopen in winkels waarvan minimaal 400 m² wordt gebruikt voor de verkoop van apparatuur, verplicht om kleine apparatuur (dit is apparatuur met afmetingen van maximaal 25 cm) gratis in te nemen zonder dat er een nieuwe wordt verkocht (oud voor niets). Hierbij kan ook een uitzondering worden gemaakt indien er andere (net zo effectieve) inzamelmogelijkheden zijn.</p>			
Wijziging besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (fijnstof)	jan 2014	Bedrijven	Toename: 7,50
<p>Als gevolg van het introduceren van emissiegrenswaarden voor fijn stof uit stallen zullen stallen moeten worden aangepast en/of verbouwd (implementatie van emissiearme technieken) en daarmee vergunningen worden aangepast. Er moeten nog politieke keuzes worden gemaakt over de hoogte (hoe streng) van de emissienormen voor fijn stof en of die normen alleen voor nieuwe stallen gaan gelden of ook voor reeds bestaande stallen en welke overgangstermijnen daarbij worden gehanteerd. Ervan uitgaande dat alle stallen zouden moeten worden aangepast (worse case scenario) zullen vooral pluimveehouderijen met een toename van naar schatting à 5 mln euro jaarlijks te maken krijgen. De toename van administratieve lasten als gevolg van het aanpassen van vergunningen wordt geschat tussen de 0 en 5 mln. euro per jaar, gemiddeld 2,5 mln per jaar.</p>			

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging Besluit Genetisch Gemodificeerde Organismen (GGO's)	mrt 2015	Bedrijven	Reductie: 0,51
<p>Het Besluit Genetisch Gemodificeerde Organismen is vereenvoudigd. Kern van de vereenvoudiging is dat de vergunningplicht voor de twee laagste risicoklassen voor toepassingen in laboratoria is omgezet in een meldingsplicht onder algemene regels. Naast de vermindering in lasten wordt ook bereikt dat er een jaarlijkse reductie van de wachttijd met 28.875 dagen optreedt. Hierdoor kan de doelgroep eerder met activiteiten starten en wordt de concurrentiekracht vergroot. Het Besluit genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 is op 1 april 2014 gepubliceerd (Stb. 2014, 157) en de bijbehorende Regeling genetisch gemodificeerde organismen milieubeheer 2013 is op 30 april 2014 gepubliceerd (Stcrt. 2014, 11 317). Het besluit en de regeling zijn op 1 maart 2015 in werking getreden (Stb.2015, 37).</p>			
Wijziging Besluit Ammoniakemissie huisvesting veehouderij (aanscherping emissie-eisen ammoniak)	jan 2014	Bedrijven	Toename: 12,50
<p>Als gevolg van het aanscherpen van emissie-eisen voor ammoniak zullen stallen moeten worden aangepast en/of verbouwd (implementatie van emissiearme technieken) en daarmee vergunningen worden aangepast. Politieke keuzes die nog moeten worden gemaakt zijn in hoeverre de ammoniaknorm wordt aangescherpt, of de aanscherping alleen voor nieuwe stallen geldt of voor alle stallen en welke overgangstermijnen worden afgesproken. Nieuwe emissiearme technieken hoeven niet altijd duurder te zijn. Ervan uitgaande dat alle stallen zouden moeten worden aangepast (worse case scenario) zullen vooral varkenshouderijen, geiten- en legkippenhouderijen met een toename van naar schatting 10 mln euro jaarlijks te maken krijgen. De toename van administratieve lasten als gevolg van het aanpassen van vergunningen wordt geschat tussen de 0 en 5 mln. euro per jaar, gemiddeld 2,5 mln per jaar.</p>			
Voornemen tot beëindiging van de Nox-emissiehandel	jan 2014	Bedrijven	Reductie: 6,15
<p>Het ministerie van IenM is voornemens het systeem van handel in emissierechten voor stikstofoxiden (hierna: NOx-emissiehandel) in te trekken. Het systeem van NOx-emissiehandel is in overleg met het bedrijfsleven ontwikkeld en in 2005 ingevoerd om de emissies van NOx bij de grote industriële inrichtingen op een kosteneffectieve en flexibele wijze te kunnen reduceren, teneinde te kunnen voldoen aan Europese afspraken op het gebied van grensoverschrijdende luchtvervuiling. Het NOx-emissiehandelsysteem heeft evenwel de verwachtingen niet waargemaakt. De NOx-emissiehandel heeft slechts in beperkte mate bijgedragen aan het halen van de NOx-emissiedoelen. De prijs van de NOx-emissierechten is op dit moment dusdanig laag, dat het systeem niet werkt zoals gewenst. Op dit moment zijn de NOx-emissie-eisen voor het in werking hebben van een middelgrote stookinstallatie niet van toepassing op bedrijven die onder NOx-emissie-handel vallen. Met het intrekken van NOx-emissiehandel zullen deze bedrijven, net als de bedrijven die niet onder NOx-emissiehandel vallen, aan deze emissie-eisen moeten gaan voldoen. Het bedrijfsleven wil voor deze bedrijven een overgangsrecht, voor die situaties waarvoor dat nodig is. De precieze vormgeving is in 2012/2013 in overleg met het bedrijfsleven worden vastgesteld. Het beëindigen van de NOx-emissiehandel levert een aanzienlijke administratieve lastenreductie op doordat bedrijven geen NOx-emissievergunning meer moeten aanvragen en straks het jaarlijkse emissieverslag tav NOx niet meer hoeven te maken.</p>			
Implementeren van het Ballastwaterverdrag	jan 2014	Bedrijven	Toename: 6,40
<p>Met de implementatie van de verdragsverplichtingen zullen nadere voorschriften en informatieverplichtingen gaan gelden voor ballastwater ter voorkoming van de verspreiding van schadelijke uitheemse organismen en ziektekiemen.</p>			
Implementatie van de wijziging bijlage bij STCW verdrag en de daarbij behorende Code (Manilla-wijzigingen)	mrt 2014	Bedrijven	Reductie: 0,30
<p>Bij de voorgestelde wijzigingen van de Wet zeevarenden is binnen het project aanpassing Zeevaartbemanningswet aandacht gegeven aan de uitvoering van de doelstelling van het kabinet om de administratieve lastendruk te reduceren. Door deze wijzigingen hoeven Nederlandse bedrijven met zeeгаande schepen geen Nederlands monsterboekje voor hun buitenlandse zeevaartbemanning meer aan te schaffen; een buitenlands monsterboekje volstaat voortaan. Dit betekent dat deze bedrijven minder administratieve handelingen hoeven te verrichten. Verder vervallen administratieve handelingen op het gebied van bemanningsplannen en monsterrol.</p>			
Online afmelden scooters	mrt 2014	Bedrijven	Reductie: 0,40
<p>In 2013 is in een greendeal afgesproken dat het voor bedrijven mogelijk wordt gemaakt om de bromfietsen die zij willen demonteerren, online af te melden bij de RDW. Deze mogelijkheid is er nu nog niet. Hierdoor krijgen overheid en branche een beter zicht op wat er gebeurt met de (onderdelen van) afgedankte brom- en snorfietsen en wordt verdere professionalisering van verwerking van afgedankte bromfietsen ondersteund.</p>			
Regeling formulier verslaglegging verpakkingen	mei 2014	Bedrijven	Toename: 1
<p>Circa 3.000 bedrijven die elk >50.000 kilo per jaar aan verpakkingsmateriaal in NL in omloop brengen moeten extra assurance of certificering verschaffen over de door hen in NL in omloop gebrachte verpakkingsmateriaalcijfers.</p>			

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS)	okt 2014 - jan 2015	Bedrijven	Reductie: 1
<p>Asbest vormt een risico voor de gezondheid en daarom is er wet- en regelgeving die bepaalt wie asbest mag verwijderen en hoe dit proces dient te verlopen. Onderdeel van het proces is een voorafgaande asbestinventarisatie, vergunningen, meldingsplicht en gereguleerde afvoer. De naleving van deze regelgeving kan alleen als er een goede samenwerking is binnen de asbestketen. Transparantie en uniformiteit binnen de asbestketen zijn daarvoor belangrijke randvoorwaarden. Het LAVS draagt bij aan het verbeteren van de samenwerking binnen de asbestketen door het vergroten van uniformiteit en transparantie. Met het LAVS kunnen bijvoorbeeld wooncorporaties, bedrijven en gemeenten in Nederland asbestverwijderingstrajecten volgen en hebben zij inzage in de beschikbare gegevens rondom asbestverwijdering. Daarmee wordt enerzijds een efficiency winst geboekt (bundelen van informatie) en anderzijds een kwaliteitswinst geboekt (beter overzicht in welke trajecten er precies lopen en verbeterd primair toezicht).</p>			
Activiteitenbesluit Milieubeheer (4e tranche)	okt 2014 - jul 2015	Bedrijven	Reductie: 47,10
<p>Het wijzigingsbesluit en de bijbehorende wijzigingsregeling betreffen de 4e tranche van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. Hierbij wordt onder meer een aantal vergunningplichtige inrichtingen onder algemene regels gebracht, worden andere lastenverlichtende maatregelen genomen en enkele vereenvoudigingen doorgevoerd. De maatregel met het grootste lastenvermindende effect betreft het afschaffen van de plicht om een boekhouding bij te houden van vluchtige organische stoffen (VOS) voor bedrijven met een verbruik onder de Europese drempel.</p>			
Vereenvoudiging Verontreinigingsheffing	okt 2014	Bedrijven	Reductie: 0,27
<p>Voorstellen met betrekking tot een vereenvoudiging van de verontreinigingsheffing: 1. De heffing op zware metalen en zouten in Rijkswateren te beëindigen en deze te compenseren met een tariefsverhoging. 2. Over te stappen op een moderne analyse-methode voor het bepalen van de hoogte van verontreinigingsheffing, de zogenaamde Cuvettenmethode. Indien de heffing geheel wordt geschrapt bespaart het bedrijfsleven ca. 0,25 mln aan kosten. RWS bespaart in dat geval 0,2 mln. De lagere nalevingskosten houden verband met de vermindering van het aantal analyses voor zwarte en grijze zware metalen.</p>			
Vermindering Toezichtslasten: AEO en horizontaal toezicht douane zeehavens	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,04
<p>Verschuiving inspectiedruk naar niet- gecertificeerde bedrijven. De lasten nemen toe voor bedrijven die niet gecertificeerd zijn. De lasten nemen af voor bedrijven die wel gecertificeerd zijn.</p>			
Integrale Aanpak Inspecties Luchtvaart	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,01
<p>Het integreren van de (verschillende soorten) losse inspecties en audits tot één integrale audit leidt tot een afname van de lasten voor goed nalevende bedrijven. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van interdisciplinaire inspectie/auditteams.</p>			
Besluit Hernieuwbare Energie Vervoer 2015	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,85
<p>In richtlijn nr. 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG (PbEU L 140) (hierna: de richtlijn) heeft tot doel de verduurzaming van de transportsector. De richtlijn verplicht lidstaten er toe om ten opzichte van de op de binnenlandse markt gebrachte benzine, diesel en biobrandstoffen in 2020 ten minste tien procent hernieuwbare energie in de vervoerssector in te zetten. Het verplichte aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in de vervoerssector is in het Besluit hernieuwbare energie vervoer 2015 voor elk jaar tot en met 2020 vastgelegd, zodat uiteindelijk in 2020 in ieder geval de 10% wordt behaald. Het vaststellen van de jaarverplichting is dus onderdeel van de uitvoer van de richtlijn.</p>			
REACH veiligheidsinformatiebladen verfbranche	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,70
<p>Volgens de REACH-verordening moeten bedrijven bij de eerste levering van een gevaarlijke stof of mengsel een veiligheidsinformatieblad meesturen aan hun (professionele) afnemer, met informatie over veiligheidsrisico's en maatregelen. Met name kleine verfbedrijven zijn veel tijd kwijt met het opstellen en distribueren van VIBs. De grootste regeldruk doet zich voor bij verfhandelaren. In het kader van SGVV is een ICT-oplossing gebouwd voor de automatische distributie van VIBs, die in 2013 en 2014 door de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVF) is/wordt geïmplementeerd. Volgens de business case is een vermindering van de administratieve lasten van 700.000 mogelijk op een totaal van 1,3 miljoen. In 2014 is een groter project voor REACH in bredere zin (voor alle betrokken sectoren) opgestart, dat tot verdere reducties zal leiden. Daarbij wordt ook gekeken naar invoering van een vergelijkbaar systeem in andere branches.</p>			
Wet op de Basisregistratie Ondergrond (BRO)	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,70
<p>De BRO biedt het bedrijfsleven de mogelijkheid gegevens over de ondergrond die door of in opdracht van de overheid zijn verzameld om niet her te gebruiken voor eigen gebruik of voor het ontwikkelen van nieuwe diensten. De bestaande kosten voor het hergebruik van de gegevens die onder de BRO zullen vallen, komen te vervallen. Het abonnementskosten voor DINO (rond de 1000 euro per jaar voor DINO) is in aanloop naar de BRO per 1 januari 2011 al vervallen. Voor BIS moet vooralsnog worden betaald (bedrag per gegevensset voor BIS (kan tot enkele tienduizenden euro's oplopen)). Met name voor de kleine bedrijfjes is dit naar verwachting een interessante ontwikkeling.</p>			

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Maritiem Single Window	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,49
Binnen de EU wordt gewerkt aan het opzetten van één loket voor de verschillende meldingen die schepen nu bij aankomst in en vertrek uit een haven aan diverse instanties (douane, immigratie, havenautoriteiten etc.) moeten doen (single window handel en transport). Afname van de lasten door het voorkomen van dubbele gegevensuitvraag en het beperken van contactmomenten.			
Toepassen Risicogebaseerd toezicht op basis van digitaal dossier	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,85
Verschuiving inspectielast naar slecht nalevende bedrijven. De lasten voor bedrijven die goed naleven nemen af door reductie in aantallen inspecties en een reductie in de inspectieduur en gegevens uitvraag tijdens weginspecties.			
Besluit Emissiearme huisvesting Landbouwhuisdieren	jan 2015 - jan 2016	Bedrijven	Toename: 4,80
Het Besluit emissiearme huisvesting landbouwhuisdieren vervangt het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Dit besluit heeft tot doel de emissie van ammoniak en fijn stof vanuit huisvestingssystemen in dierenverblijven aan een maximum te binden, maximale emissiewaarden genoemd. De maximale emissiewaarden voor ammoniak worden aangescherpt en uitgebreid tot meer diercategorieën; voor fijnstof worden voor het eerst maximale emissiewaarden opgenomen. De maximale emissiewaarden zijn gebaseerd op de beste beschikbare technieken.			
Wijziging Activiteitenregeling PGS	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 1,60
Deze regeling tot wijziging van de Activiteitenregeling milieubeheer (hierna: wijzigingsregeling) is bedoeld om een versoepeling door te voeren in de voorschriften voor het opslaan van afgewerkte olie in bovengrondse opslagtanks. Met ingang van 1 januari 2015 is het overgangsrecht verlopen voor veel oude opslagtanks die voor 1 januari 2000 zijn geïnstalleerd. Volgens de voorschriften die tot 1 januari 2015 golden, moesten deze tanks gekeurd worden en na goedkeuring worden voorzien van een nieuw certificaat op grond van de door het College van Deskundigen (CvD) opgestelde Beoordelingsrichtlijn (hierna: BRL K903)1. Dit betekende voor veel tanks dat ze vervangen moesten worden. Gebleken is echter dat de veiligheidseisen te streng waren. Door met ingang van 1 januari 2015 de versoepeling door te voeren wordt bereikt dat een aantal oude opslagtanks nog gebruikt mag worden, mits ze aan de overgebleven voorschriften inzake de bescherming van de bodem en het oppervlaktewater voldoen. Ook mag bij vervanging voor een ongecertificeerde (goedkopere) tank voor het opslaan van afgewerkte olie worden gekozen.			
Bestrijding kilometertellerfraude	feb 2015	Bedrijven	Toename: 0,48
1. De RDW gaat kilometertellerstanden registreren. Bedrijven die enige RDW-erkenning hebben worden verplicht in verschillende bij MR te regelen gevallen tellerstanden van gekentekende voertuigen aan de RDW door te geven. Zo worden aanzienlijk meer tellerstanden geregistreerd dan nu op vrijwillige basis door de Stichting Nationale Autopas gebeurt. Door het registreren van zoveel mogelijk standen wordt een betrouwbaardere kilometerhistorie opgebouwd en wordt het lastiger om tellerstanden te veranderen zonder dat dit opvalt. 2. Het wordt verboden de tellerstand van een gekentekend voertuig zodanig te veranderen of de werking van de teller zodanig te beïnvloeden dat de tellerstand niet (meer) klopt met het door het voertuig afgelegde aantal kilometers. Terugdraaipraktijken en het adverteren daarmee worden zo ontmoedigd. Het besluit is genomen op basis van het verzoek en het advies van de betrokken branchepartijen. Deze zijn en worden voortdurend betrokken bij de uitwerking van de voorgenomen maatregelen. Bonafide bedrijven hebben er aanzienlijk financieel voordeel van en de maatschappelijke baten komen op vele miljoenen euro's per jaar.			
Vermindering Toezichtlasten: handhavingsconvenant en systeemtoezicht op transportdomeinen	feb 2015	Bedrijven	Reductie: 0,63
Verschuiving inspectiedruk naar slecht nalevende bedrijven. De lasten voor goed nalevende bedrijven nemen af doordat zij met minder weginspecties te maken krijgen en bedrijfsbezoeken worden vervangen door lichte audits, welke bedrijven minder tijd kosten. Continue actie/ maatregel.			
Vermindering Toezichtlasten: horizontaal toezicht douane en AEO Schiphol	feb 2015	Bedrijven	Reductie: 0,22
Horizontaal Toezicht Douane (HTD) is een handhavingsmethodiek waarbij een bedrijf (of keten van bedrijven) en de Douane de verantwoordelijkheid voor het systeem van toezicht delen, gebaseerd op gelijkwaardigheid, samenwerken en gefundeerd vertrouwen. Samen met het bedrijfsleven is de douane momenteel de concrete invulling aan het formuleren. HTD sluit zoveel mogelijk aan bij wat er al in bedrijfsleven is gedaan aan interne beheersing van processen. Ook hier speelt het self-assessment dus een belangrijke rol. Verschuiving van de inspectiedruk naar niet-gecertificeerde bedrijven. De lasten nemen toe voor bedrijven die niet gecertificeerd zijn. De lasten nemen af voor bedrijven die wel zijn gecertificeerd. Bedrijven die deelnemen aan het internationale handelsverkeer, kunnen bij de Douane de status van Authorised Economic Operator (AEO) aanvragen. Een dergelijk certificaat biedt hen allerlei voordelen in het internationale handelsverkeer, zoals bijv. minder controles.			
Vermindering toezichtlasten: risicogestuurd toezicht, systeemtoezicht en convenanten bij zeehavens	feb 2015	Bedrijven	Reductie: 0,40
Risicogestuurd betekent een verschuiving van de inspectiedruk naar slecht nalevende bedrijven. Systeemtoezicht en convenanten, afspraken met bedrijfsleven met betrekking tot eigen verantwoordelijkheid leiden tot een afname van het aantal inspecties. ILT beoogt een jaarlijks toenemend aantal convenanten af te sluiten. Daarmee neemt ook voor dat aantal bedrijven de last een tikje toe.			

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Implementatie Richtlijn Industriële Emissies	feb 2015	Bedrijven	Reductie: 0,04
<p>De Richtlijn industriële emissies actualiseert en integreert 7 richtlijnen over de uitstoot van schadelijke stoffen door industriële installaties, zoals de IPPC-richtlijn, de Large Combustion Plant directive (LCP--BEES A) en Waste Incineration Directive (WID-->BvA). Omdat de verplichtingen in Nederland al op basis van de Wm/Wabo golden, leidt de richtlijn vooral tot een niet-merkbaar verschuiving van nationale naar EU regulering. Er is netto een klein merkbaar AL-afname ter grootte van € 42.800 per jaar, met name door een afname van monitoringverplichtingen voor afvalverbranding.</p> <p>De Nederlandse inzet in de EU-onderhandelingen heeft ertoe geleid dat een AL-toename à 6,7 mln door uitbreiding van de doelgroepen en extra monitoring- en rapportageverplichtingen is voorkomen. De eenmalige AL betreffen lasten van kennisname van nieuwe regelgeving voor bestaande en nieuwe vergunningsplichtige bedrijven en de aanschaf van meetapparatuur. Februari 2012 is de consultatie van het bedrijfsleven (VNO-NCW) en vergunningverleners (IPO) over het voorontwerp van de implementatie afgerond. Zij hadden zorgen over de nalevingslasten voor oude grote stookinstallaties die waarschijnlijk niet aan de eisen kunnen voldoen. Afgesproken is de vergunningverleners meer ruimte voor maatwerk te geven om per installatie via vergunningverlening een oplossing te zoeken. Hiermee zijn de zorgen weggenomen. De implementatieregulering wordt nu zo snel mogelijk aangepast om de implementatie tijdig af te kunnen ronden.</p>			
Regeling vereenvoudiging taxiregelgeving	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 9,80
<p>De Regeling vereenvoudiging taxiregelgeving beoogt een betere aansluiting op technologische (digitale) ontwikkelingen, het schrappen van overbodig geworden regels en vermindering van administratieve lasten voor chauffeurs, ondernemers en overheid. Zo vervallen onder andere de eis van vakbekwaamheid als onderdeel van de ondernemingsvergunning en de eis van de fysieke aanwezigheid van het vergunningbewijs in het taxivoertuig.</p>			
Registratie lamineercodes, bewaarplicht kentekenplaten en kunststof tekens motorkentekenplaten	jan 2016	Bedrijven	Toename: 1,16
<p>Hoewel bedrijven die bevoegd zijn om voertuigen als gedemonteerd of geëxporteerd af te melden verplicht zijn om de kentekenplaten in te nemen en te vernietigen, blijken niet alle bedrijven zich aan deze verplichting te houden. Aanvullende maatregelen waren daarom noodzakelijk. In de brief van de Minister van Veiligheid en Justitie van 10 april 2015 (Kamerstukken II 2014/15, 29 398, nr. 462) zijn deze maatregelen reeds aangekondigd. Zoals in die brief is gesteld, zullen de maatregelen die met deze regeling zijn doorgevoerd bijdragen aan de vermindering van het aantal valse kentekenplaten dat in omloop is. Deze regeling voorziet in een bewaarplicht van kentekenplaten bij erkende kentekenplaatfabrikanten en bij erkende export- en sloopbedrijven. Daarnaast voorziet deze regeling in een registratieplicht van de lamineercode van afgemelde kentekenplaten voor erkende kentekenplaatfabrikanten en erkende exportbedrijven. Door alle kentekenplaten van de laatste tien afgemelde voertuigen te laten bewaren kan, in combinatie met de verplichte registratie van de lamineercodes, in voldoende mate toezicht worden gehouden op de juiste naleving van de verplichting om de ingenomen kentekenplaten te vernietigen.</p> <p>De helften van de onbruikbaar gemaakte kentekenplaten vallen in de categorie metaalschroot en het betreffende bedrijf kan zich, wanneer die helften niet meer bewaard hoeven te worden, op iedere door hem gewenste wijze daarvan ontdoen. De bewaarplicht en de meldplicht voor lamineercodes leidt tot een stijging van de administratieve lasten en de inhoudelijke nalevingskosten. Deze stijging van de administratieve lasten is geschat op € 1.163.262 per jaar voor het registreren van de lamineercodes en het bewaren van de helften van de onbruikbaar gemaakte platen. De stijging van de inhoudelijke nalevingskosten is geschat op eenmalig € 212.550 voor bewaarfaciliteiten voor de helften van de onbruikbaar gemaakte platen.</p>			
Besluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer ten behoeve van de implementatie van richtlijn (EU) 2015/2193	jun 2016	Bedrijven	Toename: 0,16
<p>Met dit wijzigingsbesluit wordt de richtlijn middelgrote stookinstallaties geïmplementeerd. De belangrijkste aspecten zijn: 1) Het huidige nationale beschermingsniveau (voor NOx en fijnstof) blijft gehandhaafd met het oog op de luchtkwaliteit; de implementatie vindt beleidsneutraal plaats. 2) De meeste bestaande middelgrote stookinstallaties vallen reeds onder het Activiteitenbesluit milieubeheer. Dit deel verandert niet. 3) Een kleiner deel van de bestaande stookinstallaties valt niet onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit milieubeheer, maar is nog geregeld in vergunningen, die soms soepelere eisen bevatten. Om te voorkomen dat deze eisen zouden moeten worden aangescherpt is de mogelijkheid van maatwerk gecreëerd, binnen de grenzen van de richtlijn, zodat het bevoegd gezag de bestaande emissiegrenswaarden op hetzelfde niveau kan houden door middel van een maatwerkvoorschrift. Dit sluit aan bij de bestaande systematiek in het Activiteitenbesluit milieubeheer om in de daartoe aangewezen gevallen met maatwerk te kunnen afwijken van de vastgestelde normen. 4) De richtlijn bevat eisen ten aanzien van registreren, het voeren van een register en monitoring. Aan deze eisen is zo lastenluw mogelijk voldaan, door maximaal aan te haken bij bestaande systemen.</p>			

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Digitale vrachtbrief	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 1,73
<p>De Nederlands transportsector is innovatief en internationaal georiënteerd. Er wordt fors geïnvesteerd in digitalisering. De Nederlandse overheid accepteert het gebruik van digitale vrachtbrieven in verschillende transportmodaliteiten. In 2014 was berekend dat per digitale vrachtbrief € 5,33 aan administratieve lastenvermindering kan worden gerealiseerd en dat alle buurlanden spoedig het gebruik van de digitale vrachtbrief zouden accepteren. Helaas hebben onze buurlanden de digitale vrachtbrief nog niet geaccepteerd. Het totale gebruik is daarmee vooralsnog blijven steken op 325.500 vrachtbrieven, dit vertegenwoordigt een waarde van € 1,73 mln. aan lastenvermindering. De eerder ingeschatte reductie van € 100 mln. moet aanzienlijk worden bijgesteld. Een verdere reductie valt grotendeels buiten deze kabinetsperiode. Realisatie naar daadwerkelijke doorbraak wacht op acceptatie van gebruik door alle EU lidstaten. Nederland zet zich actief in voor gebruik van digitale vrachtdocumenten in alle transportmodaliteiten, onder andere door de Topsector Logistiek.</p>			
Wijziging Activiteitenbesluit in verband met nieuw overgangsrecht voor bestaande gasturbines en gasmotoren	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 36
<p>Vanaf 1 januari 2017 moeten bestaande gasturbines voldoen aan een emissiegrenswaarde van maximaal 140 milligram stikstofoxiden (NOx) per normaal kubieke meter. Om aan deze grenswaarde te kunnen voldoen, zullen maatregelen genomen moeten worden. Voor ongeveer 40 bestaande gasturbines zijn maatregelen echter niet mogelijk of kosteneffectief. Daarom wordt met dit wijzigingsbesluit geregeld, dat het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift de grenswaarde kan verhogen. De afwijkende grenswaarde kan niet meer zijn dan 225 milligram per normaal kubieke meter. Voor het bedrijfsleven betekent dit een besparing op de nalevingslasten van ongeveer 16 miljoen euro per jaar. Daarnaast moeten vanaf 1 januari 2017 of 1 januari 2019 bestaande gasmotoren voldoen aan een emissiegrenswaarde van maximaal 1500 milligram onverbrande koolwaterstoffen (CxHy) per normaal kubieke meter. Om aan deze grenswaarde te kunnen voldoen, zullen maatregelen genomen moeten worden. Voor ongeveer 20 bestaande gasmotoren zijn maatregelen echter niet kosteneffectief. Daarom wordt met dit wijzigingsbesluit geregeld, dat het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift de grenswaarde kan verhogen. Voor het bedrijfsleven betekent dit een besparing op de nalevingslasten van ongeveer 20 miljoen euro per jaar.</p>			
Nationaal Parkeerregister	dec 2013 - apr 2017	Burgers	Reductie: 178,12
<p>Het Nationaal Parkeerregister stelt parkeerinformatie vanuit een centrale database beschikbaar als open data. Steeds meer gemeenten stellen informatie beschikbaar aan het register. Daardoor nemen de administratieve lasten voor burgers af. Automobilisten in Nederland kopen massaal (69%) teveel parkeertijd in. Bijna drie kwart van de automobilisten neemt het zekere voor het onzekere en betaalt bij een afspraak van 2 uur gemiddeld 22 minuten extra. De reden hiervoor ligt voor de hand: angst voor een parkeerboete. Daardoor wordt er, afhankelijk van de stad, een bedrag tussen de 0,44 en 1,83 euro te veel in de parkeermeter gegoooid. Gerekend met gemiddeld € 1,15.</p>			
Verhogen keuringsleeftijd/wijziging RVV	jan 2014	Burgers	Reductie: 15,50
<p>De keuringsleeftijd voor motor en personenauto wordt verhoogd van 70 naar 75. Dit levert een besparing op aan eigen verklaringen en seniorenkeuringen. Schatting van de kosten: Het gaat om jaarlijks 150.000 keuringen en eigenverklaringen minder. Deze maatregelen leiden tot verminderde regeldruk voor burgers omdat er sprake zal zijn van minder keuringen. Het leidt tot een kostenreductie van €10,2 mln en een tijdsbesparing van 352.5000 uren structureel (€5,3 mln).</p>			
Klein Vaarbewijs	jul 2014	Burgers	Reductie: 0,04
<p>Het direct na het afleggen van - en slagen voor - een examen klein vaarbewijs verstrekken van het vaarbewijs op de examenlocatie. Voor de burgers zal in het procedé van het verkrijgen van het klein vaarbewijs een aanzienlijke versimpeling en versnelling plaatsvinden doordat direct nadat het examen is gedaan direct een vaarbewijs uitgedraaid kan worden. Dat bespaart ca. 20.000 mensen het invullen van een formulier, het maken en betalen van een pasfoto en het opsturen van deze.</p>			
Besluit tot wijziging van het Kadasterbesluit in verband met perceelvorming met voorlopige grenzen	jan 2015	Burgers	Reductie: 9,75
<p>Tot bovenstaande wijziging van het Kadasterbesluit (1 januari 2015) konden gedeelten van percelen worden overgedragen zonder dat de grenzen daarvan kadastraal waren vastgesteld (zogenoemde 'deelpercelen'). Thans is dat niet meer mogelijk. Men werkt slechts nog met gehele percelen, voorzien van een definitieve, voorlopige of administratieve grens. De kenbaarheid van grenzen is daarmee beter gewaarborgd dan voorheen. Bovendien zijn de lasten lager (het kadastrale tarief voor het gebruik van voorlopige grenzen lager is dan het tarief voor deelpercelen).</p>			
Trekkerrijbewijs	jul 2015	Burgers	Toename: 4,39
<p>Vanwege het relatief hoge aantal verkeersslachtoffers bij ongevallen met landbouwactiviteiten wordt een trekkerrijbewijs geïntroduceerd. Het trekkerrijbewijs is op 1 juli 2015 ingegaan en er is een soepele overgangsregeling. Iedereen die op 1 juli 2015 een B rijbewijs heeft of een trekkercertificaat, krijgt desgewenst een T-rijbewijs. Structureel is een B-rijbewijs niet voldoende. Dan moet je een C-rijbewijs hebben of een speciaal T-rijbewijs halen. Schatting is dat er jaarlijks 3.500 mensen die dus geen C-rijbewijs hebben/halen, speciaal een T-rijbewijs gaan halen.</p>			

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging van het Kentekenreglement in verband met de invoering van de erkenning exportdiensten en enkele andere wijzigingen	jan 2013	Bedrijven Burgers	Reductie: 0,80 Reductie: 0,08
Door de invoering van de erkenning exportdienstverlening kunnen bedrijven en burgers die auto's exporteren (naast de 18 RDW-keuringsstations en erkende bedrijven) ook terecht bij 111 autobedrijven die zich hebben gespecialiseerd in de exportdienstverlening. Omdat daarmee de spreiding van keuringsstations in Nederland groter wordt, hoeft er minder gereden te worden en scheelt het reistijd en kosten.			
Activiteitenbesluit (2e fase; derde tranche)	jan 2013	Bedrijven Burgers	Reductie: 21,70 Reductie: 0,01
Door dit wijzigingsbesluit zijn naar verwachting ruim 3.280 inrichtingen extra onder de werking van het Activiteitenbesluit gebracht. Het gaat om de volgende sectoren: de rubber- en kunststof industrie (rubberverwerking, polysterhars en thermoplasten-verwerking), voedingsmiddelenindustrie, binnenschietbanen, spoorweg (trams en metro's), betonindustrie, grafische industrie (o.a. rotatie en karton) en stookinstallaties. Met dit wijzigingsbesluit worden de vereisten uit het BEMS (Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties) opgenomen in het Activiteitenbesluit en worden extra regels gesteld aangaande het in werking hebben van ketelinstallaties met een nominaal vermogen kleiner dan 1 megawatt.			
Wijziging van uiteenlopende aard van de voertuigregeling (permanente eisen, wijziging constructie)	jan 2013	Bedrijven Burgers	Reductie: 6,43 Reductie: 0,01
De permanente eis met betrekking tot overberemming bij personenauto's, bussen, bedrijfsauto's, driewielige voertuigen en zware aanhangwagens vervalt. Gemiddeld kost het de AKP-keurmeester 1,26 minuten om te controleren of een voertuig aan deze eis voldoet of niet. Het betreft 6,8 miljoen voertuigen die in 2013 gekeurd moeten worden. Het uurtarief bedraagt € 45,-. Deze wijziging levert een structurele vermindering van inhoudelijke nalevingskosten op voor APK-erkenninghouders van in totaal € 6.426.000,- per jaar. Het is aan de garagebedrijven of deze vermindering van de kosten wordt doorberekend aan burgers. Het wijzigen van het motorvermogen van motorfietsen en driewielige motorrijtuigen wordt niet langer een keuringsplichtige handeling. In plaats daarvan mag het gewijzigde vermogen worden aangetoond door middel van een verklaring van de fabrikant. Een keuring van het aangepaste vermogen kost thans € 235,-. Het betreft jaarlijks circa 25 keuringen. Deze aanpassing van de regelgeving levert burgers een besparing op inhoudelijke nalevingskosten van € 5875,- op.			
Regeling Plankosten Exploitatieplan	jan 2014	Bedrijven Burgers	Reductie: 0,22 Reductie: 0,07
In 2010 is de conceptregeling plankosten exploitatieplan vastgesteld voor internetconsultatie. De conceptregeling plankosten exploitatieplan bevat regels over de hoogte en begrenzing van enkele kostensoorten van grondexploitatie. Deze regeling zal gelden voor alle grondexploitatieplannen. De regeling is de vrucht van intensieve samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Vereniging van Grondbedrijven (VvG), de Vereniging Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen (NEPROM) en de Nederlandse Vereniging van Projectontwikkelaars (NVB). Particuliere eigenaren worden beschermd door een forfaitaire begrenzing van de plankosten die de gemeente in rekening mag brengen. Dit vergroot de rechtszekerheid. De administratieve lasten dalen iets omdat er bij zienswijzes en in beroep tegen een exploitatieplan minder geschilpunten zullen zijn (800 uur) en vooral omdat er meer duidelijkheid is bij onderhandelingen over een contract, voorafgaand aan een exploitatieplan (4000 uur). Ook voor gemeenten en de rechterlijke macht gaan ze omlaag.			
Modernisering Tenaamstelling Voertuigen	jan 2014 - jan 2016	Bedrijven Burgers	Reductie: 25,01 Reductie: 34,32
Dit wetsvoorstel moderniseert de afgifte van rijbewijzen. Het aantal loketten, waar de tenaamstelling van voertuigen plaatsvindt, neemt toe. Daarnaast is een uittreksel uit de Basisregistratie Personen en een uittreksel uit het KvK register bij aanvraag overbodig. De RDW controleert dit in het vervolg zelf vanuit het Handelsregister. Bovendien vervalt het papieren kentekenbewijs. Dit levert een aanzienlijke reductie van zowel de administratieve lasten als nalevingskosten op voor zowel burgers als bedrijven. Nederlandse voertuigeigenaren hoeven zich voortaan aan het loket alleen nog maar te identificeren middels een Nederlands rijbewijs, paspoort of identiteitskaart. Daarnaast hoeven tekenbevoegden zich vanaf augustus 2014 alleen nog maar te identificeren met een identiteitsbewijs. Een plastic kaartje vervangt voortaan het papieren kentekenbewijs: handiger op te bergen, minder kans op slijtage en minder fraudegevoelig. Ondanks al deze verbeteringen gaat de prijs van het nieuwe kentekenbewijs niet omhoog. Op termijn wordt de toonplicht van het kentekenbewijs in Nederland afgeschaft en is digitale tenaamstelling mogelijk. Ook het meerjarig schorsen van voertuigen is dan mogelijk. Deze zaken zorgen tevens voor een forse lastenreductie.			
Basisregistratie Grootchalige Topografie	jan 2016	Bedrijven Burgers	Reductie: 1,94 Reductie: 0,11
De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) wordt dé gedetailleerde grootchalige basiskaart (digitale kaart) van heel Nederland, waarin op een eenduidige manier de ligging van alle fysieke objecten zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en (landbouw)terreinen is geregistreerd.			
Totaal lenM			€ -412,19

Onderwijs Cultuur en Wetenschap

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.			
Passend onderwijs	aug 2014	Burgers	Reductie: 2,14			
<p>Voor ouders van een leerling met een specifieke onderwijsbehoefte in het po, vo, (v)so of mbo nemen de administratieve lasten met afgerond 143 000 uren af als gevolg van het schrappen van de landelijke indicatiestelling voor het (voortgezet) speciaal onderwijs of het verkrijgen van een rugzak. In de oude situatie moesten ouders eerst een indicatie verkrijgen en zochten zij daarna een plek in het onderwijs voor hun kind. In het nieuwe systeem melden zij zich aan bij de school van hun voorkeur en leveren zij zo nodig extra gegevens aan omtrent de specifieke onderwijsbehoefte van hun kind. Daarna hoeven zij niet zelf op zoek te gaan naar een plek in het onderwijs, maar wordt hen een plek aangeboden door de school waarbij zij zich hebben aangemeld, dan wel een andere school. Dit kost hen minder tijd dan het doorlopen van de 'oude' indicatieprocedure.</p>						
Studievoorschot hoger onderwijs	sep 2015	Burgers	Reductie: 0,38			
<p>De Wet Studievoorschot hoger onderwijs introduceert een nieuw stelsel van studiefinanciering. Het omvormen van de basisbeurs in een leenvoorziening en enkele vereenvoudigingen in de regels leiden deze kabinetsperiode tot een reductie in het aantal informatieverplichtingen. Uiteindelijk zal de wet vanaf 2017 leiden tot een structurele toename aan administratieve lasten, oplopend tot € 1,32 mln. in 2020, door aanvraagprocedures van de introductie van de ov-jaarkaart voor minderjarige mbo-studenten en het levenlanglerenkrediet.</p>						
Gevolgen voor de burger	2015	2016	2017	2018	2019	vanaf 2020
Administratieve lasten (in uren)	-19.000	-25.000	74.000	74.000	75.000	88.000
Vereenvoudiging verzuimmelding	jul 2013	Professionals	Reductie: 4,20			
<p>De melding van in- en uitschrijfgegevens door scholen en instellingen (po, vo, mbo) aan de gemeente wordt vereenvoudigd. De melding loopt via het basisregister onderwijs waarop scholen zijn aangesloten. Door de inwerkingtreding van dit laatste onderdeel nemen de lasten voor scholen en instellingen vanaf 1 juli 2013 af met € 4,2 mln.</p>						
Continuïteitsparagraaf jaarverslag	dec 2013	Professionals	Toename: 0,71			
<p>In de kamerbrief "versterking bestuurskracht" is toegezegd om via het jaarverslag van onderwijsinstellingen een voorziening te treffen die moet zorgen voor meer zicht op de gevolgen van het gevoerde en voorgenomen financiële beleid over een reeks van jaren, de continuïteitsparagraaf. Daartoe moet een met cijfers onderbouwde beschouwing onderdeel gaan uitmaken van het jaarverslag.</p>						
Verantwoording prestatiebekostiging HO	dec 2013	Professionals	Toename: 0,75			
<p>De regeling jaarverslaggeving onderwijs is ook aangepast in verband met de afspraken die op grond van het Besluit experiment prestatiebekostiging hoger onderwijs zijn gemaakt. Een instelling waaraan een bedrag is toegekend voor profilering en zwaartepuntvorming, dient voor 1 juli 2014 verantwoording af te leggen over de realisatie van de plannen voor profilering en zwaartepuntvorming in het voorafgaande tijdvak. De instellingen voor hoger onderwijs dienen zich in het jaarverslag over het jaar 2015 te verantwoorden over de realisatie van de plannen in het kader van de zogeheten prestatieafspraken in de jaren 2013 tot en met 2015 en over de daarbij in het vooruitzicht gestelde resultaten voor zover die betrekking hebben op onderwijskwaliteit en studiesucces.</p>						
Versterking kwaliteitswaarborgen HO	jan 2014	Professionals	Toename: 0,57			
<p>In het studiejaar 2010-2011 is een aantal onderzoeken naar alternatieve afstudeertrajecten uitgevoerd door de Inspectie van het Onderwijs en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. Uit de eindrapporten van de Inspectie en NVAO bleek dat de bestaande waarborgen, zowel de instellingsinterne als de externe, niet altijd toereikend waren om kwaliteitsproblemen tijdig te detecteren en aan te pakken. Met de wet versterking kwaliteitsborgen hoger onderwijs is bedoeld het stelsel zo aan te passen dat de waarborgen voor de kwaliteit van het hoger onderwijs verder worden versterkt, in het verlengde van wetswijzigingen met de wet Versterking Besturing en de wet op de Accreditatie.</p>						
Toetsbesluit PO	aug 2014	Professionals	Toename: 0,70			
<p>Na de invoering van de eindtoetsing zullen scholen in de vorm van het leerlingrapport meer informatie ontvangen over het toetsresultaat van elke leerling. Het gaat hier bijvoorbeeld om informatie over de beheersing van de referentieniveaus. Een belangrijk deel van deze informatie zal ook moeten worden aangeleverd aan BRON. Dit kan tot extra administratieve lasten voor scholen leiden. Deze worden echter verminderd doordat het Ministerie van OCW in overleg met de aanbieders van eindtoetsen, met de aanbieders van leerlingadministratiesystemen en met DUO, afspraken maakt over het eenvoudig importeren van eindtoetsresultaten in het leerlingadministratiesysteem en het exporteren van deze informatie naar BRON.</p>						
Passend Onderwijs	aug 2014	Professionals	Reductie: 15,50			
<p>Met de Wet passend onderwijs is de administratieve last die scholen hebben in het nieuwe systeem per saldo minder dan de last die de vroegere indicatiestelling met zich meebracht. Scholen hebben hierbij ook het voordeel dat zij in het nieuwe systeem meer invloed hebben op het bepalen van de extra ondersteuning die leerlingen nodig hebben en dat zij hierover afspraken maken in het samenwerkingsverband waarvan zij zelf deel uitmaken. Al met al nemen de administratieve lasten voor scholen, instellingen en samenwerkingsverbanden, waaronder ook de 'oude' expertisecentra (rec's), en mbo-instellingen structureel met € 15,5 mln. af.</p>						

Onderwijs Cultuur en Wetenschap

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Afschaffen maatschappelijk stage	sep 2014	Professionals	Reductie: 0,32
Met de wet van 19 juni 2014 is de wettelijk verplichte maatschappelijke stage afgeschaft. Leerlingen in het voortgezet onderwijs hoeven hierdoor niet meer verplicht een maatschappelijke stage te lopen. Deze wet geeft scholen de vrijheid om de maatschappelijke stage wel als facultatief programmaonderdeel aan te bieden.			
Regeling gegevenslevering openbare bibliotheekvoorzieningen	jan 2015	Professionals	Toename: 0,15
Bibliotheekorganisaties zijn op grond van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen verplicht een aantal gegevens te leveren die inzicht bieden in het functioneren en de prestaties van de openbare bibliotheken. Aanleiding voor deze verplichting is de behoefte onder subsidieverstrekkers om periodiek te beschikken over prestatiegegevens van publiek bekostigd bibliotheekwerk. Met de verplichting wordt een reeds bestaande praktijk geformaliseerd; tot en met 2014 leverden lokale bibliotheken jaarlijks vrijwillig gegevens aan de Vereniging Openbare Bibliotheken.			
Regeling leerresultaten PO 2014	jan 2015	Professionals	Reductie: 0,12
Scholen zijn verplicht hun leerresultaten bij de inspectie aan te leveren. Zij deden dat voorheen rechtsreeks, via hun toetsaanbieder of door een vragenlijst van de inspectie in te vullen. Vanaf het schooljaar 2014-2015 gebruikt de inspectie voor het merendeel van de scholen BRON-gegevens om de leerresultaten te beoordelen. Doordat de inspectie de data die zij nodig heeft anders verzamelt, worden de administratieve lasten verminderd.			
Onderwijshuisvesting primair onderwijs	jan 2015	Professionals	Reductie: 2,90
Met de wet van 7 mei 2014, die de overheveling van de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en de aanpassingen aan de binnenzijde van schoolgebouwen in het primair onderwijs regelt, wordt tegemoetgekomen aan de wens om de (soms verwarrende) scheiding tussen binnen- en buitenonderhoud op te heffen. Eén en ander leidt tot een forse afname van de administratieve lasten en de regeldrukvermindering. Schoolbesturen hoeven geen aanvragen voor deze voorzieningen meer in te dienen bij de gemeente. Ook overleg daarover en de afhankelijkheid van het (financiële) beleid van gemeenten is dan van de baan. De administratieve lasten voor scholen en instellingen nemen door deze wet met 2.9 miljoen per jaar af.			
Onderbrengen LWOO in passend onderwijs	aug 2015	Professionals	Reductie: 7,50
Het leerwegondersteunend- en praktijkonderwijs (lwoo en pro) worden ondergebracht in het stelsel van passend onderwijs. Dit leidt over het geheel genomen tot een vermindering van administratieve lasten met € 7,5 mln. Dit heeft verschillende oorzaken. Allereerst hoeft er voor lwoo-leerlingen geen ontwikkelingsperspectief meer opgesteld te worden. Daarnaast bestaan er door de wetswijziging niet langer twee verschillende organen voor ondersteuningstoewijzing naast elkaar. Tot slot vervalt de verplichting voor het zorgplan en de evaluatieve voortgangsrapportage voor de samenwerkingsverbanden. Door het lwoo en het pro onder te brengen in het stelsel van passend onderwijs kan het onderwijs aan leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte verder worden verbeterd en wordt efficiëncyvoordeel bereikt.			
Registratie ontwikkelingsperspectief in BRON	aug 2015	Professionals	Toename: 0,17
Met de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs is de registratie van leerlingen die extra ondersteuning (lwf) nodig hebben komen te vervallen. Om toch zicht op leerlingen met extra ondersteuning te kunnen behouden, wordt met het wetsvoorstel over het registreren van leerlingen met een ontwikkelingsperspectief in het Basisregister onderwijsnummer (BRON) een aantal maatregelen genomen. Het bevoegd gezag zal moeten registreren welke leerlingen voor welke periode een ontwikkelingsperspectief hebben, welke leerlingen op een opdpc zijn geplaatst en welke leerlingen begeleiding ontvangen van een cluster 1 of 2 instelling, of een epilepsieschool. Registratie kost ongeveer vijf minuten en zal eenmalig moeten plaatsvinden voor leerlingen die op dit moment extra ondersteuning ontvangen, daarnaast moeten jaarlijks nieuwe registraties worden ingevuld of registraties worden aangepast.			
Sociale veiligheid	aug 2015	Professionals	Toename: 0,14
Het wetsvoorstel sociale veiligheid op school verplicht scholen de veiligheidsbeleving van hun leerlingen te monitoren en deze gegevens toegankelijk te maken voor de inspectie. Dit leidt voor schoolbesturen die dit momenteel nog niet doen tot administratieve lasten. Voor veel schoolbesturen is het monitoren van de sociale veiligheidsbeleving en het welbevinden van leerlingen echter reeds staande praktijk.			
Afschaffing verplichte medeondertekening beroepspraktijkvormingsovereenkomsten van deelnemers in de beroepsbegeleidende leerweg door kenniscentra	aug 2015	Professionals	Reductie: 1,20
Vanaf 1 augustus 2015 is de medeondertekening van de kenniscentra op de beroepspraktijkvormingsovereenkomsten van mbo-studenten in de beroepsbegeleidende leerweg afgeschaft (m.a.w. de vierde handtekening). Deze afschaffing valt samen met de overgang van de wettelijke taken van de kenniscentra naar de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB). Dit leidt tot een structurele lastenverlichting van € 1,2 mln. voor de mbo-instellingen.			

Onderwijs Cultuur en Wetenschap

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wet macrodoelmatigheid mbo	aug 2015	Professionals	Toename: 0,10
<p>Het doel van dit wetsvoorstel is het realiseren van een betere aansluiting van het opleidingsaanbod op de arbeidsmarkt en een doelmatigere spreiding van het opleidingsaanbod in het beroepsonderwijs. De administratieve lasten hangen samen met de verplichting tot het geven van verantwoording over mutaties in het opleidingsportfolio in het licht van de zorgplicht arbeidsmarkt-perspectief en doelmatigheid. Deze verplichting raakt naar verwachting 2000 opleidingen. De eenmalige administratieve lasten zijn 0,7 mln. euro. De structurele administratieve lasten zijn naar verwachting lager dan 0,7 mln. euro, mits onderwijsinstellingen erin slagen tijdig het portfolio in lijn te brengen met de verplichtingen die samenhangen met de zorgplicht arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid. Daarnaast zorgt de verplichting tot het melden van het starten en stoppen van opleidingen aan OCW tot structureel extra administratieve lasten van 0,1 mln. euro.</p>			
Besluit rekentoets ER	nov 2015	Professionals	Toename: 1,60
<p>Met de rekentoets ER wordt het mogelijk om binnen het eind- en staatsexamenonderdeel rekentoets in het vo en binnen het generieke examenonderdeel rekenen in het mbo in plaats van een reguliere rekentoets een rekentoets ER af te leggen. De rekentoets ER biedt leerlingen met ernstige rekenproblemen de gelegenheid om in positieve zin te laten zien over welke rekenvaardigheden zij beschikken. De registratie van de ernstige rekenproblemen zal gemiddeld een uur per leerling met ernstige rekenproblemen kosten. Voor het dossier van de leerling zal een school informatie moeten verzamelen, ordenen, vastleggen en zo nodig toegankelijk maken voor de Inspectie van het Onderwijs.</p>			
Modernisering landelijke publieke omroep	jan 2016	Professionals	Reductie: 0,96
<p>Eind 2013 is de landelijke publieke omroep gemoderniseerd met een wijziging van de Mediawet 2008. Dit heeft geleid tot een reductie van de administratieve lasten voor instellingen, doordat het aantal erkende omroeporganisaties is gemaximaliseerd, het wettelijk regime van zendgemachtigde kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag is geschrapt en doordat een educatieve media-instelling met de NPS is gefuseerd.</p>			
Doorontwikkeling BRON	apr 2017	Professionals	Reductie: 3,73
<p>Het programma Doorontwikkelen BRON-mbo heeft positieve effecten op de administraties van mbo instellingen. Enkele werkzaamheden in het kader van de gegevensuitwisseling met BRON komen te vervallen en het herstellen van simpele fouten wordt eenvoudiger. Daarnaast krijgen de instellingen beter en sneller informatie verstrekt over studenten en inschrijvingen. Met die informatie kan de instelling naar verwachting betere beslissingen nemen. Het programma reduceert de administratieve lasten met 3,73 mln (per 1 april 2017).</p>			
SBR in de Onderwijsketen	apr 2017	Professionals	Reductie: 2,77
<p>OCW voert de internationale standaard in voor financiële verantwoording middels SBR/XBRL. Daarmee wordt het voor instellingen eenvoudiger om te voldoen aan de levering van de jaarcijfers (jaarrekening) en andere financiële gegevens aan vragende partijen, waaronder het ministerie van OCW.</p>			
Erfgoedwet	jan 2015	Bedrijven Burgers	Reductie: 0,80 Reductie: 5,40
<p>In de Erfgoedwet worden verschillende regelingen samengebracht, daarnaast bevat de wet op een aantal punten inhoudelijk nieuwe bepalingen. De administratieve lasten zullen grotendeels in beeld worden gebracht bij de uitwerking in lagere regelgeving. Per saldo kan al wel worden gesteld dat de lasten gelijk zullen blijven of zullen verminderen. De intrekking van de Monumentenwet 1988 (Mw) leidt tot een lastenreductie van 5,4 miljoen voor burgers en van 0,8 miljoen voor bedrijven. Omdat een groot deel van de Mw zal opgaan in de Omgevingswet, dient deze reductie echter met enig voorbehoud te worden gezien.</p>			
Digitalisering formulieren DUO (doelgroep burgers)	apr 2017	Burgers	Reductie: 4,50
<p>Met het digitaliseren van formulieren hoeven klanten van DUO (ouders, studenten, terugbetalers) geen formulieren meer te printen en op te sturen. Zij kunnen hun zaken direct online regelen. De foutgevoeligheid neemt hierdoor af, want klanten kunnen een formulier pas versturen als alle verplichte velden zijn ingevuld. In het kielzog hiervan heeft DUO ook de website en het digitale portaal Mijn DUO vernieuwd. Deze maatregelen hebben er ook toe geleid dat het baliebezoek verder is afgenomen. Onderzoek toont aan dat klanten hun zaken meestal naar tevredenheid via internet, mail of telefoon kunnen regelen. De servicekantoren blijven beschikbaar voor klanten die moeilijk met het digitale kanaal uit de voeten kunnen. De besparing voor de doelgroep burgers bedraagt 300.000 uur. De volledige digitalisering van de formulieren gaat fasegewijs. De benoemde lastenverlichting betreft een gedeelte van de gedigitaliseerde formulieren voor de doelgroep burgers.</p>			
Totaal OCW			€ 47,53

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Vitaliteitsregeling	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 1,50
De spaarloonregeling en levensloopregeling zijn afgeschaft. Dit leidt tot een AL-verlichting voor de betrokken bedrijven.			
Uniformering loonbegrip	jan 2013 - jan 2015	Bedrijven	Reductie: 152
De verschillen tussen de loon en premieheffingen in de loonaangifte worden weggenomen, waardoor er nog maar één loonbegrip overblijft. Door een uniform loonbegrip zal de aangifte veel eenvoudiger worden. Het loonstrookje zal ook makkelijker uit te leggen zijn.			
Wijziging Arboret RI&E	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 22
De Arboret is op twee punten gewijzigd. De eerste wijziging houdt in dat voor werkgevers met ten hoogste 25 werknemers, onder voorwaarden, de verplichte bijstand bij de toets van de RI&E door een arboretdeskundige komt te vervallen. Deze voorwaarden houden in dat er gebruik gemaakt wordt van een door sociale partners in het Steunpunt RI&E-instrumenten ontwikkeld RI&E-instrument, dat is aangemeld bij de Stichting van de Arbeid. De tweede wijziging houdt in dat de plicht van de werkgever om de werknemer de mogelijkheid te bieden kennis te nemen van de RI&E binnen zijn bedrijf weer expliciet in de Arboret is opgenomen.			
Wet versterking bestuur pensioenfondsen	jul 2013 - jul 2014	Bedrijven	Toename: 4,63
Het wetsvoorstel past de regels voor het bestuur van pensioenfondsen aan. Hiermee wil de regering de deskundigheid van pensioenfondsen en het intern toezicht versterken. Zo wordt onder meer de instelling van een raad van toezicht voor bedrijfstakpensioenfondsen verplicht gesteld en wordt er een nieuw bestuursmodel geïntroduceerd. Verder beoogt het wetsvoorstel een betere vertegenwoordiging van alle risicodragers binnen de organisatie van het pensioenfonds.			
Wet fraudeaanpak door bestandskoppelingen	okt 2013	Bedrijven	Reductie: 35
De wet maakt het mogelijk gegevens te verstrekken en te verwerken op het terrein van werk en inkomen ten behoeve van andere publieke taken. Hiermee kunnen pensioenuitvoerders gebruik gaan maken van de gegevens uit de polisadministratie in plaats van het uitvragen van salarisgegevens bij werkgevers. De kostenbesparing voor werkgevers bestaat daarin dat zij in geval van het gebruik van polisadministratie geen aparte salarisopgave en geen mutaties in het personeelsbestand meer hoeven te leveren aan de pensioenuitvoerder. Voor pensioenuitvoerders is er sprake van reductie van uitvoeringskosten als zij de desbetreffende gegevens niet meer bij werkgevers uitvragen, maar rechtstreeks van het UWV kunnen betrekken.			
Herziening Wet Arbeid Vreemdelingen	jan 2014	Bedrijven	Reductie: 0,30
De Wet arbeid vreemdelingen wordt op een aantal onderdelen aangepast waaronder dat werkgevers niet langer een kopie van de identiteitsbewijzen van werknemers uit de Europese Economische Ruimte hoeven te bewaren.			
Besluit loonkostensubsidie	jan 2015 - jan 2016	Bedrijven	Toename: 0,30
In de Participatiewet wordt geregeld dat het instrument loonkostensubsidie kan worden ingezet voor mensen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. In dit besluit wordt geregeld wanneer iemand mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft. Daarnaast worden in het onderhavige besluit de uitgangspunten benoemd voor een zorgvuldige loonwaardebepaling.			
Wet Werk en Zekerheid	jan 2015 - jul 2015	Bedrijven	Toename: 24
Met dit wetsvoorstel worden verschillende maatregelen genomen om langdurig verblijf in de flexibele schil en oneigenlijk gebruik van flexibele contracten terug te dringen. <ul style="list-style-type: none"> • Het ontslagrecht wordt sneller, goedkoper en eerlijker. • De rechtspositie van flexwerkers wordt versterkt. • De WW wordt er meer op gericht om mensen weer snel aan het werk te krijgen. Een aantal maatregelen leveren voor de werkgever inhoudelijke nalevingskosten op. Ten eerste betreft dit de introductie van een aanzegtermijn bij afloop van tijdelijke contracten. Ten tweede leidt de maatregel ertoe dat een concurrentiebeding in tijdelijke contracten alleen nog mogelijk is als de werkgever bij het aangaan van het beding motiveert welke bedrijfs- of dienstbelangen het beding vereisen. Ook de introductie van de transitievergoeding levert structurele inhoudelijke nalevingskosten voor werkgevers op.			
Verlaging grenswaarden asbest	jan 2015	Bedrijven	Toename: 19
De grenswaarden voor asbest op de werkplek worden verlaagd van 10.000 naar 2000 vezels per kubieke meter voor chrysotiel asbestvezels en van 10.000 naar 300 voor amfibole asbestvezels. De verlaging voorkomt dat werknemers door blootstelling aan asbest een hoger risico lopen dan maatschappelijk aanvaard wordt, door ze vast te stellen op het door de Gezondheidsraad in 2010 geadviseerde niveau. De SER heeft de verlaging van de grenswaarden haalbaar geacht. Tegelijk met de verlaging van de grenswaarden voor asbest amfibolen, worden ook de voorschriften voor de eindmeting, en de indeling van werkzaamheden met asbest in risicoklassen aangepast.			

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wetsvoorstel Pensioencommunicatie	jan 2015 - jan 2016	Bedrijven	Reductie: 4,10
<p>Met het wetsvoorstel wordt beoogd de eisen, die gesteld worden aan pensioenuitvoerders ten aanzien van de communicatie, beter af te stemmen op de wensen en behoeften van de deelnemer en gepensioneerde. Het doel van de communicatie moet zijn het geven van overzicht en inzicht in het pensioen en het bieden van een handelingsperspectief. Het moet voor de deelnemer duidelijk zijn dat er risico's zijn verbonden aan zijn pensioen. Ook moet de deelnemer worden geïnformeerd over keuzemogelijkheden en acties die hij kan ondernemen. De verwachtingskloof ten aanzien van zijn pensioen moet door effectieve communicatie worden verkleind. Door de verbreding van de mogelijkheden om digitaal pensioeninformatie te verstrekken – ondermeer door gebruik te maken van de Berichtenbox op MijnOverheid.nl - en het uitbreiden van de functionaliteiten van de website www.mijnpensioenoverzicht.nl voor het geven van persoonsgebonden pensioeninformatie, kan naar verwachting een aanzienlijke kostenbesparing worden gerealiseerd. De eenmalige nalevingkosten zullen naar verwachting op korte termijn worden gecompenseerd door de structurele afname van de nalevingkosten. De nalevingkosten voor pensioenuitvoerders die verband houden met de uitbreiding van het pensioenregister zijn op dit moment nog niet in te schatten. Daarvoor is dus nog geen post opgenomen.</p>			
Wet aanpak schijnconstructies	jul 2015	Bedrijven	Toename: 6
<p>Het Wetsvoorstel aanpak schijnconstructies heeft tot doel bij te dragen aan de bevordering van eerlijke concurrentie tussen bedrijven en een beloning voor werknemers, conform wet- en regelgeving, cao of afspraken bij individuele arbeidsovereenkomst. Het wetsvoorstel bestaat uit de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verbetering handhaafbaarheid Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag: eisen aan de loonstrook en het verstrekken daarvan, verplichte girale betaling, invoering wettelijk recht op betaling van het wettelijk minimumloon en niet meer toestaan van verrekeningen; • Het mogelijk maken van openbaarmaking van inspectiegegevens; • De invoering van een ketenaansprakelijkheid voor het aan de werknemer verschuldigde loon; • Het verbeteren van de cao-naleving en -handhaving: optionele verlenging van algemeen verbindend verklaarde (avv'de) cao's, het gebruik van inspectiegegevens van de Inspectie SZW voor avv-nalevingsonderzoek en verbeteren van de publiek-private informatie-uitwisseling; • Het verbeteren van de handhaafbaarheid van de Wet arbeid vreemdelingen (vaststelling van de identiteit van de werknemer). 			
Wet versterking positie ouders kinderopvang en peuterspeelzalen	jul 2015	Bedrijven	Reductie: 0,05
<p>De wijziging van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (ook wel: Wet versterking positie ouders kinderopvang en peuterspeelzalen) voorziet in het aanreiken van enkele instrumenten aan ouders om beter gehoor te vinden bij klachten en geschillen. Tevens wordt de positie van ouders in het waarborgen van kwaliteit verbeterd door het adviesrecht van ouders te versterken. Binnen dit domein biedt dit wetsvoorstel een verdere harmonisatie van regelgeving voor kinderopvang en peuterspeelzaal.</p>			
Initiatiefwet flexibel werken	jan 2016	Bedrijven	Toename: 20,90
<p>Met deze initiatiefwet is beoogd de combinatie van arbeid en privé effectief ondersteunen. De Wet aanpassing arbeidsduur is omgevormd tot de Wet flexibel werken (hierna Wfw). Werknemers krijgen het recht hun werkgever te verzoeken om een wijziging in arbeidsuren, werktijden en werkplek.</p>			
Besluit Algemeen pensioenfonds	jan 2016 - jan 2017	Bedrijven	Toename: 2,40
<p>Met de Wet algemeen pensioenfonds is een nieuw type pensioenfonds geïntroduceerd. Dit besluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling bevat de invulling van de vergunningprocedure, de eisen die aan het weerstandsvermogen van een algemeen pensioenfonds worden gesteld en de eisen met betrekking tot de kosten in de uitvoeringsovereenkomst.</p>			
Wetsvoorstel bevoegdheden OR inzake pensioen	jul 2016	Bedrijven	Toename: 0,50
<p>Dit wetsvoorstel heeft betrekking op de rol van de ondernemingsraad (OR) ten aanzien van de arbeidsvoorwaarde pensioen. Het wetsvoorstel verduidelijkt dat de OR instemmingsrecht heeft over de arbeidsvoorwaardelijke aspecten van de pensioenregeling, ongeacht of de pensioenuitvoerder een pensioenfonds is, een verzekeraar of een premiepensioeninstelling.</p>			
Wet verbeterde premieregeling (initiatiefwet)	sep 2016 - jan 2017	Bedrijven	Toename: 0,30
<p>Met dit wetsvoorstel wordt beoogd aan deelnemers aan een premieovereenkomst of een kapitaalovereenkomst de keuzemogelijkheid te bieden van een variabel, risicodragend pensioen. Als de deelnemer hiervoor kiest, varieert zijn pensioen na de pensioendatum mee met het beleggingsrisico, de ontwikkeling van de levensverwachting en het gerealiseerde resultaat op sterfte.</p>			
Besluit van 19 september 2016 tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met de herziening van een grenswaarde voor asbest	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 2,20
<p>Door het in het onderhavige besluit schrappen van de verplichting tot een verzwaarde eindbeoordeling wordt een verlaging van de nalevingkosten bewerkstelligd. Deze verlaging van de nalevingkosten is relevant voor 10% van de saneringen (die voorheen in risicoklasse 3 vielen).</p>			

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Redesign werkpleinen UWV	jan 2013 - jan 2016	Burgers	Reductie: 24,42
Het dienstverleningsconcept van UWV Werkbedrijf wordt omgevormd in de periode 2012 - 2015. Belangrijkste wijziging is het terugbrengen van het aantal werkpleinen naar 30 vestigingen en het overgaan op e-coaching voor werkzoekenden.			
Wet vereenvoudiging regelingen SVB	jan 2013 - jan 2015	Burgers	Reductie: 1,57
De wet vereenvoudiging regelingen SVB reduceert de complexiteit van regelgeving, en beperkt daarmee de administratieve lasten voor burgers. Bij de bij de SVB uitgevoerde regelingen wil het kabinet onder andere het aantal uitzonderingen op de hoofdregels in verband met specifieke situaties terugdringen. Daardoor hoeven burgers minder vaak specifieke informatie aan te leveren om aan te tonen dat zij aan de voorwaarden voldoen.			
Wijziging Wet inburgering	jan 2013	Burgers	Toename: 1,51
Per 2013 is de Wijziging Wet inburgering, Wet participatiebudget en Wet educatie en beroepsonderwijs van kracht geworden. Deze wijziging heeft een aantal gevolgen voor burgers die een inburgeringstraject volgen. Gemeenten zullen niet langer verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van die wet.			
Afbouw dubbele heffingskorting	jan 2013	Burgers	Reductie: 0,38
De wet regelt de afbouw van de dubbele heffingskorting in het referentieminimumloon. Er is een afname in administratieve lasten, omdat minder burgers een beroep hoeven te doen op bijstandsregelingen en de Toeslagenwet.			
Wijziging Wet op het kindgebonden budget	jan 2013	Burgers	Toename: 0,30
Eén van de maatregelen die het kabinet heeft genomen om het begrotingstekort terug te dringen, is een aantal bezuinigingen op het kindgebonden budget. In dit wetsvoorstel wordt een aantal zaken geregeld: aanpassen van de bedragen van het kindgebonden budget, niet-indexeren van het kindgebonden budget van 2012 tot en met 2015, introduceren van een vermogenstoets in het kindgebonden budget per 2013 en het verlagen van de kinderbijslag. De maatregelen zijn inwerkinggetreden op 1 januari 2012, met uitzondering van de invoering van de vermogenstoets. Die invoering heeft plaatsgevonden met ingang van 1 januari 2013.			
Wet Aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit	jan 2014	Burgers	Toename: 0,29
De wet Aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit bevat voor het grootste deel maatregelen waarmee fraude op het domein van toeslagen worden bestreden.			
Participatiewet	jan 2015 - jan 2016	Burgers	Toename: 1,09
De Participatiewet biedt vanaf 1 januari 2015 één regeling voor iedereen met arbeidsvermogen die nu nog een beroep doet op uiteenlopende regelingen als de WWB, de Wajong, de WIJ en de Wsw. Uitkeringsvoorwaarden, financiering, ondersteuning en uitvoering worden meer gelijkgetrokken en in een hand gelegd. De Participatiewet brengt de sociale voorzieningen terug tot waar ze voor bedoeld zijn: de bijstand als tijdelijk vangnet, op weg naar werk; de Wajong voor wie volledig en duurzaam geen arbeidsmogelijkheden heeft; en de sociale werkvoorziening voor wie uitsluitend in een beschutte omgeving kan functioneren. De Participatiewet neemt de polisvoorwaarden van de WWB over: de inkomensondersteuning in de Participatiewet is een aanvulling op de middelen waarover iemand zelf beschikt. De Participatiewet geeft gemeenten een centrale rol om meer mensen vanuit een uitkering aan het werk te helpen. De Participatiewet stelt het instrument loonkostensubsidie beschikbaar voor mensen met een productiviteit tussen 20 en 100% van het WML. Gemeenten kunnen deze loonkostensubsidies zowel inzetten voor de bestaande WWB-populatie als voor de nieuwe doelgroep. In combinatie met de baangarantie (voor structureel 125 duizend extra banen) zorgen de loonkostensubsidies, de activerende polisvoorwaarden en de decentralisatie ervoor dat er aanzienlijk meer mensen aan de slag gaan dan bij ongewijzigd beleid.			
Wet herziening export kinderbijslag (voorheen in rapportage als Wijziging enkele sociale zekerheidswetten)	jan 2015	Burgers	Reductie: 0,45
De export van sociale voorzieningen naar het buitenland wordt met dit wetsvoorstel zoveel mogelijk beperkt. Met het oog daarop wordt de bestaande exportbeperking in de Algemene Kinderbijslagwet anders vormgegeven.			
Wijziging wet inburgering participatieverklaring	sep 2016	Burgers	Toename: 3,10
Met deze wet wordt het participatieverklaringstraject als nieuw onderdeel aan het inburgeringsexamen toegevoegd. Het participatieverklaringstraject zal uit twee onderdelen bestaan, te weten een inleiding in de kernwaarden van de Nederlandse samenleving en de ondertekening van de participatieverklaring.			
Verzamelbesluit SZW 2017	jan 2017	Burgers	Reductie: 0,11
De aanpassingen in deze algemene maatregel van bestuur zorgen ervoor dat (ex-) leerlingen van het pro zonder beoordeling opgenomen kunnen worden in het doelgroepregister. Deze wijziging heeft naar verwachting een positief effect op de administratieve lasten voor burgers. (Ex-) leerlingen van het pro hoeven namelijk niet meer door UWV te worden beoordeeld voordat zij opgenomen worden in het doelgroepregister.			
Wet vereenvoudiging regelingen UWV	jan 2013	Bedrijven Burgers	Reductie: 9,10 Reductie: 27
Het wetsvoorstel vereenvoudiging regelingen UWV reduceert de complexiteit van regelgeving en beperkt daarmee de administratieve lasten voor burgers en bedrijven.			

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Hervorming kindregelingen	jul 2014 - jan 2015	Bedrijven Burgers	Reductie: 0,25 Reductie: 0,23
Er komen minder regelingen voor ouders met kinderen. Nu bestaan er elf regelingen, in 2015 zijn dat er nog vijf. Na invoering van de wet zijn er nog twee regelingen voor inkomensondersteuning over, namelijk de kinderbijslag en het kindgebonden budget. Daarnaast zijn er twee regelingen die ouders stimuleren om (meer) te gaan werken: de combinatiekorting en de kinderopvangtoeslag.			
Totaal SZW			€ -196,34

Veiligheid en Justitie

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Verplicht gebruik SBR bij deponering jaarrekening	jan 2013 - jan 2017	Bedrijven	Reductie: 8,30
Bedrijven zijn verplicht om hun jaarrekening te deponeren bij de Kamer van Koophandel. Het wordt met onderhavig wetsvoorstel verplicht om de deponering te voldoen via het systeem van Standard Business Reporting. De verplichting om de jaarrekening bij de KvK via SBR te deponeren wordt geregeld in het Burgerlijk Wetboek. Vanaf 2018 leidt dit tot een jaarlijkse besparing van de administratieve lasten met € 8,4 miljoen voor de rechtspersonen die deponeringsplichtig zijn. Daarvóór is er een aanlooperperiode waarbij jaarlijks het gebruik op vrijwillige basis toeneemt.			
Voorstel versterking en verbreding van het toezicht op collectieve beheersorganisaties auteursrecht	jul 2013	Bedrijven	Toename: 0,40
Voor het bedrijfsleven dat auteurs- en c.q. of nabuurrechtelijke beschermde werken gebruikt brengt het wetsvoorstel geen wettelijke informatieverplichtingen mee. Voor de aangewezen organisaties van collectief beheer worden daarentegen, in bescheiden mate, wel administratieve lasten geschapen. Voor het bedrijfsleven dat voor gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk betaalt zal meer duidelijkheid ontstaan over de inning en de verdeling van de vergoedingen door de auteursrechtorganisaties. Tevens introduceert het wetsvoorstel een onafhankelijke en laagdrempelige geschillencommissie waar het bedrijfsleven terecht kan met geschillen over de hoogte en de toepassing van auteursrechttarieven.			
Code Verzekeraars - intrekking	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,72
Dit besluit strekt tot het intrekken van het besluit waarbij de Governance Principes Verzekeraars (hierna: de code) zijn aangewezen als gedragscode als bedoeld in artikel 391 lid 5 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De code is eind 2010 opgesteld door het Verbond van Verzekeraars en is in 2011 wettelijk verankerd: verzekeraars zijn wettelijk verplicht om in hun jaarverslag mededeling te doen over de naleving van de code ("pas toe of leg uit"). Het Verbond heeft een nieuwe versie van de code vastgesteld die op 1 juli 2013 in werking is getreden. Verzekeraars zullen de code als instrument van zelfregulering op zelfstandige wijze voortzetten en hebben aangegeven dat deze nieuwe code niet wettelijk hoeft te worden verankerd. Met het besluit vervalt vanaf 2015 de wettelijke verplichting om in de jaarverslagen die zien op boekjaren vanaf 2014 te rapporteren over de (oude) code.			
Wijziging Vreemdelingenbesluit ter implementatie Richtlijn inzake meldingsformaliteiten voor schepen	jun 2015	Bedrijven	Reductie: 0,18
De Richtlijn beoogt de administratieve procedures voor zeevervoer te vereenvoudigen. Daartoe verplicht de Richtlijn de lidstaten om met ingang van 19 mei 2012 te aanvaarden dat de zeeschepen de vereiste gegevens over de bemanning, de eventuele passagiers en de aanwezigheid van eventuele verstekelingen, bij aankomst en vertrek uit een haven elektronisch verstrekken. De Richtlijn staat de lidstaten toe te aanvaarden dat de gegevens tot uiterlijk 1 juni 2015 op papier worden aangeleverd.			
Wijziging van de Wet bescherming persoonsgegevens (gebruik meldplicht datalekken)	jul 2015	Bedrijven	Toename: 1,51
Dit wetsvoorstel regelt een meldplicht aan betrokkenen voor alle aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij in geval van verlies, diefstal of misbruik van persoonsgegevens (datalekken). Verder wordt geregeld dat alle datalekken moeten worden gemeld aan de nationale toezichthouder (Cbp) die boetes kan opleggen indien deze meldplicht niet wordt nageleefd. Daarnaast dienen aanbieders een protocol bij te houden van alle datalekken.			
Pandhuyswet	jul 2015	Bedrijven	Toename: 0,67
Pandhuizen voorzien in de behoefte van mensen die acuut contanten nodig hebben, maar geen geld willen of kunnen lenen, en ook geen bezittingen wensen te verkopen. Sinds 1910 regelt de Pandhuyswet de overeenkomst tussen een pandbelener en pandhuys. De Pandhuyswet 1910 is inmiddels verouderd, waardoor de sector niet gebonden is aan een passende regeling en consumenten onvoldoende worden beschermd. In het wetsvoorstel wordt de regulering rondom pandbeleningen gemoderniseerd. Uit het wetsvoorstel vloeien nalevingskosten voort. Deze kosten worden veroorzaakt door de verplichting voor de pandhuizen om beleners voorafgaand aan de overeenkomst te informeren over de pandbeleningsvergoeding en over de beleentermijn. Daarnaast worden kosten veroorzaakt door verplicht op te nemen elementen in de beleningsovereenkomst. De helft van de pandhuizen informeert beleners vooraf via de etalageruit (kosten verwaarloosbaar) en de andere helft kiest voor mondelinge informatieverstrekking en bedragen circa € 77.000,- (500.000 transacties x 15 seconden x uurtarief €37,-). Het verplicht opnemen van gegevens in de beleningsovereenkomst kost circa 1 minuut, en uitgaande van 1 miljoen transacties per jaar, betreffen de structurele nalevingskosten van die maatregel 0,6 miljoen euro (1 miljoen transacties x 1 minuut x uurtarief € 37,-).			
Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening	dec 2015	Bedrijven	Reductie: 333,06
Het voorstel implementeert een Europese richtlijn die tot doel heeft het jaarrekeningenrecht te moderniseren, te vereenvoudigen, verder te harmoniseren en de administratieve lasten te verlichten. Belangrijke onderdelen hierin zijn de verhoging van de grensbedragen voor de categorieën van kleine, middelgrote en grote ondernemingen en de introductie van vrijstellingen voor zogenaamde micro-ondernemingen.			
Besluit intrekking code banken	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 0,56
Met dit besluit wordt de wettelijke verankering van de code banken afgeschaft. De verankering hield in dat banken in hun jaarverslag dienden te vermelden dat de code was nageleefd of dat zij gemotiveerd moesten uitleggen waarom de code niet was nageleefd (het "pas toe of leg uit"-principe). De verantwoordelijkheid voor de code wordt in het vervolg bij de sector zelf gelaten.			

Veiligheid en Justitie

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging van de Luchtvaartwet in verband met de uitvoering van verschillende verordeningen inzake gemeenschappelijke regels op het gebied van de beveiliging van de burgerluchtvaart	jul 2016	Bedrijven	Toename: 0,18
<p>Het wetsvoorstel strekt tot aanpassing van de Luchtvaartwet in verband met de uitvoering van verschillende Europese verordeningen op het gebied van de beveiliging van de luchtvaart. Het voorstel bevat verschillende informatieplichten zoals de verplichting een beveiligingsprogramma op te stellen en goed te laten keuren, de instemming voor ingebruikname van detectieapparatuur en explosievenspeurhonden en de erkenning als ACC3-luchtvaartmaatschappij.</p>			
Wetsvoorstel Regulering prostitutie en bestrijding misstanden sexbranche	jan 2017	Bedrijven	Toename: 0,02
<p>Om misstanden in de prostitutiesector tegen te gaan wordt in dit wetsvoorstel een gemeentelijke vergunningplicht ingevoerd voor escortbedrijven. De vergunningplicht gold reeds voor locatie gebonden seksbedrijven. De vergunningplicht vergroot het zicht en de grip op de branche. Daarnaast hebben de exploitanten ook baat bij een vergunningplicht daar dit de eerlijke concurrentie bevordert. Minimumleeftijd prostituees wordt 21 jaar. Gebruikmaken van illegale prostitutie wordt strafbaar.</p>			
Electronische VOG (EloVOG)	jan 2013 - jan 2017	Burgers	Reductie: 5,69
<p>Met dit wetsvoorstel wordt het mogelijk een aanvraag voor een verklaring omtrent het gedrag voor natuurlijke personen (VOG) rechtstreeks (in plaats van bij de burgemeester van de woonplaats) en elektronisch bij de Minister van Veiligheid en Justitie in te dienen via een beveiligde internetapplicatie. Het blijft mogelijk om de VOG via het loket bij de gemeente aan te vragen. Vanwege de voordelen en de steeds bredere verspreiding van digitale toepassingen is de verwachting dat in de toekomst een belangrijk deel van de VOG-aanvragen elektronisch zal gebeuren. Dit levert een kosten- en tijdsbesparing op voor de burgers (AL-vermindering door uitsparen van bezoek- en reiskosten en tijd, en verlaging van de leges voor een bij de gemeente ingediende aanvraag). Voor bedrijven en overheidsinstellingen die een VOG vereisen wordt ook een lastenvermindering gerealiseerd omdat de procedure sneller en efficiënter verloopt. Voor gemeenten houdt dit voorstel een groot reductiepotentieel in van de uitvoeringslasten omdat de tussenkomst van de gemeente wegvalt.</p>			
Afschaffen meldplicht EU-burgers	jan 2014	Burgers	Reductie: 0,49
<p>Met deze wijziging van het Vreemdelingenbesluit wordt de plicht voor EU-burgers geschrapt om zich aan te melden voor inschrijving in de IND vreemdelingenadministratie bij verblijf van meer dan 3 maanden. Dit neemt een doublure in meldplichten weg: wie een half jaar ten minste twee derde van de tijd in Nederland verblijf houdt, moet zich namelijk al melden bij de gemeente om aangifte te doen van verblijf en adres (ingevolge de Wet basisregistratie personen). Die verplichting geldt ook voor EU-burgers. Het is dus niet zo dat er geen registratie van EU-burgers meer plaatsvindt, maar dat er een andere registratie plaatsvindt die meer toevoegde waarde heeft voor EU-burgers en de overheid.</p>			
Wijziging BW lesbisch ouderschap	apr 2014	Burgers	Reductie: 0,24
<p>Dit wetsvoorstel regelt dat de vrouwelijke partner van de moeder de juridische ouder van een kind kan worden zonder dat daarvoor een gerechtelijke procedure is vereist. In plaats van een gerechtelijke adoptieprocedure kan worden volstaan met een erkenning van het kind of met het overleggen van een verklaring van de Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting. Dit betekent een aanzienlijke tijd- en kostenbesparing voor de moeder en de duomoeder.</p>			
Wijziging BW scheiden zonder rechter	jan 2016	Burgers	Reductie: 2,10
<p>Het wetsvoorstel heeft tot doel echtscheiding zonder tussenkomst van de rechter mogelijk te maken. De huidige echtscheidingsprocedure vergt tussenkomst van een rechter en echtgenoten worden verplicht bijgestaan door een advocaat. Het voorstel regelt dat echtscheidingen op gemeenschappelijk verzoek, waarbij de echtgenoten geen behoefte hebben aan een beslissing over verzochte nevenvoorzieningen of opname van een eventuele echtscheidingsovereenkomst in de beschikking van de rechtbank, in aanmerking kunnen komen voor de echtscheidingsprocedure via de ambtenaar van de burgerlijke stand. Het nieuwe voorstel levert een vermindering van de regeldruk voor burgers op omdat de verplichting vervalt om deskundige juridische hulp in te schakelen teneinde een echtscheiding tot stand te brengen.</p>			
Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering teneinde de werking van de inschrijving van de koop van een registergoed in de openbare registers te verbeteren - Vormerkung	jan 2016	Burgers	Reductie: 0,10
<p>Het wetsvoorstel heeft tot doel de werking van de inschrijving van een koopovereenkomst van het registergoed te verbeteren als na de inschrijving van de koop (Vormerkung) beslag op de koopsom onder de koper is gelegd. In de praktijk blijkt dat schuldeisers van de verkoper de bescherming hiervan ontwijken door in plaats van beslag op de onroerende zaak, derdenbeslag te leggen op de koopsom waardoor de levering tot stilstand komt. Dit voorstel regelt dat de koper de koopsom in weerwil van een beslag onder de koper aan de notaris kan betalen. Zo kan de beslaglegger kosten besparen, omdat hij geen beslag meer hoeft te leggen op de koopsom onder de koper of onder de notaris en om die reden juridische bijstand kan besparen.</p>			

Veiligheid en Justitie

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Programma Minder regels, meer op straat (PMR)	dec 2014 - apr 2017	Professionals	Reductie: 437,83
<p>Het programma 'Minder regels, meer op straat' (PMR) heeft tot doel het vergroten van het presterend vermogen van de politie, in samenwerking met het programma Administratieve lastenvermindering van de Nationale politie, door: 1. Het verminderen van onnodige en ergerlijke bureaucratie bij de politie; 2. Het stimuleren van slimmer politiewerk; 3. Het ruimte geven aan vakmanschap van de politie. Het gaat dus niet alleen om hetzelfde werk doen in minder tijd. Maar ook om slimmer politiewerk, waardoor de politie juist meer van hetzelfde werk of aanvullend ander werk in dezelfde tijd kan doen. Volgens de eindrapportage 'Administratieve lastenvermindering Politie' (Kamerstukken II 2015/16, 29628, nr. 647) is sprake van een gerealiseerde reductie met een omvang van 5557 FTE in de periode 2011 – 2015. Dat is meer dan eerder verwacht. Daarnaast bevat de eindrapportage een prognose voor 2016 (1689 FTE) en 2017 (205 FTE, waarvan 51,25 FTE wordt meegenomen in het cijferbeeld voor de reductiedoelstelling aangezien deze loopt tot 1 april 2017). Deze prognoses zijn gerealiseerd. In totaal betekent dit een lastenreductie van bijna 440 miljoen euro.</p> <p>Het ministerie van Veiligheid en Justitie en de politie zullen, gelet op de beëindiging van het programma PMR, niet meer aan de Tweede Kamer rapporteren over vermindering van administratieve lasten politie over de jaren 2016 en 2017.</p>			
Wijziging Politiewet i.v.m. politieacademie	jan 2016	Professionals	Reductie: 2,28
<p>Op 1 januari 2013 is Politiewet 2012 in werking getreden. Met deze wijziging van de Politiewet 2012 die in werking treedt op 1 januari 2016 wordt de opname van het Landelijk selectie- en opleidingsinstituut politie (Politieacademie) in het nieuwe politiebestedel geregeld. In het wetsvoorstel worden de taken en verantwoordelijkheden van alle bij het politieonderwijs en de onderzoeks- en kennisfunctie over de politie en de politietaak betrokken partijen beschreven alsmede het samenspel tussen die partijen. Met de inbedding van de Politieacademie in het nieuwe politiebestedel worden de bedrijfsvoeringstaken en middelen van de Politieacademie geïntegreerd in die van de politie. De administratieve lasten worden onder meer verminderd omdat er geen onderlinge verrekening meer plaats vindt tussen de politie en de Politieacademie ten aanzien van de overige opleidingen.</p>			
Wijziging van het Besluit personeel veiligheidsregio's ter vereenvoudiging, actualisering en verbetering van dat besluit – opleidingseisen brandweer	jan 2016	Professionals	Reductie: 0,05
<p>Met dit besluit vervalt het diplomaverrekening voor een aantal beheersmatige brandweerfuncties.</p>			
Wetsvoorstel modern migratiebeleid	jul 2013	Bedrijven Burgers	Reductie: 0,40 Reductie: 3,83
<p>Het voorstel bevat een herijking van het vreemdelingenrecht door de introductie van een selectief migratiebeleid, waarmee de migranten die Nederland nodig heeft, snel en eenvoudig kunnen worden toegelaten. Dit betekent dat de toelatingsprocedures voor alle migranten snel, doeltreffend en beheersbaar moeten zijn. Daarbij worden de administratieve lasten voor burgers en bedrijven zo beperkt mogelijk gehouden. Effectief toezicht en zichtbare handhaving zijn daarbij onontbeerlijk. Het kabinet wil deze doelen onder meer bereiken met een betere aansluiting van de procedure tot afgifte van de machtiging tot voorlopig verblijf op die van de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, door versterking van de rol van de referent in het reguliere vreemdelingenrecht, en door vereenvoudiging van het stelsel van beperkingen waaronder de verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd kan worden verleend.</p>			
Wetsvoorstel wijziging Boek 1 BW-bepalingen curatele, beschermingsbewind en mentorschap	jul 2014	Bedrijven Burgers	Reductie: 0,02 Reductie: 0,19
<p>Dit wetsvoorstel bevat aanvullingen en wijzigingen van de regels omtrent curatele, beschermingsbewind en mentorschap. Bedrijfsmatig optredende curatoren, bewindvoerders en mentoren moeten aan kwaliteitseisen voldoen, te controleren door een accountant. Daarnaast vervallen verplichte publicatiekosten omtrent de ondercuratelestelling. Voor burgers is relevant dat de jaarlijkse indiening van rekening en verantwoording verplicht wordt en dat een besparing ontstaat door deels wegvallen van publicatieplicht omtrent de ondercuratelestelling. Zowel voor bedrijven als voor burgers betekent dit per saldo een lastenverlichting.</p>			
Elektronische aangifte burgerlijke stand	jan 2015 - jul 2015	Bedrijven Burgers	Reductie: 4,26 Reductie: 6,94
<p>Door dit wetsvoorstel wordt elektronische aangifte mogelijk bij de burgerlijke stand van een huwelijk, een geregistreerd partnerschap, een geboorte of een overlijden. Daarvoor worden de burgerlijke stand en de gemeentelijke basisadministratie (GBA) op elkaar afgestemd. Ook worden procedures voor het aangaan van een huwelijk of de registratie van partnerschap vereenvoudigd, doordat in principe volstaan kan worden met een eigen opgave van gegevens en geen aanvullende stukken hoeven te worden verstrekt.</p> <p>Daarnaast zorgt de mogelijkheid tot elektronische afwikkeling van de overlijdensaangifte en het verlof tot crematie of begraven voor een beduidende lastenverlichting voor uitvaartondernemers.</p>			
Totaal VenJ			€ - 804,46

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging van de Drank- en horecawet	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 0,45
<p>Met de inwerkingtreding van de herziene Drank- en horecawet per 1 januari 2013 is een reductie van de administratieve lasten op het gebied van de Drank- en Horecawet gerealiseerd. Voor ondernemers zijn de volgende vereenvoudigingen gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vergunning komt voortaan op naam van het bedrijf of de ondernemer; • Een nieuwe leidinggevende hoeft nog slechts te worden gemeld; • Er komt één landelijk formulier en een landelijk digitaal systeem voor een melding; • Bepaalde niet-operationele leidinggevenden hoeven geen Verklaring Sociale Hygiëne te hebben; • Introductie van het instrument 'schorsing van de vergunning' naast de bevoegdheid een vergunning in te trekken. 			
Ontwikkelingen rondom DOT en prestatiebekostiging	jan 2013 - jan 2014	Bedrijven	Reductie: 33,90
<p>Het afschaffen van de regeling Administratieve Organisatie/Interne Controle (AO/IC) inzake DBC registratie en facturering (CU/NR-100.060) voor de cure (afgeschaft per 1 januari 2012) vermindert de administratieve lasten voor zorgaanbieders en zorgverzekeraars per 1 januari 2013 met € 18 miljoen. De gedetailleerde voorschriften van deze regeling voor de somatiek worden namelijk afgeschaft. De met de wijziging van de bekostiging niet meer noodzakelijke handelingen omtrent de 'nacalculatie' leveren per 2014 een additionele reductie van administratieve lasten van €15,9 miljoen op. Daarmee is de totale reductie € 33,9 miljoen.</p>			
Vereenvoudiging loonheffingen	jan 2013 - jan 2015	Bedrijven	Reductie: 76
<p>Besparing is gevolg van inzet van MinFin om de loonheffing te vereenvoudigen. Besparing raakt het deel van VWS dat toeziet op de inhouding van premies voor de ziektekostenverzekeringen. Afgesproken is dat de afname wordt toegedeeld aan drie domeinen: Financiën (40%), SZW (40%) en VWS (20%).</p>			
Verzamelingsheet	jan 2013 - jan 2017	Bedrijven	Toename: 0,13
<p>Betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wetsvoorstel winstuitkering (toename AL €3.300 op jaarbasis miv 1-7-2014); • Wetsvoorstel houdende wijziging van de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (toename AL €22.000 op jaarbasis miv 1-7-2014); • Modernisering tabakswet (toename AL €1.000 op jaarbasis miv 1-7-2014); • Tijdelijk warenwetbesluit elektronische sigaret (toename €184.358 op jaarbasis miv 1-3-2015); • Besluit functionele zelfstandigheid inzake de opleiding tot ambulanceverpleegkundige (toename €185 miv 1-4-2015); • Minder informatie jeugdhulp opvragen door inspectie (afname AL € 4.200 op jaarbasis miv 1-1-2016); • Geen controleverklaring Wlz voor zzp'ers (afname AL €45.000 op jaarbasis miv 1-1-2013); • Afschaffen individuele beschikking bij extra kosten thuis regeling (afname AL €30.000 op jaarbasis miv 1-1-2017). 			
Gewijzigde procedure melding valincidenten	jan 2013	Bedrijven	Reductie: 0,66
<p>In september 2012 is het beleid van de Inspectie voor de gezondheidszorg (IGZ) met betrekking tot het melden van valincidenten aangepast. Valincidenten hoeven niet meer één-op-één gemeld te worden bij de IGZ, tenzij het een valcalamiteit betreft. De IGZ verwacht wel dat de instellingen de valincidenten blijven onderzoeken. Het doel is om toe te werken naar een jaarlijkse aanlevering van het aantal valincidenten op geaggregeerd niveau.</p>			
Vereenvoudiging Jaarverslag Maatschappelijke Verantwoording (JMV)	jan 2013 - jan 2016	Bedrijven	Reductie: 11,58
<p>Het jaarverslag Maatschappelijke Verantwoording (JMV) is in 2007 ingevoerd om diverse afzonderlijke verantwoordingsdocumenten in één document te verenigen. Hoewel dit tot een aanzienlijke lastenreductie heeft geleid, is, mede naar aanleiding van signalen vanuit zorginstellingen, gekeken naar de uitvraag verder vereenvoudigd kan worden en welke informatie niet meer uitgevraagd hoeft te worden.</p> <p>Uit doorlichting is naar voren gekomen dat bijna de helft van de uitvraag geschrapt kan worden: daar waar het JMV in 2012 gemiddeld uit 192 pagina's bestond, zal deze in 2013 uit 96 pagina's bestaan. Dit betekent een merkbare vermindering van regeldruk, die naar schatting de administratieve lasten met ca. €11,5 mln. reduceert.</p> <p>Met ingang van verslagjaar 2015 vervalt de verplichting om een handtekeningformulier in te dienen ter bevestiging van de maatschappelijke verantwoording. Dit betekent een reductie van circa € 0,08 mln aan administratieve lasten.</p>			
Oprichting Kwaliteitsinstituut	jan 2014 - jan 2015	Bedrijven	Reductie: 14,30
<p>Het Kwaliteitsinstituut gaat de ontwikkeling van een kwaliteitskader ondersteunen door uitgangspunten te formuleren waaraan standaarden moeten voldoen en sectoren te ondersteunen bij de ontwikkeling en invoering ervan. Extra aandacht zal er zijn voor de inbreng van patiënten en cliënten én van verplegenden en verzorgenden.</p> <p>Met de komst van het Kwaliteitsinstituut worden de transparantieverplichtingen van zorgaanbieders gestroomlijnd. Onderzoek wijst uit dat dit naar verwachting de administratieve lasten gaat verminderen.</p> <p>Afgesproken is dat drie jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel een evaluatie plaatsvindt waarin aandacht wordt besteed aan de vraag of administratieve lasten conform verwachting zijn verminderd. Daarin wordt ook meegenomen een evaluatie over de vraag of innovaties gemakkelijk in standaarden worden opgenomen.</p>			

Volksgesondheid, Welzijn en Sport

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Digitalisering spelregels DBC GGZ	jul 2014	Bedrijven	Reductie: 0,68
<p>Met het digitaliseren van de 'spelregels' ten behoeve van de Diagnose Behandeling Combinatie (DBC) voor de GGZ-sector worden de ervaren administratieve lasten voor de aanbieders verminderd. De besparing wordt veroorzaakt doordat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de Spelregels veel sneller voorhanden zijn: de Spelregels hoeven er niet meer fysiek 'bij te worden gepakt' of via een download te worden verkregen, maar zijn met een eenvoudige muisklik direct beschikbaar; • het zoeken is vereenvoudigd doordat met zoektermen kan worden gewerkt en direct alle voor dat onderwerp relevante informatie beschikbaar wordt gesteld; • het zoeken is vereenvoudigd doordat de mogelijkheid bestaat om vanuit een specifieke functie of rol binnen de GGZ-sector te zoeken ('wie bent u?'); • het eenvoudiger is om de informatie uit de Spelregels te delen of te hergebruiken ('knippen en plakken'), bijvoorbeeld in reactie op een vraag van een collega of bij het instrueren van collega's; • de wijzigingen in de Spelregels ten opzichte van de voorgaande versie van de Spelregels eenvoudig in te zien zijn: daarmee wordt het eenvoudiger om de eventuele consequenties van de wijzigingen te bepalen (bijvoorbeeld voor interne procedures). 			
Wetsvoorstel professionalisering jeugdzorg	jan 2015	Bedrijven	Toename: 2,19
<p>De administratieve lasten van het wetsvoorstel professionalisering jeugdzorg en onderhavige AMvB betreffen met name het verstrekken van gegevens aan het register. Dit brengt een gemiddelde tijd van vijftien minuten met zich mee, waardoor de administratieve lasten (gemiddelde loonkosten € 37 per uur) voor de beroepsgroep op jaarbasis met circa € 185.000 zullen toenemen. Daarnaast brengt dit wetsvoorstel een toename van €2 mln. aan nalevingskosten met zich mee, omdat professionals een tarief van (her)registratie van ca. € 100 op jaarbasis moeten betalen. Hoewel het instellen van het kwaliteitsregister jeugd gepaard gaat met nalevingskosten, is er veel draagvlak voor het invoeren van een dergelijke register. Over de bekostiging ervan worden afspraken gemaakt tussen werkgevers en werknemers aan de CAO-tafel. Tot slot zal professionalisering, zoals beoogd in het wetsvoorstel, op termijn leiden tot minder administratieve handelingen en registratieverplichtingen en daarmee meer flexibiliteit van de inzet van professionals. Dit betekent dat op termijn een besparing van administratieve lasten e/o nalevingskosten zal worden gevonden. Over de manier waarop dit gemonitord wordt, worden nadere afspraken gemaakt.</p>			
Decentralisatie Wet op de Jeugdzorg/invoering Jeugdwet	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 5
<p>De invoering van de Jeugdwet gaat naast een vermindering van ervaren regeldruk voor gezinnen, gemeenten en jeugdhulpaanbieders gepaard met een verminderde uitvraag voor de jeugdzorgaanbieders. De administratieve lasten van de verplichte melding die een zorgaanbieder onder de Wet op de jeugdzorg aan bureau jeugdzorg moest doen bij het in zorg nemen van een cliënt, zijn in de nulmeting berekend op ruim €8 mln. Door vereenvoudigingen in het verkrijgen van beleidsinformatie zullen de administratieve lasten met circa € 5 miljoen op jaarbasis worden verminderd.</p>			
Invoering BSN in de jeugdzorg	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,59
<p>De invoering van BSN in de jeugdzorg biedt mogelijkheden om efficiënter en zorgvuldiger gegevens uit te kunnen wisselen. Het inzetten van de beheervoorziening SBV-Z en het gebruik van de autorisatielijst leidt tot lagere administratieve lasten voor jeugdzorgaanbieders, omdat er minder tijd mee samenhangt. Met het gebruik van het BSN is de kans op fouten vele malen geringer, dan wanneer het BSN niet wordt gebruikt. De zekerheid over welke persoon het gaat neemt toe. Met name bij grote gezinnen bestaat nog wel eens onzekerheid over de juistheid van de persoonsgegevens. Ook in de correspondentie met andere instanties kan worden volstaan met het gebruik van het BSN en is het niet nodig om andere persoonsgegevens door te geven, omdat het BSN gekoppeld is aan reeds voor handen zijnde informatie.</p>			
Invoering integrale tarieven medisch specialistische zorg	jan 2015	Bedrijven	Reductie: 0,54
<p>Tot en met 2014 golden er voor medisch specialistische zorg verschillende bekostigingsregimes, wat ook leidde tot extra administratieve lasten omdat registratie- en declaratie-eisen verschilden. Per 2015 is dit door het afschaffen van de deelregulering opgeheven. Onder het beëindigen van de bestaande deelregulering verstaat de NZa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het afschaffen van de aparte tariefregulering voor de honoraria van medisch specialisten; • Het afschaffen van de bestaande prestatie- en tariefregulering voor onderlinge dienstverlening; • Het afschaffen van het beheersmodel voor vrijgevestigd medisch specialisten; • Het samenvoegen van de macrokaders voor ziekenhuiskosten en vrijgevestigd medisch specialisten. <p>Onder integrale tarieven verstaat VWS een systeem waarbij de deelregulering binnen de bekostiging van instellingen voor medisch specialistische zorg en (vrijgevestigd) medisch specialisten wordt opgeheven. Het declareren van medisch specialisten bij ziekenhuizen wordt daardoor eenvoudiger. Ook declareren van ziekenhuizen bij zorgverzekeraars wordt eenvoudiger. In totaal leidt dit tot een structurele vermindering van de inhoudelijke nalevingskosten van € 540.200.</p>			
Controleprotocol nacalculatie Wlz	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 0,90
<p>'Zorgplan is realisatie' is een vorm van administratie en registratie van de geleverde zorg. Het helpt zorgaanbieders om administratieve lasten te verlagen omdat ze structuur aanbrengen in de registraties. Zorgkantoor en zorgaanbieder maken afspraken op welke wijze ze dit invoeren. De NZa heeft in 2013 hierover een traject doorlopen met branches in de Adviescommissie Care. In 2015 is het controleprotocol verscherpt op dit onderwerp. Door deze maatregel hoeven zorgaanbieders minder informatie te leveren aan de zorgkantoren.</p>			

Volksgesondheid, Welzijn en Sport

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging van de Wet publieke gezondheid en de Wet op het onderwijstoezicht in verband met het verstrekken van gegevens uit het basisregister onderwijs	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 1,20
Het wetsvoorstel gaat gepaard met een structurele besparing van administratieve lasten doordat JGZ-organisaties scholen niet meer aan hoeven te schrijven voor de persoonsgegevens. Voor de JGZ-organisaties levert dit een besparing van circa €1,2 mln op.			
Besluit eigen betaling MPT	jan 2016	Bedrijven	Reductie: 1,15
Het besluit heeft tot doel het afschaffen van de aparte bijdragesystematiek voor het modulair pakket thuis. Hiervoor wordt vanaf 4 januari 2016 de intramurale eigen bijdrage geheven in plaats van de extramurale eigen bijdrage. Deze wijziging levert een structurele administratieve lasten reductie op voor bedrijven van circa 1,15 miljoen doordat zorgaanbieders geen gegevens meer aan het CAK hoeven aan te leveren. Dit wordt voortaan gedaan door zorgkantoren die hier minder tijd aan kwijt zullen zijn.			
Digitaliseren aanvraag UZI-pas	feb 2016	Bedrijven	Reductie: 0,30
<p>Het Unieke Zorgverlener Identificatienummer (UZI) is een in 2006 geïntroduceerd nummer dat in Nederland gebruikt wordt om een bij het zorgproces betrokken persoon te identificeren. Het nummer is gekoppeld aan het gebruik van de UZI-pas, een chipkaart die tot doel heeft om bij elektronische uitwisseling van patiëntgegevens de veiligheid van die gegevens te garanderen. Er zijn vier verschillende soorten UZI-passen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. passen op naam, 2. passen niet op naam, 3. passen voor zorgverleners onder artikel 3 BIG, 4. passen voor zorgverleners onder artikel 34 BIG. <p>Sinds februari 2016 is het voor de groepen 1, 2 en 3 mogelijk om de UZI-pas digitaal aan te vragen. Voorheen moest men een papieren formulier invullen en opsturen. Het digitale invulformulier werkt op basis van inloggen met DigiD, op basis van de gegevens die reeds aan het DigiD zijn gekoppeld, worden er ook al invulvelden voorgevuld, zodat de aanvrager minder informatie hoeft op te zoeken, in te vullen en/of op te sturen. Naar schatting leidt dit tot een structurele afname van administratieve lasten voor zorgverleners van € 306.300.</p>			
Wijziging besluit uitvoering Tabakswet	mei 2016	Bedrijven	Reductie: 0,99
Met dit besluit wordt het Besluit uitvoering Tabakswet gewijzigd ter implementatie van de Tabaksproductenrichtlijn. Deze Europese richtlijn beoogt de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, presentatie en verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten teneinde de interne markt voor tabaksproducten en aanverwante producten beter te doen functioneren. Hierbij wordt uitgegaan van een hoog niveau van bescherming van de volksgezondheid, met name voor jongeren. In de Tabaksproductenrichtlijn zijn voorschriften vastgesteld waar lidstaten niet van af mogen wijken. Deze voorschriften worden één op één geïmplementeerd. Daarnaast zijn er voorschriften die lidstaten de ruimte bieden voor een beleidskeuze welke in het besluit nader zijn uitgewerkt. Het besluit heeft gevolgen voor de regeldruk van bedrijven. Producenten en importeurs voor tabaksproducten en aanverwante producten moeten eenmalig en jaarlijks voldoen aan extra rapportageverplichtingen en verpakkingseisen. Daarbij is een uitzondering opgenomen t.a.v. de Europese regelgeving voor sigaren. Samenvattend leidt dit besluit tot een eenmalige regeldruk van € 37.268.290 en structurele regeldruk van € 10.224.540 (waarvan € 108.540 administratieve lasten en € 9.016.000 nalevingskosten). De regeldruk komt volledig voort uit Europese regelgeving. De totale regeldruk valt nationaal lager uit vanwege de uitzondering voor sigaren. De bespaarde regeldruk die voortkomt uit de nationale uitzondering voor sigaren bedraagt eenmalig € 5.250.000 en structureel € 1.100.000 per jaar. Omdat de Europese administratieve lasten wel meegerekend worden, levert dit totaal een besparing op van € 991.460 (structurele nationale besparing € 1.100.000 - structurele Europese administratieve lasten € 108.540).			
Eerstelijnsverblijf van WLZ naar ZVW	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 0,44
Tot 1 januari 2015 werd kortdurende herstellende zorg (na ziekenhuisopname) bekostigd via de AWBZ. Met de invoering van de Wet langdurige zorg (Wlz) in 2015 was kortdurende opname op basis van de Wlz niet langer mogelijk. In 2015 en 2016 gold hiervoor een aparte Subsidieregeling Eerstelijns Verblijf (ELV). De indicatie hiervoor kon door arts of (transfer)verpleegkundige worden aangevraagd bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Deze aanvraag werd in de praktijk in de meeste gevallen door een transferverpleegkundige gedaan. Per 1 januari 2017 zal het eerstelijnsverblijf bekostigd worden vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw). Hierdoor valt de indicatiestelling door het CIZ weg. Dit betekent dat de arts of transferverpleegkundige geen indicatie bij het CIZ meer hoeft aan te vragen, maar dat een directe doorverwijzing plaatsvindt. Dit leidt tot een afname van administratieve lasten voor zorgprofessionals van € 440.500.			
Afname IGZ uitvraag basisset kwaliteitsindicatoren ziekenhuizen	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 0,06
De IGZ verzamelt sectorspecifieke indicatoren om zicht te krijgen op de grootste risico's in de Nederlandse gezondheidszorg. Tussen 2013 en 2016 is er sprake geweest van een afname van 25% van het totaal aantal variabelen vanuit de IGZ basisset voor ziekenhuizen. Hierdoor neemt de administratieve lasten voor ziekenhuizen structureel af met € 0,06 miljoen euro per jaar.			

Volksgesondheid, Welzijn en Sport

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Herpositionering taken NZa en deregulering	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 0,08
<p>Met dit wetsvoorstel worden de volgende doelen gediend:</p> <p>a. Een duidelijke positionering van de NZa als robuuste en onafhankelijke toezichthouder.</p> <p>b. Deregulering: een omslag van verbodstelsel naar gebodstelsel met als doel innovaties en maatwerk te bevorderen. Hierdoor wordt het makkelijker voor zorgaanbieders en verzekeraars om patiënten en verzekerden de zorg te bieden die het best bij hen past.</p> <p>Met dit wetsvoorstel wordt een beperking van de regeldruk voorzien op het gebied van markttoezicht en deregulering.</p>			
Wetsvoorstel ter regeling van de e-sigaret zonder nicotine en nadere regeling van voor roken bestemde kruidenproducten	jan 2017	Bedrijven	Toename: 0,47
<p>Met dit wetsvoorstel worden regels vastgesteld voor elektronische sigaretten zonder nicotine (EZN) en voor roken bestemde kruidenproducten. Het wetsvoorstel leidt tot structurele extra nalevingskosten van € 0,47 miljoen voor de producenten, importeurs en distributeurs van EZN, omdat een bijsluiters verplicht wordt en het bijhouden van een systeem met informatie over vermoedelijke schadelijke effecten.</p>			
Opiumwet	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 6,38
<p>Er is een aanpassing van de toezichtspraktijk op de Opiumwet. Er is niet langer toezicht op naleving van ondertekening in onuitwisbare letters. Juridisch was het reeds mogelijk om elektronisch te ondertekenen, maar nu is ook het toezicht hierop aangepast. Het dubbel bijhouden van opiumwetrecepten verandert daardoor in enkel bijhouden. Dit leidt tot een regeldrukvermindering van 6.380.200 euro.</p>			
Integraal tarief voor logeren in de Wlz	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 0,65
<p>Door het ontbreken van een integraal tarief voor logeren in de Wlz ontstond er voor bovenregionale zorgaanbieders administratieve lasten omdat ieder zorgkantoor eigen tarieven hanteerde voor bijvoorbeeld verpleging en persoonlijke verzorging. In de nieuwe beleidsregel wordt gewerkt met een integraal tarief voor logeren. In plaats van 4 prestaties kunnen aanbieders van 'logeren' voortaan 1 integraal tarief hanteren voor het factureren van hun kosten. Het bijhouden van de handelingen door personeel gaat daardoor minder tijd kosten. Ook het declareren van de kosten voor logeren wordt eenvoudiger en zal iets minder tijd gaan kosten.</p>			
Doorontwikkelen www.regelhulp.nl	jan 2013	Burgers	Reductie: 9,04
<p>Regelhulp zorgt voor ondersteuning van cliënten/burgers bij hun hulpvraag in de (jeugd)zorg of sociale zekerheid. Regelhulp zorgt voor een substantiële vermindering van tijd bij het zoeken naar relevante informatie. Deze ondersteuning geldt overigens niet alleen voor cliënten en burgers, maar evenzeer voor professionals. Het is ook mogelijk via regelhulp een voorziening aan te vragen, maar de verdere inzet van regelhulp zit ook in de integratie van de faciliteiten die regelhulp biedt bij de diverse actoren, zoals verzekeraars, gemeenten, zorg- en jeugdzorginstellingen. Dit leidt tot een vermindering van administratieve lasten, maar bespaart ook op de nalevingslasten en uitvoeringskosten.</p>			
Verbeteringen indicatiestelling	jan 2013	Burgers	Reductie: 2,78
<p>De indicatiestelling is door een aantal maatregelen sterk vereenvoudigd. Dit is deels gebeurd door de processen van het CIZ zelf te harmoniseren, maar deels ook door de inzet van ICT (aanmeldfunctionaliteit), het mandateren van bevoegdheden naar instellingen en professionals, de introductie van Standaard Indicatie Protocolen (SIP's), verlengen van de termijn van geldigheid van een indicatie en het omzetten voor een deel van de indicaties van herindicatie naar een melding. Al deze inspanningen hebben geleid tot een afname in tijd voor zowel cliënten, professionals en instellingen en hebben de doorlooptijd en kwaliteit versneld en verbeterd.</p>			
Wet Aanpak fraude toeslagen en fiscaliteit (gevolgen voor de Wet op de zorgtoeslag)	jan 2014	Burgers	Toename: 0,09
<p>op het domein van toeslagen worden bestreden. Daarnaast worden enkele maatregelen voor bestrijding van fraude op fiscaal terrein voorgesteld. Deze maatregelen hebben effect op de uitvoering van de zorgtoeslag. Als gevolg van deze maatregel nemen de administratieve lasten voor burgers toe met €94.200 (5.500 uur en €11.700 aan Out of Pocketkosten).</p>			
Afschaffen WTCG/CER	jan 2014 - jan 2015	Burgers	Reductie: 12,99
<p>Het afschaffen van beide regelingen brengt een vermindering van administratieve lasten (kennisname en archiveren) met zich mee.</p>			

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Hervorming langdurige zorg	jan 2015 - jan 2016	Bedrijven Burgers	Reductie: 2,30 Reductie: 9,38
<p>De stelselwijziging in de langdurige zorg (Hervorming langdurige zorg; HLZ) brengt met zich mee dat de zorg op een andere manier wordt ingericht. De oorspronkelijke AWBZ is omgevormd tot de Wet langdurige zorg (Wlz), waarbij een aantal onderdelen overgeheveld zijn naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). De gevolgen voor regeldruk moeten dan ook in samenhang worden gezien en leveren een besparing op door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vereenvoudiging aanvraagprocedure Wmo 2015: integraal gesprek. • Laagdrempelige algemene voorzieningen. • Afsluiten van meerjarencontracten met zorgaanbieders. • Trekkingsrechten pgb bij SVB. • Minder indicatiestellingen Wlz. • Onbeperkte geldigheidsduur indicatiestelling Wlz. • Verdwijnen van de gemandateerde indicatiestelling. • Eenvoudigere berekening eigen bijdrage CAK door overheveling extramurale zorg. • Minder frequent inzage geven in medische gegevens van cliënten. <p>Regeldrukeffecten op lokaal niveau zijn niet meegenomen in de berekening.</p>			
Wet kwaliteit, klachten en geschillen gezondheidszorg	jan 2016 - jan 2017	Bedrijven Burgers	Toename: 8,90 Toename: 0,81
<p>Het wetsvoorstel Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) is gericht op de bevordering van de kwaliteit van zorg en de versterking van de positie van cliënten door regels te stellen over de kwaliteit van zorg en de behandeling van klachten en geschillen in de zorg. Deze wet vervangt de huidige regelgeving op het gebied van de kwaliteit van zorg en de behandeling van klachten en geschillen in de zorg die zijn vastgelegd in voornamelijk de Kwaliteitswet zorginstellingen (Kwz) en de Wet klachtrecht cliënten zorgsector (Wkcz). De regeldruk neemt toe met een bedrag €8 mln. aan nalevingskosten en €0,9 mln. aan administratieve lasten. Het gaat hierbij om extra kwaliteitseisen zoals het vergewissen van het functioneren van de zorgverleners in het verleden en eisen aan de regeling van klachten en geschillen zoals het beschikbaar stellen van een klachtenfunctionaris en het aansluiten bij een onafhankelijke geschilleninstantie.</p>			
Het Roer Gaat Om	aug 2016	Bedrijven Burgers	Reductie: 1,04 Toename: 0,03
<p>Voorheen werden huisartsen niet geïnformeerd over een Wlz-indicatie, tenzij de patiënt of de zorginstelling dat aangaf. Daardoor wisten huisartsen niet dat een patiënt niet meer onder zijn verantwoordelijkheid viel (in het kader van de Zorgwet), maar onder de verantwoordelijkheid van de zorginstelling. Huisartsen gingen daardoor zelf rondbellen wat de status van de patiënt was, om te voorkomen dat verkeerde declaraties ingediend werden door huisartsen en het risico tegen te gaan dat zowel de huisarts als een instellingsarts met de behandeling van een patiënt bezig was. Per patiënt kostte het een doktersassistent circa 15 minuten om de juiste status te achterhalen en te verwerken. Nu krijgen de huisartsen een melding van het Centrum indicatiestelling zorg zodat het voorgaande wordt voorkomen en met het binnengekomen bericht alleen nog hoeft te verwerken (5 minuten). Voor zorgaanbieders is dit een regeldrukvermindering van € 1.047.600. Wel is er een kleine regeldrukvermeerdering voor burgers. De patiënt moet toestemming geven voor het doorgeven van de indicatie aan de huisarts. De patiënt doet dat door een hokje aan te vinken op het aanvraagformulier voor de indicatie.</p>			
Totaal VWS			€ -180,76

Generieke ICT-Maatregelen

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
ICT - Invoering berichtenbox	apr 2017	Burgers	Reductie: 62
<p>De Berichtenbox is een persoonlijke brievenbus waarin burgers post van onder andere de Belastingdienst, RDW, SVB, UWV, de gemeente en pensioenfondsen digitaal kunnen ontvangen. Denk dan aan berichten over toeslagen, belastingen, betaalspecificaties van WW, of het verlopen van een rijbewijs of APK. Als er nieuwe berichten zijn, ontvangen burgers met een actieve account automatisch een e-mail. Het gebruik van de Berichtenbox leidt tot regeldrukvermindering voor burgers omdat zij minder tijd kwijt zijn aan de handling en archivering van stukken. Steeds meer overheidsinstanties sluiten zich aan bij de Berichtenbox. Op dit moment maken van de grote uitvoeringsorganisaties onder andere de Belastingdienst, de RDW, de SVB en de UWV reeds actief gebruik van de Berichtenbox via MijnOverheid. Het wetsvoorstel (Wet EBV) dat voorziet in volledig elektronisch berichtenverkeer voor toeslagen en inkomstenbelasting is medio oktober 2015 door de Eerste Kamer aanvaard. Dit heeft al gezorgd voor een flinke groei in het aantal actieve accounts en dus ook in de omvang van het berichtenverkeer. Momenteel is er sprake van 6,2 mln actieve accounts en 99,2 miljoen verzonden berichten (stand maart 2017). Dit aantal ligt lager dan de vooraf ingeschatte 150 miljoen berichten. De verwachting is dat het berichtenverkeer in 2017 verder zal toenemen naar een totaal van 107 miljoen berichten. In juli 2016 heeft het Kabinet besloten tot de vernieuwing van de Berichtenbox. De huidige Berichtenbox zal technisch vervangen worden door een nieuwe Berichtenbox die nog beter aan de functionele vraag kan voldoen en die het aantal berichten dat de verschillende organisaties willen gaan versturen ook beter aankan.</p>			
ICT - Digitaal Ondernemersplein	dec 2015 - dec 2016	Bedrijven	Reductie: 25,60
<p>Op het digitaal Ondernemersplein staat alle informatie van de (semi-)overheid op het gebied van ondernemen. Het gaat om informatie van wetgeving tot belastingregels, van subsidies tot branche-informatie. Door de invoering van het digitaal Ondernemersplein worden zoektijd bij contacten met de overheid verminderd. Informatie wordt door de samenwerkende overheden vanuit het perspectief van de ondernemer ontsloten. Het digitaal Ondernemersplein wordt in nauwe samenhang met Mijnoverheid voor Ondernemers ontwikkeld.</p>			
ICT - MijnOverheid voor Ondernemers	jan 2017	Bedrijven	Reductie: 5,50
<p>Het Ondernemingsdossier wordt in 2017 uitgefaseerd en MijnOverheid voor Ondernemers (MOvO) ontwikkeld. De Berichtenbox bedrijven zal een van de basisfunctionaliteiten van MOvO zijn. Andere functies zijn o.a. informatie op maat, transacties en regelhulpen. Ten opzichte van de oorspronkelijke raming is in de vorige regeldrukrapportage het effect neerwaarts bijgesteld, omdat het aantal gebruikers van het Ondernemingsdossier lager was dan verwacht en er ook niet gestreefd wordt naar het aansluiten van nieuwe doelgroepen. De hier gestelde reductie geldt alleen voor de realisatie tot 1 januari 2017 met het Ondernemingsdossier en de Berichtenbox voor bedrijven. De prognose is dat met de lancering van MOvO in Q1 2018 verdere reducties worden behaald. Deze reductie zal bij aanvang nog niet zo hoog zijn, omdat de introductie gecontroleerd en met een relatief kleine doelgroep zal plaatsvinden. MOvO wordt in nauwe samenhang met het Ondernemersplein ontwikkeld.</p>			
ICT - Regelhulpen	apr 2017	Bedrijven	Reductie: 35,77
<p>Een regelhulp is een handig digitaal hulpmiddel dat inzicht biedt aan welke wet- en regelgeving een ondernemer moet voldoen. De ondernemer vult online vragenlijsten in. Op basis van zijn antwoorden worden de vragen steeds specifiek. Wat er voor zijn bedrijf niet toe doet, wordt overgeslagen. Het resultaat is een lijst met actiepunten toegesloten op zijn bedrijfssituatie. Daarnaast kan een regelhulp relevante wet- en regelgeving toelichten. Zo krijgt een ondernemer informatie op maat. De regeldruk voor de ondernemer wordt verminderd doordat deze minder tijd kwijt is om op de hoogte te komen van de voor hem relevante wet- en regelgeving, en wat hij moet doen om aan deze wet- en regelgeving te voldoen. Naast regeldrukvermindering kennen regelhulpen ook andere voordelen voor ondernemers en overheden. Zo wordt bij ondernemers onzekerheid en frustratie weggenomen. Overheden verbeteren hun dienstverlening en de naleving wordt verbeterd doordat duidelijk is wat er moet gebeuren. Voor de berekening van het besparingseffect is er van uitgegaan dat met name starters de komende jaren meer gebruik zullen maken van regelhulpen. Regelhulpen zijn nu nog vrij onbekend en niet veel gebruikt als hulpmiddel. Om het besparingspotentieel van regelhulpen maximaal te benutten moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan: Makkelijk vindbaar / Op 1 plek beschikbaar / Taalgebruik sluit aan bij doelgroep / Geeft inzicht in regelgeving en wat je ermee moet doen / Geeft zekerheid dat aan alle regels is voldaan / Erkend door handhavinginstanties / Gericht op nieuwe situaties.</p>			
ICT - Afsprakenstelsel eHerkenning	apr 2017	Bedrijven	Reductie: 1,60
<p>Doordat er een afsprakenstelsel eHerkenning komt kan de ondernemer met één digitale sleutel naar keuze alle zaken met de overheid veilig digitaal afhandelen. Dit levert een lastenreductie op van € 1,6 mln. per jaar.</p>			
ICT - Stelsel van Basisregisters	dec 2013 - apr 2017	Bedrijven Burgers	Reductie: 33,96 Reductie: 57,25
<p>Door reeds bekende gegevens binnen de overheid met elkaar te delen, kan de overheid efficiënter opereren en de dienstverlening verbeteren. Zo hoeft een burger of bedrijf bepaalde gegevens niet steeds opnieuw aan te leveren, maar volstaat één melding. Alle gemeenten, alle provincies, alle waterschappen, alle zelfstandige bestuursorganen en overige organisaties met een publieke taak gaan gebruik maken van de basisregistraties. Bij eerder onderzoek is ervan uitgegaan van een scenario waarbij in 2017 alle 12 op dat moment geplande basisregistraties volledig beschikbaar zouden zijn. Inmiddels is gebleken dat dit streven niet (geheel) gehaald wordt voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), de Basisregistratie Ruimtelijke Ondergrond (BRO) en de Basisregistratie Lonen, Arbeidsverhoudingen en Uitkeringen (BLAU). De eerder ingeboekte reductie is hierop gecorrigeerd.</p>			
Totaal ICT			€ -221,68

B. 1-malige kosten (1-1-2016 t/m 1-4-2017)

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties / WenR

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging van de Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting	jan 2016	Bedrijven	Toename: 57,35
Besluit energieprestatievergoeding huur	jul 2016	Bedrijven	Reductie: 2

Economische Zaken

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging van de Telecommunicatiewet ivm versterking telecommunicatiebeleid	feb 2016	Bedrijven	Toename: 1,14
Regeling - en veilingprocedure vergunning frequentieruimte digitale omroep	apr 2016	Bedrijven	Toename: 0,23
Wet implementatie Nagoya Protocol	apr 2016	Bedrijven	Toename: 1,58
Wijziging Mijnbouwwet ivm implementatie richtlijn 2013/30	jul 2016	Bedrijven	Toename: 9,63
AMVB Grondgebondenheid	dec-16	Bedrijven	Toename: 0,19

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II	jan 2016	Bedrijven	Toename: 243
Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II	jan 2016	Bedrijven	Toename: 11,80
Wijzigingsbesluit financiële markten 2016	jan 2016	Bedrijven	Toename: 4,40
Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen	jan 2016	Bedrijven	Toename: 10,90
Implementatiewet herziene richtlijn icbe's	mrt 2016	Bedrijven	Toename: 0,30
Wet en besluit implementatie richtlijn hypothecair krediet	mrt 2016	Bedrijven	Toename: 7,00
Verzamelsheet Financiële Markten	apr 2016	Bedrijven	Toename: 0,13
Implementatiewet toegang basisbetaalrekening en implementatiebesluit richtlijn betaalrekeningen	nov-16	Bedrijven	Toename: 1,50
Implementatiebesluit richtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen	jan-17	Bedrijven	Toename: 9,60
Implementatiewet richtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen	jan-17	Bedrijven	Toename: 3,80
Wet richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014	jan-17	Bedrijven	Toename: 0,78

Infrastructuur en Milieu

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wet bestrijding maritieme ongevallen	jan 2016	Bedrijven	Toename: 0,22
Regeling beheer verpakkingen	jan 2016	Bedrijven	Toename: 2,60
Registratie lamineercodes, bewaarplicht kentekenplaten en kunststof tekens motorkentekenplaten	jan 2016	Bedrijven	Toename: 0,21
Besluit tot wijziging van het Arbeidstijdenbesluit vervoer in verband met verordening (EU) nr. 165/2014	mrt 2016	Bedrijven	Toename: 1,53

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Besluit experiment beroepsopleiding gecombineerde leerwegen bol-bbl	mei 2016	Professionals	Toename: 0,20

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Besluit Algemeen pensioenfonds	jan 2016	Bedrijven	Toename: 0,02
Initiatiefwet flexibel werken	jan 2016	Bedrijven	Toename: 2,20
Implementatie EU-richtlijn elektromagnetische straling	mrt 2016	Bedrijven	Toename: 5
Wetsvoorstel bevoegdheden OR inzake pensioen	jul 2016	Bedrijven	Toename: 0,02
Vereenvoudiging en stroomlijning Participatiewet	jan-17	Bedrijven	Toename: 0,25

Veiligheid en Justitie

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Besluit rapportage van betalingen aan overheden	jan 2016	Bedrijven	Toename: 60
Wijziging van de Wft en, Boek 7 van het BW ter implementatie van de hypotheekrichtlijn	mrt 2016	Bedrijven	Toename: 7
Implementatiewet richtlijn collectief beheer	apr 2016	Bedrijven	Toename: 0,04

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wet kwaliteit, klachten en geschillen gezondheidszorg	jan 2016	Bedrijven	Toename: 15,10
Wijziging besluit uitvoering Tabakswet	mei 2016	Bedrijven	Toename: 32,02
Wijziging eisenbesluit Lichaamsmateriaal	okt-16	Bedrijven	Toename: 0,1
Wetsvoorstel ter regeling van de e-sigaret zonder nicotine en nadere regeling van voor roken bestemde kruidenproducten	jan-17	Bedrijven	Toename: 0,01
Besluit in verband met de veranderende samenstelling van gas in Nederland	jan-17	Bedrijven	Toename: 30
Herpositionering taken NZa en deregulering	jan-17	Bedrijven	Toename: 1,15

Totaal 1-malige kosten € 519,00
(1-1-2016 t/m 1-4-2017)

C. Europese nalevingskosten (1-1-2016 t/m 1-4-2017)

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging van de Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting	Jan 2016	Bedrijven	Toename: 1,76

Financiën

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II	Jan 2016	Bedrijven	Toename: 18,7
Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II	Jan 2016	Bedrijven	Toename: 1,90
Wet en besluit implementatie richtlijn hypothecair krediet	Mrt 2016	Bedrijven	Toename: 6,60

Veiligheid en Justitie

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Besluit rapportage van betalingen aan overheden	Jan 2016	Bedrijven	Toename: 12
Wijziging van de Wft en, Boek 7 van het BW ter implementatie van de hypotheckenrichtlijn	Mrt 2016	Bedrijven	Toename: 6,59

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Maatregel	Ingangsdatum	Doelgroep	Effect in mln.
Wijziging besluit uitvoering Tabakswet	Mei 2016		Toename: 9,02
Totaal Europese NLK (1-1-2016 t/m 1-4-2017)			€ 56,88

Bijlage 2

Stand van zaken maatwerkplan

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Logistiek 	I&M	Bedrijven in de logistieke keten, EVO, TLN	Procesbeschrijving gereed; inventarisatiefase gereed; analysefase gereed; actieplan gereed. Uitvoering afgerond.	Het Actieplan maatwerkplan regeldruk logistiek is 27 januari 2015 naar de Tweede Kamer gezonden. De werkgroep Maatwerkplan Regeldruk Logistiek (MAR L), waarin diverse departementen deelnemen, heeft in samenwerking met de Ondernemersvereniging voor Transport (EVO), Transport en Logistiek Nederland (TLN) en FENEX een vijftigtal regeldrukknelpunten geïnventariseerd. Van de 50 knelpunten zijn er inmiddels 42 opgelost, dan wel weggenomen of belegd in een publiek privaats gremium. . Daarover is de Tweede Kamer in een separate brief op 29 april 2016 door de minister van Infrastructuur en Milieu geïnformeerd. De resterende knelpunten zullen in 2017 worden opgelost dan wel zal aansluiting worden gezocht met activiteiten in Topsector Logistiek. De Minister van IenM zal de Tweede Kamer daarover in 2017 nader op de hoogte stellen.
Chemie 	EZ	Producenten, formuleerders en toepassers in de chemie, brancheverenigingen VVVF, VNCI en NRK	Procesbeschrijving gereed; inventarisatie en analysefase gereed 2013; actieplan gereed. Uitvoering afgerond.	<p>In december 2015 ontving de Kamer het Actieplan Maatwerkplan chemie als bijlage bij de Voortgangsrapportage Regeldruk. Op diverse terreinen is voortgang geboekt. Zo ook bij de pilot 'Transparantie en maatwerk'. Deze pilot onderzoekt de mogelijkheden voor andere manieren van toezicht houden op 'goede nalevers' onder BRZO-bedrijven. Het project is op 13 februari jl. van start gegaan met een bijeenkomst waarbij alle betrokken partijen (overheid, geselecteerde bedrijven, brancheverenigingen en wetenschap) aanwezig waren. Het doel van de bijeenkomst was om tot nieuwe ideeën voor toezicht te komen voor deze goed presterende bedrijven en tevens de aanpak van de pilot te bespreken. De bijeenkomst heeft veel bruikbare ideeën opgeleverd die zullen worden verwerkt in een voorstel dat op korte termijn opnieuw zal worden besproken met de deelnemers. Het doel is om met de pilots voor de zomer van start te gaan.</p> <p>Een ander voorbeeld, waarbij we met behulp van digitalisering werken aan merkbare regeldrukvermindering binnen de maatwerkplan chemie, is het digitaliseren van de processen rondom de vergunningverlening voor BRZO-bedrijven. BRZO-bedrijven zijn bedrijven die onder het 'Besluit risico's zware ongevallen' vallen. De beste kansen om de vergunningverlening aan BRZO bedrijven te digitaliseren liggen bij een vroegtijdige voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet. In samenwerking met de provincie Zuid-Holland, de milieudienst Rijnmond en het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt een pilot voorbereid om voor BRZO-bedrijven te komen tot een digitale, integrale en altijd actuele vergunning. BRZO-ondernemingen hebben zo inzicht in alle voor hen geldende voorwaarden en kunnen hun bedrijfsvoeringssysteem met minder regeldruk inrichten op de gestelde voorwaarden in de vergunning.</p>

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Chemie (vervolg) 				<p>Daarnaast is er voortgang op het gebied van het digitaal aanbieden van vergunningen. Deze actie richt zich in eerste instantie op NRK-bedrijven en op milieuvergunningen. Deze vergunningen zijn eenvoudiger dan die van BRZO-bedrijven (vorig actiepunt). Ondernemers krijgen de voorwaarden uit hun vergunning in een slimme digitale opmaak aangeboden en kunnen deze eenvoudig in hun Ondernemingsdossier of vergelijkbaar eigen managementsysteem inlezen. Er is inmiddels een prototype gemaakt, waarmee op dit moment door de overheid en het bedrijfsleven ervaring wordt gedaan. De digitale vergunning heeft voor zowel vergunningverlener als aanvrager een aantal grote voordelen.</p> <p>Aansluitend hierop betreft het opstellen van erkende milieumaatregelen die door de betreffende inspectie zijn goedgekeurd. Bij elk doelvoorschrift uit het Activiteitenbesluit waaraan een bedrijf moet voldoen, worden één of meerdere erkende (milieu)maatregelen geformuleerd. Ook deze erkende maatregelen worden via een slimme digitale opmaak aangeboden, zodat het inlezen in het Ondernemingsdossier of een vergelijkbaar managementsysteem mogelijk is. De erkenning dient door toezichthouders te gebeuren. In ruil voor erkenning krijgen zij vitale managementinformatie om risico-gestuurd toezicht te kunnen realiseren. De resultaten komen naar verwachting in het najaar van 2017 beschikbaar. Enkele knelpunten hebben raakvlakken met de invoering van de Omgevingswet (2018) en het daarbij ondersteunende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Voor deze actiepunten wordt nu in kaart gebracht hoe hierop in te spelen/hiermee rekening te houden.</p>
Agrofood 	EZ	Bedrijven in de primaire sector, verwerkende sector, handel	Procesbeschrijving gereed en met de sector besproken; inventarisatie knelpunten gereed; actieplan gereed; uitvoering afgerond. AGRO II - Start tweede ronde.	<p>Van de eerste maatwerkaanpak Agrofood ronde van 2014-2015 zijn inmiddels de meeste van de 29 knelpunten opgelost en is er duidelijkheid over welke punten niet opgelost kunnen worden. Dit is in de brief van 10 juni 2016 aan de Kamer gemeld en tevens is er toen een nieuwe ronde aangekondigd⁵.</p> <p>In 2016 is de staatssecretaris een nieuwe ronde Maatwerkaanpak gestart waarbij 52 knelpunten zijn aangedragen door ondernemers uit de Agrofood via de verschillende branche organisaties. In februari 2017 zijn er twee bijeenkomsten geweest met deze organisaties om de knelpunten te selecteren en te clusteren voor opname op de actielijst. De actielijst is een lijst met knelpunten waarvan de verwachting is dat die binnen afzienbare tijd kunnen worden opgelost in samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven.</p>
Lifesciences & Health 	VWS	Bedrijven en koepelorganisaties in de geneesmiddelen-branche en medische hulpmiddelen	Procesbeschrijving gereed; inventarisatie knelpunten loopt.	<p>In de topsector Lifesciences & Health werkt het kabinet samen met brancheorganisaties Nefarma, HollandBIO en Holland HealthTech aan het identificeren van knelpunten binnen de sectoren geneesmiddelen en medische technologie.</p> <p>Op 16 juli 2015 heeft Actal in het kader van de maatwerkaanpak life sciences and health een rapport en advies uitgebracht naar belemmeringen voor innovatie in de medische hulpmiddelensector en hoe hiermee om te gaan. Vervolgens heeft Actal op verzoek van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op 12 augustus 2015 een advies over de regeldruk in de geneesmiddelensector uitgebracht⁶.</p>

⁵ Kamerstukken 2015-2016, 29515, nr. 387

⁶ Daarnaast heeft Actal, op verzoek van de minister van Volksgezondheid en Sport, een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om de regeldruk voor bedrijven te verlagen bij het toelatingsproces van nieuwe geneesmiddelen tot het verzekerde pakket van de Zorgverzekeringswet. Dit betreft een apart traject waarop de minister van VWS heeft gereageerd met de brief aan de Kamer 'Visie op geneesmiddelen: Nieuwe geneesmiddelen snel bij de patiënt tegen aanvaardbare kosten' Kamerstukken II 2015/2016, 29477, nr. 358

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
<p data-bbox="137 405 288 461">Lifesciences & Health (vervolg)</p> 				<p data-bbox="828 405 1457 539">De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft op 5 april 2016 een brief gestuurd naar de Tweede Kamer met een standpunt op de hierboven genoemde twee adviezen⁷. De in de brief aan de Kamer genoemde voornemens worden momenteel ter hand genomen. Het gaat hierbij onder meer om:</p> <ul data-bbox="828 539 1457 1440" style="list-style-type: none"> • Te bezien in hoeverre er bij uitvoering van wettelijke procedures tijdswinst kan worden geboekt en de time to patiënt kan worden verkort; • De communicatie tussen uitvoeringsinstanties in de innovatieketen en de bedrijven doelmatiger en effectiever kan worden gemaakt. • Hierover wordt inmiddels met de uitvoeringsinstanties overleg gevoerd. • De toekomstbestendigheid van het geneesmiddelenregistratiesysteem onder de loep te nemen. Hierover zal zeer binnenkort een advies door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) worden uitgebracht (RIVM briefrapport 2016-0214 'Registratie op werkingsmechanisme'); • De aanbevelingen van Actal met betrekking tot medische hulpmiddelen zullen worden meegenomen in het traject rond de implementatie van de nieuwe Europese verordening op het gebied van medische hulpmiddelen. De sector zal hierbij worden betrokken. • De uitvoering van de EZ subsidie- en financieringssystemen wordt nader bezien; • Voorjaar 2016 is, in het kader van de Wet op de dierproeven (Wod), één parapluvergunning voor Contract Research Organisations (CRO's) ingevoerd. Inmiddels wordt door de Centrale Commissie Dierproeven (CCD) een evaluatie uitgevoerd naar de werking van het nieuwe stelsel; hiervoor wordt o.m. een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Daarnaast worden enquêtes uitgezet bij Dierexperimentencommissies (DEC's) en Instanties voor Dierenwelzijn (IvD's) om mogelijke verbeterpunten aan te dragen. Bij de evaluatie wordt in elk geval ook gekeken naar mogelijkheden om de doorlooptijden te verkorten en de regeldruk voor ondernemers verder terug te brengen. EZ zal in de zomer van 2017 op voorstel van de CCD een vereenvoudigde procedure voor het doen van wettelijk vereist onderzoek publiceren. • Inmiddels is besloten over een doelmatiger opzet van de Medisch Ethische ToetsingsCommissies (METC's); het gaat hierbij o.m. om concentratie van de toetsing van het geneesmiddelenonderzoek in 12 van de huidige 23 erkende METC's. Inmiddels is met deze 12 METC's een pilot gestart rond een nieuwe werkwijze. <p data-bbox="828 1440 1457 1496">Daarnaast wordt in het kader van klinisch onderzoek gewerkt aan geharmoniseerde procedures tussen ziekenhuizen.</p> <p data-bbox="828 1496 1457 1574">Verder is naar aanleiding van de aanbevelingen van de Commissie Doek een wijziging van de Wet Medisch wetenschappelijk Onderzoek met mensen (WMO) tot stand gebracht die per 1 maart 2017 in werking zal treden.</p> <p data-bbox="828 1597 1457 1787">Met brief van 2 januari 2016 heeft LSH-Alliance, het samenwerkingsverband tussen branche-organisaties op het terrein van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen, nog over de Actal adviezen en aanvullende wensen voor regeldrukvermindering bij VWS en EZ neergelegd. Afgelopen najaar hebben VWS en EZ hierover met LSH-Alliance nader overleg gevoerd. Afsproken is dat er periodiek over regeldrukvermindering overleg zal plaatsvinden.</p>

⁷ Kamerstukken II 2014/2015, 29515, nr. 386.

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Banken 	FIN	Banken, NVB	Procesbeschrijving gereed; inventarisatie knelpunten afgerond; Uitvoering afgerond.	<p>De maatwerkaanpak banken is afgerond, maar regeldrukvermindering blijft bij het ministerie van Financiën op de agenda staan.</p> <p>Zo is binnen de Bankensector op het gebied van verbeteringen in het vergunningverleningsproces de lancering van de InnovationHub op 9 juni jl. een belangrijk initiatief geweest. De InnovationHub is een plek waar nieuwe en bestaande innovatieve marktpartijen in de financiële sector met de toezichthouders in contact kunnen komen over vraagstukken op het gebied van financiële innovatie en regulering. De AFM en DNB hebben aangegeven dat vanaf het moment van lancering van de InnovationHub al meer dan 100 partijen de weg naar de InnovationHub hebben weten te vinden. Dit aantal laat zien dat er een enorme behoefte is aan een centraal aanspreekpunt en vraagbaak voor innovatieve toetreders. Het kabinet kijkt dan ook zeer positief naar de InnovationHub en de verdere ontwikkeling ervan. Gezien de behoefte vanuit het veld hecht het kabinet eraan dat in de toekomst ook andere toezichthouders bij de InnovationHub kunnen worden aangesloten, zoals de Autoriteit Consument & Markt en de Autoriteit Persoonsgegevens.</p>
Bouw 	BZK/ W&R	Bouwend Nederland, NEPRON, architecten	Concept-procesbeschrijving gereed; inventarisatiefase gereed; uitvoering afgerond.	<p>De minister voor Wonen en Rijksdienst is in 2013 gestart met de inventarisatie en de aanpak van knelpunten in de sector bouw. De aanpak omvat vier werklijnen: 1. het opsporen en oplossen van lokale knelpunten, 2. het oplossen van concrete knelpunten in de bouw wet- en regelgeving, 3. het verminderen van onderzoekslasten in het omgevingsrecht, en 4. het beter benutten van de uitzonderingsmogelijkheden van de Crisis- en herstelwet.</p> <p>De maatwerkaanpak bouw is afgerond, maar regeldrukvermindering blijft uiteraard bij het ministerie van BZK op de agenda staan.</p>
Zorg 	VWS	Aanbieders en professionals in de zorg	Inventarisatiefase gereed; uitvoering in volle gang en op onderdelen afgerond.	<p>Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport werkt al geruime tijd aan een maatwerkaanpak in de zorg en inmiddels zijn er in verschillende zorgsectoren al substantiële verminderingen van de ervaren regeldruk gerealiseerd. Op 7 juli 2016 heeft de minister van VWS uw Kamer geïnformeerd over de voortgang van 'Merkbaar minder regeldruk' in de zorg (Kamerstuk 29 515, nr. 395). In deze aanpak staat het verminderen van de ervaren regeldruk voor de zorgprofessional op de werkvloer centraal. Dit gebeurt door met de professionals zelf in gesprek te gaan over waar ze tegenaan lopen in hun streven om cliëntgerichte zorg te leveren. Vervolgens worden met zorgaanbieders, brancheorganisaties, gemeenten, verzekeraars, uitvoeringsorganisaties en toezichthouders de door de professionals aangedragen knelpunten kritisch bekeken en aangepakt.</p> <p>Huisartsen</p> <p>In 2015 is gestart met het verminderen van onnodige bureaucratie in de huisartsenzorg. Samen met de gehele keten (huisartsen, zorgverzekeraars, toezichthouders en beleid) is gewerkt aan het afschaffen van formulieren, herhaalverwijzingen en dubbele machtigingen. Inmiddels is een groot aantal maatregelen genomen om de regeldruk te verminderen en geldt er per 1 januari 2016 een nieuwe werkwijze voor de huisartsen met een fors lager aantal formulieren. Er is een Merkbaarheidsscan uitgevoerd, waaruit blijkt dat de maatregelen zowel kwantitatief als kwalitatief daadwerkelijk hebben bijgedragen aan de vermindering van ervaren regeldruk.</p>

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Zorg (vervolg)				
			<p>Maatwerkeraanpak curatieve GGZ</p>	<p>Verdere eerstelijns Deze aanpak van regeldruk is in 2016 uitgebreid naar andere eerstelijnssectoren (wijkverpleging, mondzorg, paramedie, farmacie, verloskunde en vrijevestigde GGZ). Ook in deze sectoren werken ketenpartners samen om overbodige administratieve lasten te schrappen. Inmiddels zijn er in deze verschillende sectoren maatregelen genomen om de regeldruk terug te dringen. Zo hoeven wijkverpleegkundigen bijvoorbeeld niet meer standaard de risicosignalering in te vullen en is er nu een uniform aanvraagformulier voor verbandmiddelen voor paramedici. Om te kunnen monitoren of de maatwerkeraanpak bijdraagt aan de vermindering van ervaren regeldruk wordt in 2017 een nulmeting gedaan in de farmaceutische en paramedische sector.</p> <p>GGZ Zorgaanbieders, zorgverzekeraars, de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en VWS hebben eind 2016 ook een gezamenlijke agenda gemaakt om de regeldruk in de curatieve GGZ te verminderen. De eerste concrete resultaten zijn inmiddels behaald. Er zijn bijvoorbeeld per 2018 minder extra kwaliteitsuitvragen door zorgverzekeraars en er is minder regeldruk door betere ICT-ondersteuning. Hierdoor wordt tijd bespaard die kan worden ingezet voor de daadwerkelijke zorg voor patiënten.</p>
			<p>Maatwerkeraanpak medisch specialistische zorg</p>	<p>Medisch specialistische zorg In de medisch specialistische zorg zet het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in op het oppakken van concrete knelpunten op de werkvloer en het doorvoeren van structurele verbeteringen in het stelsel, zoals Registratie aan de bron. Ook wordt ruimte gecreëerd voor innovatieve werkwijzen, bijvoorbeeld in de bekostiging en in de Innovatieplaats Cure. Voor de medisch specialistische zorg zijn inmiddels ook al de eerste concrete resultaten behaald. Zo is de parallelle uitvraag van (kwaliteits)indicatoren bij aandoeningen die op de transparantiekaender van het Kwaliteitsinstituut staan, grotendeels geschrapt.</p>
			<p>Maatwerkeraanpak langdurige zorg</p>	<p>Langdurige zorg Ook in de langdurige zorg is vanuit de cliënt en professional gekeken tegen welke regeldrukknelpunten zij aanlopen. Dit heeft geleid tot verschillende maatregelen. Zo zijn er kwaliteitskaders voor de verpleeg- en gehandicaptenzorg ontwikkeld. Hiermee gaan zowel zorgaanbieders, zorgkantoren als de IGZ uit van dezelfde eisen. Door een goede aansluiting bij de praktijk in de zorg nemen de (ervaren) administratieve lasten af en kan aparte/aanvullende uitvraag achterwege blijven. Ook kunnen jaarlijkse kwaliteitskeurmerken/certificering (bijvoorbeeld HKZ en ISO) achterwege blijven. Door de inzet van meerjarige contracten wordt ook een bijdrage geleverd aan het verder terugdringen van de administratieve lasten in (het proces van) de inkoop van Wlz-zorg.</p>
				<p>Jeugdhulp en Maatschappelijke ondersteuning Voor de jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning zijn de afgelopen periode vijftien regeldruksessies georganiseerd in vijf gemeenten (Den Bosch, Tiel, Zwolle, Hoorn en Utrecht). Tijdens deze regeldruksessies is met onder meer jeugdpsychiaters, kleine zelfstandigen, huishoudelijke hulpen, ambulante begeleiders, managers van aanbieders, gemeenten, het CAK en de IGZ gesproken over het verminderen van de regeldruk op de werkvloer. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat de gemeente Zwolle het proces voor het verstrekken van een beschikking heeft vereenvoudigd. Dit heeft als voordeel dat aanbieders sneller kunnen starten met het verlenen van zorg en professionals minder tijd kwijt zijn aan het verzamelen en doorgeven van informatie. Daarnaast werken de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en brancheorganisaties van zorgaanbieders binnen het programma Informatievoorziening Sociaal Domein aan standaardisering van administratieve werkprocessen.</p>

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Gastvrijheids-economie 	EZ	Bedrijven in de gastvrijheid sector, brancheorganisaties zoals Gastvrij Nederland, KHN, Hiswa, Recron en VVEM	Inventarisatie knelpunten is bijna afgerond. Selectie knelpunten is afgerond. Uitwerkingsfase en aanpak voor oplossingen van de knelpunten gereed; Opstellen Actieplan gereed; Uitvoering afgerond.	<p>Stand van zaken per benoemd knelpunt:</p> <p>Verplichte vrije energiekeuze bij verblijfsrecreatie</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 oktober jl. heeft de minister van Economische Zaken in een brief aan de coalitie Gastvrijheidseconomie aangegeven dat hij de gedoogconstructie zoals in 2011 vormgegeven, niet verder kan oprekken, noch een uitzondering kan maken voor de recreatiesector van de bepalingen van de Elektriciteits- en Gaswet. De minister roept op de sector op om toch haar afspraken na te komen, ook al geeft de gastvrijheidssector aan haar deel van de afspraken niet nakomt of kan komen. Momenteel beraadt de coalitie gastvrijheidseconomie zich wat ze met dit antwoord gaat doen. <p>Noodzakelijke verbreding en uitrol regelhulp naar meer overheden en branches</p> <ul style="list-style-type: none"> De ontwikkelde regelhulp zijn ontsloten via de website www.regelhulpenvoorbedrijven.nl, hier vindt u onder andere de regelhulp Legionella voor leidingwaterinstallaties, Speeltoestellen en Brandveilig gebruik van gebouwen. <p>Onnodige regels en toezicht voor beheersing van legionella</p> <ul style="list-style-type: none"> In overleg met lenM heeft BZK aan SBRCURnet subsidie verleend om specifiek voor het legionellaveilig ontwerpen van gebouwen een zogeheten CUR-aanbeveling op te stellen. Deze aanbevelingen zijn gemeengoed bij architecten en kunnen worden opgenomen in de afspraken met de aannemer. Dit is complementair aan de voorschriften uit NEN 1006 en de Waterwerkbladen en is een instrument om ervoor te zorgen dat in de ontwerpfase rekening wordt gehouden met hotspots, en de waterleidinginstallateur niet in een onmogelijke positie wordt geplaatst. De CUR-aanbeveling zal volgens de planning medio februari 2017 worden uitgebracht. Op dit moment wordt er nog een overleg ingepland waarin de brancheorganisaties HISWA, RECRON en KHN gaan bekijken hoe ze het professionaliseren van het opdrachtgeverschap via juridisch advies gestalte willen geven. De coalitie Gastvrijheidseconomie is samen met de ministeries van lenM, EZ en de KvINL gestart met het herzieningstraject van de BRL 6010. Zoals eerder gezegd is er een regelhulp over ontwikkeld, bovendien is er informatie over legionella geplaatst op OP.nl De coalitie en de ILT plannen momenteel een gesprek in om te bekijken hoe het boek over legionellapreventie in de gastvrijheidssector up te daten. RIVM is bezig met die studie naar mogelijkheden om regelgeving voor kleine overzichtelijke installaties te vereenvoudigen en zal binnenkort concept-resultaten aan groep van deskundigen en belanghebbenden voorleggen. In januari jl. zijn de conceptresultaten voorgelegd aan een groep van deskundigen en belanghebbenden. Naar aanleiding daarvan heeft het RIVM een advies uitgebracht, dat het ministerie van lenM met haar Kamerbrief Legionellapreventie van 24 februari jl. heeft meegestuurd. In deze Kamerbrief heeft de minister van lenM toegezegd de door het RIVM geadviseerde acties uit te voeren. Zie voor de Kamerbrief: https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2352379b-b98f-4c84-a7dd-44ec723c82dd&title=Legionellapreventie.docx Momenteel wordt de mogelijkheid om een individueel toezichtconvenant af te sluiten doorontwikkeld en in een meer generieke vorm gegoten, door een licht toezichtregime in te richten voor bedrijven die willen en kunnen naleven. <p>Onder een licht toezichtregime wordt verstaan dat er geen (actief) toezicht meer wordt verricht bij een organisatie die aan de nalevingseisen van de ILT voldoet.</p>

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
<p data-bbox="140 409 316 461">Gastvrijheids- economie (vervolg)</p> 				<p data-bbox="826 409 1460 539">De ILT behoudt het recht om op ieder moment (zowel aangekondigd als onaangekondigd) te besluiten om door middel van een realitycheck te toetsen of de indeling in een licht toezichtregime nog steeds gerechtvaardigd is (reactief). Momenteel wordt door de ILT bekeken hoe dit voornemen verder uitgewerkt gaat worden.</p> <ul data-bbox="826 539 1460 618" style="list-style-type: none"> • Sinds juni 2016 is het door verbeteringen in het digitale systeem van de ILT makkelijker om overschrijdingen van de legionellawaarde van 1000kve/l aan de ILT te melden <p data-bbox="826 647 1139 672">Uitrol van de EvenementAssistent</p> <ul data-bbox="826 674 1460 882" style="list-style-type: none"> • De VVEM is momenteel bezig met het formuleren van suggesties voor een digitaal aanvraagformulier voor evenementen op basis van het eerder met NCO*NSF ontwikkelde formulier • De VVEM is bezig met het enthousiasmeren van gemeenten om de EvenementAssistent te gaan gebruiken • De VVEM bekijkt de technische mogelijkheden om een koppeling te realiseren tussen de EvenementAssistent en bestaande digitale overheidsvoorzieningen. <p data-bbox="826 913 1294 938">Uitwerking AMVB brandveiligheid overige plaatsen</p> <ul data-bbox="826 940 1460 1070" style="list-style-type: none"> • Naar aanleiding van de brief die dhr. Van Domburg aan de minister van V&J heeft gestuurd is het traject van de AMVB Brandveilig Gebruik Overige Plaatsen weer op gepakt. Eind september heeft een gesprek plaatsgevonden met RECRON en HISWA. Eind november vindt een klankbordgroep plaats met bij de nieuwe AMVB betrokken partijen. <p data-bbox="826 1102 1326 1126">Geen uniforme uitvoering regelgeving brandveiligheid</p> <ul data-bbox="826 1128 1460 1207" style="list-style-type: none"> • Met de omzetting naar de Omgevingswet zal de coalitie monitoren of de huidige knelpunten worden opgelost en er geen nieuwe knelpunten ontstaan en waar nodig hierop interveniëren. <p data-bbox="826 1238 1394 1263">Geen uniforme uitvoering regelgeving: BTW-tarief ligplaatsen</p> <ul data-bbox="826 1265 1460 1473" style="list-style-type: none"> • HISWA Vereniging heeft in mei en juni tweemaal overleg gehad met het ministerie van Financiën. Naar aanleiding van deze constructieve gesprekken is er door de HISWA een inhoudelijke brief aan het ministerie van Financiën gestuurd om te benadrukken dat het doel is (in lijn met uitspraak van het HVJ) om marktverstoring tegen te gaan. Momenteel bekijkt de HISWA hoe het ministerie van Financiën met de uitspraak van het HVJ omgaat en neemt desgewenst in overleg met de coalitie vervolgstappen. <p data-bbox="826 1505 1171 1529">Uitwerking van de Natuurregelgeving</p> <ul data-bbox="826 1532 1460 1662" style="list-style-type: none"> • De nieuwe Natuurregelgeving staat gepland om januari 2017 van kracht te gaan. Indien de coalitie constateert dat knelpunten onvoldoende of niet zijn opgelost of er nieuwe knelpunten ontstaan, dan heeft zij bij de vormgeving van de aanvullingswet Natuur in de Omgevingswet de kans om te interveniëren. <p data-bbox="826 1693 1406 1749">Overheden zijn terughoudend in het ondersteunen van nieuwe initiatieven (experimenteren)</p> <ul data-bbox="826 1751 1460 2013" style="list-style-type: none"> • De coalitie Gastvrijheidseconomie heeft met het programmabureau van Eenvoudig Beter (ministerie van IenM) gesproken, waarbij IenM een algemene toelichting heeft gegeven met voorbeelden van reeds lopende experimenten. • Op dit moment beraden de branches zich op het verdere vervolg. Het ministerie van IenM heeft aangegeven dat ze open staan voor het beantwoorden van vragen om toelichting vanuit de sector. • Naar aanleiding van dit traject zal de coalitie zich beraden op welke casussen zij desgewenst willen aandragen en contact zoeken met een geïnteresseerde gemeente die hier aan mee wil doen. <p data-bbox="826 2045 1410 2087">Met de uitvoering van bovenstaande knelpunten is het maatwerktraject voor de gastvrijheidseconomie afgerond.</p>

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Winkelambacht 	EZ	ANKO, NBOV, VBW, KNS, NSV, Detailhandel Nederland, MKB-NL	Actieprogramma gereed. Bedrijfsleven en overheidspartijen zijn afgelopen periode bezig geweest met de uitvoering en hiermee zodanig gevorderd dat dit traject wordt afgerond.	<p>Stand van zaken enkele knelpunten:</p> <p>BHV - Onduidelijke regelgeving BHV veroorzaakt onnodige kosten - Uitkomst van contact met het ministerie van SZW en de Inspectie SZW is dat de brancheorganisaties die lid zijn van de coalitie winkelambacht een digitale BHV applicatie laten ontwikkelen. Deze applicatie geeft invulling aan de eis uit de Arboret om maatregelen te treffen op het gebied van bedrijfshulpverlening (BHV), waarbij de inhoud per sector op maat worden ontworpen. Hierdoor kunnen werkgevers op een eenvoudige en adequate wijze passende bedrijfshulpverlening organiseren en beleggen bij hun werknemers.</p> <p>CBO's - Door een goede samenwerking tussen de winkel ambachtelijke brancheorganisaties ANKO, NBOV, KNS, NSV en VBW en collectieve beheersorganisaties Buma/Stemra, Sena, Videma en Stichting Reprorecht is meer duidelijkheid geschapen over het waarom, hoe, wanneer en de hoogte van vergoedingen voor gebruik van muziek, tv-beelden of kopieën van teksten. De informatie is bovendien geïllustreerd aan de hand van een infographic. Momenteel werkt de coalitie winkelambacht, gebruikmakend van de expertise van MKB Nederland, aan een voorstel voor een alternatieve vergoedingsstructuur, waarvan zij inschatten dat die meer passend is voor winkel ambachtelijke bedrijven en op meer draagvlak zou kunnen rekenen. De CBO's staan open voor overleg hierover. Belangrijke randvoorwaarden zijn hierbij dat de voorgestelde systematiek helder, eerlijk en controlebaar en uitvoerbaar moet zijn. Daarnaast moet de nieuwe systematiek vooral ook eenduidig zijn.</p> <p>RI&E - Momenteel loopt er een internationaal onderzoek naar de implementatie van de RI&E verplichtingen bij verschillende Lidstaten.</p> <p>Lokale knelpunten - Er is een zogenaamde Z-card ontwikkeld, waarin de eerder geïnventariseerde goede lokale voorbeelden op een voor bestuurders heldere manier worden toegelicht.</p> <p>Vrijstelling voedingswaardevermelding - Ambachtslieden maken dagelijks op kleine schaal verse levensmiddelen die ze direct aan de consument en/of aan de plaatselijke detailhandel verkopen. In het kader van het 'Actieprogramma regeldruk winkelambacht', waarin een aantal concrete knelpunten in de sector zijn opgepakt, heeft de NVWA deze bedrijven als ambachtelijke producent gekwalificeerd en daarmee vrijgesteld van deze verplichte voedingswaardevermelding. Door deze maatregel ontziet de NVWA ambachtelijke productiebedrijven in de voedingssector van onnodige regeldruk kosten, waarmee ze de ondernemers ontlasten.</p> <p>Verlichting administratieve verplichtingen hygiëncode - Samen met de brancheorganisaties KNS (slagers) en NBOV (bakkers) heeft de NVWA geïnventariseerd hoe de registratieverplichting van de hygiëncode kan worden vereenvoudigd. Waar mogelijk worden registraties vervangen door vaste, voedselveilige werkwijzen met gebruik van automatische logsystemen. Ook worden registraties teruggebracht tot situaties waarbij afwijkingen zijn geconstateerd tijdens controles. Uitgangspunt blijft uiteraard dat de voedselveiligheid gewaarborgd blijft. Een voorbeeld van deze nieuwe aanpak is het wekelijks meten en registreren van de kerntemperatuur voor hartige snacks die ongekoeld worden verkocht. Er is overeengekomen dat de correcte kerntemperatuur kan worden gegarandeerd door het vastleggen en uitvoeren van een vaste werkwijze. De NBOV heeft hier aandacht voor gevraagd in de nieuwe hygiëncode. De bakkers streven naar evaluatie van de hygiëncode voor de brood- en banketbakkerij in 2017 en naar vaststelling van de nieuwe versie begin 2018. Ook voor de slagers wordt de herziening van de hygiëncode voor het slagersbedrijf in 2017 gestart, die naar verwachting in 2018 wordt vastgesteld.</p>

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Winkelambacht (vervolg) 				<p>Vereenvoudiging temperatuur administratie - Het wekelijks registreren van de temperatuur vergt een flinke administratieve last. Daarom hebben de NVWA en de brancheorganisaties NBOV (bakkers) en KNS (slagers) gekeken naar het verminderen van deze last. Met de herziening van de hygiënecodes van beide branches wordt afgesproken dit op een andere manier in te vullen die het beste past bij de werkwijze van de ondernemers. De mogelijkheid wordt onderzocht om alleen te registreren van de actie bij afwijking.</p> <p>Met de uitvoering van bovenstaande knelpunten is het huidige maatwerktraject voor de winkelambacht afgerond.</p>
Kinderopvang 	SZW	VNO-NCW; Brancheorganisatie Kinderopvang; MO-groep; VGOB; BOinK; ABVAKABO	<p>Procesbeschrijving; gereed; analyse en uitwerking gereed. De aanpak bevindt zich sinds tweede kwartaal 2015 in de uitvoeringsfase.</p>	<p>In het akkoord Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK), dat de minister van SZW met de partijen uit de kinderopvangsector sloot is overeengekomen dat op een aantal punten de kwaliteitseisen worden aangepast. Hierover is in mei 2016 de Tweede Kamer geïnformeerd (Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 31 322, nr. 303) Onderdeel van dit pakket is ook het verminderen van de ervaren regeldruk. Zo zal de plicht tot het jaarlijks doen van risicoinventarisaties veiligheid en gezondheid worden geschrapt. Inwerkingtreding van de gewijzigde eisen is voorzien voor 1 januari 2018.</p>
Metaal 	I&M en SZW	Bedrijven in de metaalsector (FME, Metaalunie) I&M en SZW	<p>Actal heeft in 2013 knelpunten geïnventariseerd. In 2014 hebben de branches aantal prioriteiten benoemd die door betreffende departementen in overleg met de branche worden opgepakt. Afgerond.</p>	<p>De brancheorganisaties FME en Metaalunie hebben in hun overleg met de departementen afspraken gemaakt over het oplossen van knellende wet en regelgeving die het functioneren van metaalbedrijven belemmeren. Hiermee is dit maatwerktraject tot afronding gekomen.</p>
Vrijwilligers 	BZK en VWS	Vrijwilligers	<p>Procesbeschrijving gereed; in uitvoering vanaf begin 2014. Als maatwerktraject voltooid einde 2015; verdere ontwikkelingen worden opgepakt binnen de bestaande beleidsmogelijkheden.</p>	<p>Na een uitgebreide inventarisatie van knelpunten bij de maatwerktraject vrijwillige inzet is er vanaf 2014 met het veld en overheidsdiensten gewerkt aan de oplossingen, in zowel regels als veelal de uitvoeringspraktijk. Een aantal uitkomsten hiervan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligers worden voortaan als doelgroep van het regeldrukbeleid meegenomen, zodat bij nieuwe wet- en regelgeving de specifieke effecten voor vrijwilligers moeten worden meegenomen; • de minister van Sociale Zaken heeft aangekondigd de regels voor WW-gerechtigden om vrijwilligerswerk te verrichten te willen verruimen; • binnen het experimentenprogramma Ruim op die regels! wordt samen met gemeenten en maatschappelijk initiatiefnemers de ruimte verkend binnen bestaande regels en procedures. Ook wordt de mogelijkheid verkend om vaktechnische eisen meer passend te maken voor kleinschalige initiatieven; • de Experimentenwet, welke is aangekondigd in de Agenda Lokale Democratie, is een uitnodiging aan gemeenten te experimenteren met wettelijke regels die nu als belemmerend worden ervaren; • er zal begin 2016 een (online) publicatie verschijnen voor gemeenten en vrijwilligersorganisaties, met handige tips en tricks over hoe om te gaan met regels en procedures omtrent het vrijwilligerswerk. <p>De resultaten die zijn voortgevloeid uit de maatwerktraject vrijwillige inzet zijn gecommuniceerd in de kabinetsreactie op de motie Slob, aangaande de verdere ontwikkeling van de participatiesamenleving en de versterking daarbij van de positie van vrijwilligers en mantelzorgers.</p>

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Strafrechtketen 	V & J	Professionals in de strafrechtketen, burgers en bedrijven	Het programma Versterking prestaties strafrechtketen (VPS) heeft tot doel om de strafrechtketen sneller, slimmer, beter en transparanter te laten presteren. Uitvoering in volle gang.	In juli 2013 is er een brief aan het parlement gestuurd met de ambities en resultaten die in 2016 zouden moeten zijn gerealiseerd (Kamerstukken II, 2012-2013, 29 279, nr. 165). Hierover is halfjaarlijks gerapporteerd aan de Tweede Kamer. In juli 2016 is de laatste voortgangsrapportage naar de TK gezonden en op 16 december 2016 zal er is de eindrapportage naar de Tweede Kamer gezonden gaan waarin wordt is toegelicht in hoeverre de VPS-doelstellingen zijn behaald (Kamerstukken II 2016-2017, 29 279, nr. 365).
Politie 	V & J	Politie	Met de aanpak 'Minder regels meer op straat' wordt de overbodige en ergerlijke bureaucratie aangepakt, wordt het werk slimmer georganiseerd en wordt het vakmanschap van agenten en rechercheurs versterkt. Uitvoering afgerond.	Volgens de eindrapportage 'Administratieve lastenvermindering Politie' van 27-06-2016 (Kamerstukken II 2015/16, 29628, nr. 647) is sprake van een gerealiseerde reductie met een omvang van 5557 FTE in de periode 2011 – 2015. Dat is meer dan eerder verwacht. Daarnaast bevat de eindrapportage een prognose voor 2016 (1689 FTE) en 2017 (205 FTE, waarvan 51,25 FTE wordt meegenomen in het cijferbeeld voor de reductiedoelstelling aangezien deze loopt tot 1 april 2017). Deze prognoses zijn gerealiseerd. Het ministerie van Veiligheid en Justitie en de politie zullen, gelet op de beëindiging van het programma PMR, niet meer aan de Tweede Kamer rapporteren over vermindering van administratieve lasten politie over de jaren 2016 en 2017.
Onderwijs 	OCW	Professionals in het onderwijs	Maatregelen in uitvoering of afgerond	OCW is begin 2017 gestart met Operatie Regels Ruimen. In dit traject krijgen een zestal scholen hulp van een team van experts om de interne regeldruk aan te pakken en te verminderen. Dit team neemt de werkwijze van de school onder de loep en kijkt hoe deze efficiënter ingericht kan worden, zodat er meer tijd overblijft voor lesgeven. De resultaten die deze scholen boeken en het proces dat zij doorlopen zijn te volgen via www.leraar.nl/operatieregelsruimen . De resultaten van de Operatie Regels Ruimen worden verwerkt in een toolkit die als voorbeeld kan dienen voor alle andere scholen in het primair- en het voortgezet onderwijs die het probleem van interne regeldruk willen aanpakken. Daarnaast heeft het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) van de NWO middelen ter beschikking gesteld voor een nieuw onderzoek naar regelgeving en regeldruk in het onderwijs. Met de beschikbare middelen zal ook een AIO worden geworven. Het onderzoek richt zich op verklaringen voor regeldruk en een doeltreffender inzet van interventies om deze druk te verkleinen en sturingsruimte te vergroten. Naast twee case studies, waarin processen worden bestudeerd, wordt bij een aantal onderwijsinstellingen empirisch onderzoek uitgevoerd. Ook zal de Regeldrukagenda die OCW samen met het onderwijsveld aan het begin van deze kabinetsperiode heeft vastgesteld en die deze kabinetsperiode gezamenlijk is uitgevoerd, worden geëvalueerd.
Openbaar vervoer voor mensen met een beperking 	I&M	Burgers met een beperking	Plan van aanpak goedgekeurd en maatregelen vastgesteld. De eerste drie meest belangrijke maatregelen worden uitgewerkt. Uitvoering is in volle gang. Afgerond.	In de vervoerconcessie 2015-2025 aan NS en de beheerconcessie 2015-2025 aan ProRail is het begrip 'flankerende maatregelen' geïntroduceerd. Dit zijn maatregelen om (potentiële) treinreizigers met beperkingen minder afhankelijk van anderen en/of van andere vervoermiddelen te maken. Dit helpt hen om in toenemende mate zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij. Maatregelen met een innovatief karakter die ten dienste staan van het reisgemak van de doelgroep, in aanvulling op de reeds in gang gezette grootschalige plannen zoals het realiseren van toegankelijke haltes, stations en voertuigen. Deze flankerende maatregelen hebben vaak, maar niet per definitie, betrekking op het verbeteren van de 'zachte' kant: bekendheid, bejegening, assistentie en informatie.' Daarnaast is in samenwerking met wisselende partijen/organisaties een pilots en onderzoeken gestart/afgerond.

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
Procesoptimalisatie Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) 	BZK	Gemeenten en burgers	<p>Er heeft een pilot in de gemeente Den Helder gelopen om de doorlooptijd bij aanvragen van huishoudelijke hulp te verkorten met meer dan 20 dagen.</p> <p>Digitaal 2017; Digitalisering en procesverbetering.</p>	<p>Procesoptimalisatie aanvraag huishoudelijke hulp gedaan in Doetinchem, Zoetermeer en Den Helder. Bij laatstgenoemde ook ingevoerd. Daarbij ook een formulier ontwikkeld tbv keukentafelgesprek. De winst na het doorlopen van de procesoptimalisatie in Den Helder is in doorlooptijd 9 dagen (van 12 naar 3 dagen). De winst voor de zorgaanbieder is 9 minuten (van 25 naar 16) en komt vooral door betere samenwerking. Andere gemeenten laten een soortgelijk beeld zien. Bij de invoering van het geoptimaliseerde proces is ook gekeken naar de optimalisatie van het keukentafelgesprek. Vragen we de juiste dingen en vragen de consultants allemaal hetzelfde. Dat bleek niet zo te zijn waardoor vergelijkbare afwegingen moeilijk te maken waren. Nu gebruiken alle WMO-consulten in Den Helder een vragenlijst die ze zelf ontwikkeld hebben, nu nog op papier maar in de nabije toekomst in een applicatie op een Ipad. Daardoor zal het niet meer nodig zijn om weer thuis alsnog een verslag op te stellen. De applicatie kan de gegevens rechtstreeks doorgeven aan het klantdossier waardoor het proces nog verder geoptimaliseerd zal worden.</p> <p>Digitale Aangifte Overlijden, waarmee begrafenisondernemers langs digitale weg een overlijden kunnen doorgeven: de implementatie-fase wordt nu uitgevoerd waarbij de doelstelling is om eind 2016 tussen de 50 en 100 gemeenten deze dienst digitaal te laten aanbieden. Bovenstaande en andere toptaken worden via aanbesteding van eFormulieren gedigitaliseerd. De Europese aanbesteding is gestart in de vorm van een Dynamisch aankoopstelsel (DAS). Begin september 2016 wordt de 1e opdracht uitgezet aan alle voor de DAS gekwalificeerde softwareleveranciers. Dit leidt medio oktober tot een gunning en medio december 2016 tot de beschikbaarheid van de door een marktpartij geleverde voorziening. De voorziening voor Digitaal Aangifte Overlijden is sinds juni 2016 al beschikbaar achter het Ondernemingsdossier en wordt eind 2016 vervangen door een door de marktpartij geleverde voorziening.</p>
'Prettig contact met de overheid (PCMO) en de decentralisaties' 	BZK	Gemeenten	<p>Er is een pioniertraject opgestart in het najaar van 2014. Dit traject wordt eind 2015 afgesloten. Afgerond.</p>	<p>Het optimaliseren van de keukentafelgesprekken in het sociale domein is samen met 5 andere gemeenten onderzocht (Gouda, Rijswijk, Horst aan de Maas, Amsterdam, Enschede) als onderdeel van het pioniertraject 'Prettig contact met de overheid (PCMO) en de decentralisaties'. Dit PCMO pioniertraject is opgestart om waar mogelijk juridisering te voorkomen, om eventuele klachten en bezwaren zo goed mogelijk (en waar wenselijk ook integraal) te kunnen behandelen en om ambtenaren in ook het primaire proces te ondersteunen bij vormgeven van het contact tussen de gemeente en de burger (m.n. het keukentafelgesprek). De pilot heeft geresulteerd in een handleiding 'Geschilbeslechting sociaal domein' die in het najaar van 2015 is verschenen.</p>
Agenda Stad en Europese Agenda Stad 	BZK	Bestuursorganen	<p>Vermindering regeldruk en verbetering dienstverlening.</p>	<p>In het kader van Agenda Stad zijn inmiddels negen City Deals gesloten op uiteenlopende opgaven die steden bovenmatig raken, zoals stedelijke veiligheid, inclusieve stad of klimaatadaptatie. Rijk, steden en andere stakeholders werken samen om tot effectieve oplossingen voor stedelijke opgaven te komen. Vermindering van regeldruk en verbetering van dienstverlening is onderdeel van vrijwel elke City Deal. In 2017 worden de eerste resultaten verwacht.</p>

Maatwerksector	Trekker	Doelgroep	Stand van zaken	Toelichting
<p data-bbox="137 405 300 483">Agenda Stad en Europese Agenda Stad (vervolg)</p> 				<p data-bbox="828 405 1457 911">Het kabinet was als EU-voorzitter mede verantwoordelijk voor de totstandkoming van de Europese Agenda Stad. De Europese Agenda Stad heeft als doel heeft om EU-beleid beter te laten aansluiten op de stedelijke praktijk en steden een grotere stem te geven in EU-beleid. Om dat te bereiken verkennen Europese steden, lidstaten en Europese Commissie in thematische partnerschappen aan de hand van concrete, innovatieve stedelijke projecten samen hoe EU-regelgeving, de toegang tot EU-fondsen en kennisdeling kunnen worden verbeterd ter stimulering van dit soort projecten. Deze agenda heeft zijn vorm gekregen in het Pact van Amsterdam, dat 30 mei jl. is goedgekeurd tijdens een informele ministeriële bijeenkomst over stedelijke ontwikkeling. Tevens zijn de belangrijkste elementen van het Pact van Amsterdam bevestigd in Raadsconclusies op 24 juni jl.. Verder heeft het Kenniscentrum 'Europa decentraal' in opdracht van het ministerie van BZK in kaart gebracht hoe en in welke mate Europese regelgeving mogelijk belemmerend werkt op het beleid van steden, en waar kansen voor verbetering liggen . Het onderzoek dient als input voor de thematische Partnerschappen en tevens voor de "Better Regulation"-agenda van Eurocommissaris Timmermans.</p>

Dit is een uitgave van:
Ministerie van Economische Zaken
Directie Regeldruk en ICT beleid

Bezuidenhoutsweg 73
2594 AC Den Haag
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

rijksoverheid.nl/regeldruk